

Letno poročilo 2008

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Letno poročilo 2008

Številka: 3105-1/2009-1
Ljubljana, april 2009

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Ključni rezultati	8
Uvod	9
Dejavnost	10
Cilji	11
Uresničevanje ciljev	12
Uresničevanje strateškega cilja 1	
Pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev	13
Vrste revizij	14
Pravočasnost in kakovost poročil	15
Uresničevanje strateškega cilja 2	
Odzivati se učinkovito na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti	16
Prejete pobude za revidiranje	17
Uvedene predrevizijske poizvedbe	17
Prejete pobude državnega zbora	18
Uresničevanje strateškega cilja 3	
Z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev	19
Doseženi prihranki	20
Popravljalni ukrepi	21
Pomembnejše zahteve za popravljalne ukrepe ter priporočila in njihova realizacija	22
Drugi ukrepi	28
Predlogi za spremembo predpisov	28
Kazniva dejanja	29
Prekrški	29
Sodelovanje s policijo in tožilstvom	29
Zahteva za oceno zakonitosti Ustavnemu sodišču	29
Uresničevanje strateškega cilja 4	
Stopnjevati svetovalno vlogo	30
Odgovarjanje na vprašanja	31
Izobraževanje za proračunske uporabnike	31
Uresničevanje strateškega cilja 5	
Povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov	33
Izobraževanje za pridobitev stopnje izobrazbe	34
Usposabljanje za delo	34
Izpopolnjevanje	34
Uresničevanje strateškega cilja 6	
Izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi	35
Sodelovanje z državnim zborom	36
Sodelovanje z Urdom za nadzor proračuna in notranjimi revizorji	37

Mednarodno sodelovanje	37
Bilateralno sodelovanje	38
Skupne mednarodne revizije	38
Sodelovanje v okviru Odbora za stike	38
Skupina vrhovnih revizijskih institucij Višegradske skupine ter Slovenije in Avstrije	40
Sodelovanje v organizacijah INTOSAI in EUROSAI	40
Sodelovanje v drugih multilateralnih organizacijah in na posvetih	40
Sodelovanje z mediji	41
Novinarska vprašanja in prošnje za pojasnila	41
Novinarske konference	41
Statistični pregled objav v medijih	41
Uresničevanje strateškega cilja 7	
Izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča	44
Notranje revidiranje	45
Revizijske ugotovitve	46
Mnenja, izrečena v revizijskih poročilih	47
Najpogostejše napake in nepravilnosti	48
Predstavitev dela revizijskih oddelkov in izvedenih revizij	51
Področje državnega proračuna in neposrednih uporabnikov državnega proračuna	52
Revizija predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007	52
Smotrnost upravljanja s stanovanji v Republiki Sloveniji	54
Smotrnost gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči	54
Nadzorni sistem nad izvajanjem ukrepov aktivne politike zaposlovanja	55
Javni dolg Republike Slovenije v obdobju od leta 2003 do leta 2006	55
Pravilnost poslovanja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Obveščevalno varnostne službe pri Ministrstvu za obrambo v letih 2005, 2006 in prvi polovici leta 2007	56
Revizije s področja lokalnih skupnosti	57
Pridobivanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem občin	59
Politika mirujočega prometa	59
Izplačila občinskim funkcionarjem	60
Pravilnost poslovanja Komune, javnega komunalnega podjetja Beltinci, d. o. o., Beltinci	60
Poslovanje Občine Beltinci	61
Poslovanje Mestne občine Koper	61
Pravilnost poslovanja Občine Mislinja	62
Poslovanje Občine Radenci	62
Revizije negospodarskih javnih služb in društev	63
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Arboretuma Volčji Potok	63
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana	64
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Mednarodnega grafičnega likovnega centra	65
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani	65
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Univerze v Mariboru, Fakultete za organizacijske vede Kranj	66
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani	67
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Srednje trgovske šole v Ljubljani v letu 2006	68

Pravilnost poslovanja Gimnazije Vič, Ljubljana	69
Pravilnost poslovanja Šolskega centra Postojna	69
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Srednje šole za oblikovanje Maribor	69
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Splošne bolnišnice Izola	70
Podeljevanje koncesij v zdravstvu – Ministrstvo za zdravje, občine Lenart, Slovenska Bistrica, Škofja Loka, Vrhnika, Postojna in Mestna občina Novo mesto	71
Računovodski izkazi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije	73
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	73
Računovodski izkazi Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	74
Gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami Mestne občine Ljubljana in Zavoda za letovanje in rekreacijo otrok	74
Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Društva distrofikov Slovenije	75
Zagotavljanje javnega interesa s podeljevanjem statusa društva v javnem interesu	75
Pravilnost izvedbe postopkov javnega naročanja pri obnovi in dozidavi SNG Opera in balet Ljubljana	77
Revizije izvajalcev gospodarskih javnih služb, javnih skladov in agencij, privatizacij in varstva okolja	78
Pravilnost poslovanja Kontrole zračnega prometa Slovenije, d. o. o., Ljubljana v letu 2006	78
Pravilnost in smotrnost poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri izvajanju zakona o vodah in podzakonskih predpisov v obdobju od leta 2002 do konca leta 2006	79
Smotrnost vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture v letu 2006	80
Pravilnost in smotrnost poslovanja Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana v letu 2006	81
Pravilnost in smotrnost poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri podeljevanju koncesij za izvajanje dimnikarske službe in nadzoru nad izvajanjem te službe v letih od 2004 do 2006	82
Revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij	83
Pravilnost izvajanja javnih naročil ter doseganje gospodarnosti pri nakupih blaga, storitev in gradenj v Pošti Slovenije, d. o. o., Maribor, v letih 2005 in 2006	85
Mednarodne revizije varstva okolja	85
Revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij	85
Mednarodna revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij	86
Izvajanje revizij smotrnosti poslovanja	87
Revizija poteka projekta izgradnje Univerzitetne knjižnice v Ljubljani – NUK II	87
Kako država s programi socialnega varstva skrbi za pomoči potrebne	87
Revizija učinkovitosti in uspešnosti pobiranja DDV	87
Doseganje ciljev Inšpektorata Republike Slovenije za delo	88
Druge aktivnosti	88
Revidiranje porabe sredstev Evropske unije	90
Evropska sredstva in državne pomoči	91
Izobraževanje kontrolorjev sredstev strukturnih skladov	93
Kako upravljamo z Evropskim socialnim skladom	94
Uspešnost pri doseganju ciljev obnove Hotela Astoria Bled	95
Sredstva Evropske unije v zaključnem računu državnega proračuna	96
Viri, uporabljeni za doseg ciljev	98
Finančni viri	99
Bilanca stanja	99
Zaposlovanje	101

Ključni rezultati

75 izdanih revizijskih poročil

29 porevizijskih poročil

9 uvedenih predrevizijskih poizvedb

131 zadovoljivo izvedenih popravljalnih ukrepov
uporabnikov javnih sredstev

308 danih priporočil uporabnikom javnih sredstev

Dane zahteve in priporočila za spremembe zakonov
in drugih predpisov

167 pisnih odgovorov na vprašanja uporabnikov
javnih sredstev

Krepitev svetovalne dejavnosti: 14 izvedenih
regijskih posvetov v sodelovanju z občinami

Intenzivno mednarodno sodelovanje

Učinkovitejše sodelovanje z državnim zborom

Uvod

Leto 2008 je bilo drugo leto uresničevanja strategije računskega sodišča za obdobje od leta 2007 do 2013. Letno poročilo smo pripravili tako, da vsebuje informacije o uresničevanju naših strateških ciljev.

Z ustreznimi odzivi na zahteve javnosti in pretehtanim izborom revizij je računsko sodišče nadaljevalo tudi v letu 2008. Računsko sodišče je v letu 2008 prejelo kar za 54,5 odstotkov več pobud kot v letu 2007. Prejetih pobud za izvedbo revizije, ki so bile upoštevane v Programu dela za izvrševanje revizijske pristojnosti za leto 2008 oziroma kot dodatna utemeljitev za izvedbo revizije, je bilo za tretjino vseh novo načrtovanih revizij v letu 2008 oziroma 13,6 % več kot v letu 2007. To pomeni, da je več kot tretjina novo načrtovanih revizij v letu 2008 predstavljala neposredni odziv na zahteve in interese javnosti. Zaradi odziva na aktualne probleme javnega sektorja smo v letu 2008 uvedli 9 predrevizijskih poizvedb in izdali 7 poročil o opravljeni predrevizijski poizvedbi. Upoštevajoč leto 2007, ko je bilo izdano 1 poročilo o opravljeni predrevizijski poizvedbi, je institut predrevizijske poizvedbe pridobil pomembno težo v odzivih na aktualna dogajanja v javnofinančnem sektorju.

V 75 revizijskih poročilih, ki jih je računsko sodišče izdalo v letu 2008, je obravnavalo poslovanje 144 revidirancev, kar je skoraj za petino (19 odstotkov) več, kot v letu 2007, ko je bilo revidirancev 121. Med revidiranci so bila vsa ministrstva in vlada ter vse vladne službe in organi v sestavi ministrstev, Državni svet, Zavod za zdravstveno zavarovanje, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, 30 občin, 20 javnih zavodov, 6 javnih podjetij, 4 skladi, 2 agenciji in 1 društvo. V letu 2008 je bilo dokončanih 39 revizij, katerih cilj je bil oceniti smotrnost poslovanja. Od tega je bilo 27 revizij takih, pri katerih je bil edini cilj ocena smotrnosti poslovanja, 12 pa je bilo takih, kjer je bil cilj revizije poleg ocene smotrnosti tudi mnenje o pravilnosti. Ocene smotrnosti poslovanja so vključevale revizije pri občinah, izvajalcih negospodarskih javnih služb, izvajalcih gospodarskih javnih služb, posameznih ministrstvih in drugih uporabnikih javnih sredstev. Tovrstne revizije predstavljajo 52,0 odstotkov vseh poročil, izdanih v letu 2008, s čimer ohranjamo primerljiv delež iz leta 2007 (55,0 odstotkov).

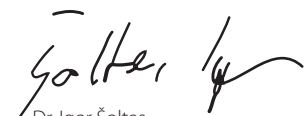
Naloga računskega sodišča je tudi svetovanje uporabnikom javnih sredstev o javnofinančnih vprašanjih in izobraževanje uporabnikov, da bi osvetlili aktualna vprašanja o porabi javnih financ. Zelo pozitivni so bili odzivi na regijske posvete v lokalnih skupnostih, ki smo jih konec leta 2008, z izvedbo 14. posveta v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana, tudi zaključili. V letu 2008 je bilo tako v svetovalno vlogo, neposredno na terenu, vključenih skoraj tri četrtine vseh občin. Na podlagi izvedenih posvetov je bilo oblikovano končno poročilo, ki je bilo posredovano Državnemu zboru Republike Slovenije - Komisiji za nadzor javnih financ, Ministrstvu za okolje in prostor, Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj. Posebej pomembno je, da so v poročilu navedeni tudi konkretni predlogi za spremembo nekaterih zakonov in podzakonskih aktov.

V letu 2008 smo nadaljevali z dobro prakso, da za Komisijo za nadzor javnih financ pripravljamo opomnike z vprašanji za člane komisije, kar pripomore k večji učinkovitosti razprav na sejah komisije.

Pomembno smo izboljšali izobrazbeno strukturo zaposlenih, saj ima skoraj četrtina od vseh zaposlenih (24 odstotkov) doktorat, magisterij ali specializacijo. Posebno pozornost pa smo namenjali tudi napotitvi revizorjev na izobraževanje za pridobitev revizorskega naziva.

Mednarodno sodelovanje naše vrhovne revizijske institucije postaja iz leta v leto bolj intenzivno. Strokovnjaki računskega sodišča se s svojimi prispevki aktivno vključujejo v mednarodne delovne skupine s področja državnega revidiranja in izmenjujejo izkušnje ter s tem izboljšujejo kvaliteto revizijskih poročil in pripomorejo k večji usklajenosti metod revidiranja v mednarodnem prostoru. V mednarodno sodelovanje smo se vključili tudi z izvajanjem skupnih revizij z drugimi vrhovnimi revizijskimi institucijami, predvsem na področju varstva okolja.

Dr. Igor Šoltes
Predsednik računskega sodišča

Dejavnost

V Ustavi Republike Slovenije je v 150. členu določeno, da je računsko sodišče najvišji organ kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe. Računsko sodišče je pri svojem delu neodvisno in vezano na ustavo in zakon.

Dejavnost računskega sodišča je določena v Zakonu o računskem sodišču in zajema revidiranje poslovanja uporabnikov javnih sredstev in svetovanje. Računsko sodišče z neodvisnim in strokovnim delovanjem ne skrbi samo za pravočasno in kakovostno izpolnjevanje svojih zakonskih obveznosti, ampak skuša z usmerjanjem zmogljivosti na pomembna in tvegana področja javnega sektorja prispevati k pravilnejšemu in smotrnejšemu poslovanju uporabnikov javnih sredstev.

Cilji

Poslanstvo računskega sodišča je, da pravočasno in objektivno obvešča javnost o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter na podlagi izkušenj in poznavanja dobre prakse poslovanja javnega sektorja svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje. Z razkrivanjem nepravilnosti in nesmotrnosti opozarja na odgovornost državnih organov in nosilcev javnih funkcij v državi ter tako deluje v dobro vseh prebivalcev Republike Slovenije in Evropske unije.

Računsko sodišče je konec leta 2006 sprejelo Strategijo za obdobje od 2007 do 2013, v kateri so določeni naslednji strateški cilji:

- Cilj 1: pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev;
- Cilj 2: učinkovito se odzivati na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti;
- Cilj 3: z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev;
- Cilj 4: stopnjevati svetovalno vlogo;
- Cilj 5: povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov;
- Cilj 6: izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi;
- Cilj 7: izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča.

Strateški cilji so bili upoštevani v letnem programu dela za izvrševanje revizijske pristojnosti za leto 2008.

Uresničevanje ciljev

Uresničevanje strateškega cilja 1

Pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru
in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev

Računsko sodišče mora v skladu z določbami 25. člena Zakona o računskem sodišču vsako leto revidirati:

- pravilnost izvršitve državnega proračuna (pravilnost poslovanja države),
- pravilnost poslovanja javnega zavoda za zdravstveno zavarovanje,
- pravilnost poslovanja javnega zavoda za pokojninsko zavarovanje,
- pravilnost poslovanja ustreznega števila mestnih in drugih občin,
- poslovanje ustreznega števila izvajalcev gospodarskih javnih služb,
- poslovanje ustreznega števila izvajalcev negospodarskih javnih služb.

Poleg teh obveznih revizij si računsko sodišče vsako leto prizadeva opraviti tudi čim več drugih revizij, tako da lahko državnemu zboru in zainteresirani javnosti zagotavlja pravočasne, zanesljive in kakovostne informacije o finančnem poslovanju, izvajanju nalog, doseganju ciljev in rezultatov, upravljanju in notranjih kontrolah.

V letu 2008 je računsko sodišče izvajalo 160 revizij in na tej podlagi izdalo:

- 75 revizijskih poročil - od tega 1 skupno mednarodno revizijsko poročilo okoljske revizije,
- 29 porevizijskih poročil,
- zapise o pregledu letnih poročil o poslovanju političnih strank,
- 1 zbirno poročilo,
- 7 poročil o opravljeni predrevizijski poizvedbi,
- 68 osnutkov revizijskih poročil,
- 70 predlogov revizijskih poročil.

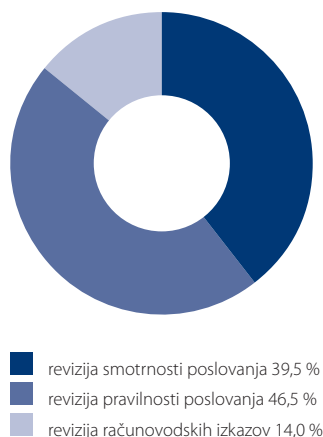
Vrste revizij

Revizije se razvrščajo glede na cilje, ki si jih računsko sodišče zastavi v reviziji. V letu 2008 so bili v revizijah določeni naslednji cilji:

- izrek mnenja o računovodskih izkazih,
- izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi in
- izrek mnenja o smotrnosti poslovanja; pri tem računsko sodišče lahko izreče mnenje o gospodarnosti, učinkovitosti

ali uspešnosti poslovanja posameznega revidiranega uporabnika javnih sredstev.

Slika 1: Vrste revizij glede na revizijske cilje

Računsko sodišče izvaja tudi revizije, v katerih hkrati izreče mnenje o dveh izmed zgoraj naštetih ciljev. Od 75 revizij, dokončanih v letu 2008, je bil pri 27 (36,0 odstotkih) cilj revizije izrek mnenja o smotrnosti poslovanja, s čimer ohranjamo primerljiv delež revizij smotrnosti iz leta 2007 (39,0 odstotkov).

V letu 2008 sta bili dokončani dve reviziji več (22) s ciljem izreka mnenja o pravilnosti poslovanja kot v letu 2007, kar predstavlja 29,8 odstotkov vseh revizij, 24 revizij (ena več kot leto poprej) oziroma 32,0 odstotkov pa je spadalo med revizije z dvema ciljema revidiranja, ki so se nanašale na izrek mnenja o računovodskih izkazih in izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi oziroma na izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi in smotrnosti poslovanja. Med revizijskimi poročili, izdanimi v letu 2007, je bilo tovrstnih revizij (z dvema ciljema) 31,0 odstotkov.

V letu 2008 je bilo dokončanih 39 revizij, katerih cilj je bil oceniti smotrnost poslovanja. Od tega je bilo 27 revizij takih, pri katerih je bil edini cilj ocena smotrnosti poslovanja, 12 pa je bilo takih, kjer je bil cilj revizije poleg ocene smotrnosti tudi mnenje o pravilnosti. Ocene smotrnosti poslovanja so vključevale revizije pri občinah, izvajalcih

negospodarskih javnih služb, izvajalci gospodarskih javnih služb, posameznih ministrstvih in drugih uporabnikov javnih sredstev. Tovrstne revizije predstavljajo 52,0 odstotkov vseh poročil, izdanih v letu 2008, s čimer ohranjamo primerljiv delež iz leta 2007 (55,0 odstotkov).

V letnem načrtu računskega sodišča je bil eden izmed ciljev izvedba ustreznega števila revizij občin. Pri revidiranju občin je bil v 35,0 odstotkih primerov zastavljen le en cilj revizije, to je izrek mnenja o smotnosti poslovanja, preostali del revizij (65,0 odstotkov) pa je bil usmerjen v pravilnost poslovanja.

osnutka poročila. Če na razčiščevalnem sestanku revidiranec ni uspešno izpodbijal revizijskih razkritij, lahko to stori še v ugovoru na predlog revizijskega poročila. Ugovor obravnava senat, ki ga sestavljajo predsednik in oba namestnika predsednika. Odločitve senata so dokončne.

Pravočasnost in kakovost poročil

Pravočasnost poročila je najpomembnejša in najlažje merljiva pri obvezni reviziji pravilnosti izvršitve državnega proračuna, saj rok za njeno dokončanje izhaja iz Zakona o javnih financah. To je hkrati tudi najobsežnejša revizija računskega sodišča, zato je bilo največ pozornosti in naporov namenjenih prav njeni izvedbi in pravočasnosti. Revizijsko poročilo o predlogu zaključnega računa proračuna za leto 2007 je bilo izdano skladno z rokom, ki ga predpisuje Zakon o javnih financah. Za druge obvezne revizije roki za izdajo revizijskega poročila niso določeni, si pa računsko sodišče prizadeva, da bi bila revizijska poročila čim bolj aktualna; to je podrobneje določeno v drugem strateškem cilju, ki je obravnavan v naslednjem poglavju tega poročila.

Kakovost poročil zagotavljajo notranji proces zagotavljanja kakovosti in tudi postopki, določeni z zakonom. Tako vsak podroben načrt, osnutek poročila in predlog poročila podrobno pregledajo v kabinetih namestnikov predsednika računskega sodišča in po potrebi tudi v pravni službi. Pri tem se preverjata predvsem skladnost z revizijskimi standardi in pravilna uporaba predpisov. Končno poročilo pa, preden ga podpiše predsednik, pregleda še redakcijska komisija; ta preveri jezikovno, pravno in revizijsko ustreznost poročila. K zagotavljanju kakovosti prispevajo tudi določbe Zakona o računskem sodišču, ki predpisujejo izvedbo razčiščevalnega sestanka; na tem sestanku lahko revidiranec izpodbija posamezna razkritja v osnutku revizijskega poročila, ali pa jih samo pojasnjuje. Razčiščevalni sestanek ni potreben, če revidiranec sporoči, da ne izpodbija nobenega od razkritij iz

Uresničevanje strateškega cilja 2

Odzivati se učinkovito na spremembe v okolju
ter na zahteve in interese javnosti

Računsko sodišče za vsako leto pripravi program izvrševanja revizijske pristojnosti, v katerem so navedene revizije, ki jih bo izvajalo v tem letu. Pri določanju letnega programa dela se poleg zakonskih obveznosti upoštevajo predvsem pomembnost uporabnikov javnih sredstev, tveganja za nepravilno ali nesmotno poslovanje, pokritost z nadzorom, možni učinki revizije in prejete pobude za revizije iz državnega zbora. Ker se okoliščine med uresničevanjem letnega programa dela spreminjajo, se računsko sodišče tem spremembam prilagaja in letni program dela ustrezno spreminja. Tako je bilo v letu 2008 v program dela, zaradi prilagajanja novim okoliščinam in za zagotavljanje aktualnosti, dodatno uvrščenih 21 revizij, 16 pa jih je bilo iz programa dela izločenih.

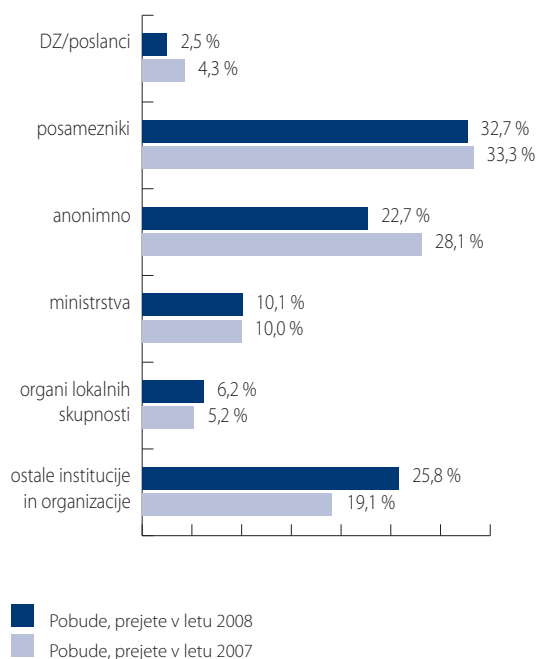
Prejete pobude za revidiranje

Računsko sodišče je v letu 2008 prejelo 357 pobud za uvedbo revizije, kar je 54,5 odstotkov več kot v letu 2007. Največ so jih, prav tako kot v letu 2007, vložili posamezniki oziroma skupine posameznikov (skupaj 117, kar je 40 pobud več, kot leto poprej), 81 pobud je bilo anonimnih. Iz državnega zbora je bilo vloženih 9 pobud, vladne službe, ministrstva in organi v sestavi ministrstev so jih vložili 36, organi lokalnih skupnosti pa so poslali 22 pobud za uvedbo revizije. Računsko sodišče je prejelo tudi po eno pobudo iz Urada predsednika republike ter Varuhinje človekovih pravic, 7 pobud sodišč in tožilstva, 3 pobude Državne revizijske komisije, 29 pobud Komisije za preprečevanje korupcije, 4 pobude političnih strank, in 47 pobud od različnih pravnih oseb (gospodarskih družb, javnih podjetij, zavodov, društev in združenj). Delež prejetih pobud posameznih vlagateljev prikazuje slika 2.

Računsko sodišče si je med svojimi letnimi cilji zadalo tudi povečevanje števila revizij, ki se sprotno odzivajo na aktualne probleme javnega sektorja glede na leto 2007. Prejetih pobud za izvedbo revizije, ki so bile upoštevane v Programu dela za izvrševanje revizijske pristojnosti za leto 2008 oziroma kot dodatna utemeljitev za izvedbo revizije, je bilo 34, kar je predstavljalo 33,6 % novo načrtovanih revizij v letu 2008 oziroma 13,6 % več kot v letu 2007. To pomeni, da je več kot tretjina novo načrtovanih revizij v letu 2008 predstavljala neposredni odziv na zahteve in interese javnosti. Cilj povečevanja števila revizij, s katerim se odzivamo na aktualne

probleme javnega sektorja je bil tako dosežen, vsekakor pa velja omeniti, da je bilo upoštevanih preko 100 % več pobud (34) kot leto poprej (16).

Slika 2: Pobude za izvedbo revizij glede na vlagatelja v letu 2008 in primerjava z letom 2007

Uvedene predrevizijske poizvedbe

Zakon o računskem sodišču predvideva institut predrevizijske poizvedbe. Računsko sodišče lahko pred uvedbo revizije zahteva od uporabnika javnih sredstev vsa obvestila, ki se mu zdijo potrebna, knjigovodske listine, podatke in drugo dokumentacijo in opravi druge poizvedbe, ki so potrebne za načrtovanje ali izvajanje revizije. Zaradi odziva na aktualne probleme javnega sektorja smo v letu 2008 uvedli 9 predrevizijskih poizvedb in izdali 7 poročil o opravljeni predrevizijski poizvedbi. Upoštevajoč leto 2007, ko je bilo izdano 1 poročilo o opravljeni predrevizijski poizvedbi, je

institut predrevizijske poizvedbe pridobil pomembno težo v odzivih na aktualna dogajanja v javnofinančnem sektorju. Poročila o opravljeni predrevizijski poizvedbi vsebujejo oceno tveganj in predlog, da se revizija na podlagi takšne poizvedbe vključi ali ne vključi v Program dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije.

- revizija računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Slovenskega inštituta za standardizacijo v letu 2007,
- revizija uspešnosti in gospodarnosti doseganja zastavljenih ciljev obrambnih programov 2005-2010 in 2007-2012 (opremljanje SV - primer oklepnikov 8x8) in
- revizija računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Dijaškega doma Celje v letu 2007.

Prejete pobude državnega zbora

V letu 2008 je bilo uvedenih pet revizijskih postopkov na pobudo poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ iz let 2007 in 2008. Revizije, ki so bile uvedene na podlagi pobud, so:

- revizija smotrnosti sodnih in izvensodnih poravnav Republike Slovenije,
- revizija prodaje delnic družbe Splošna plovba d. o. o., Portorož,

Na pobudo poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ iz let 2007 in 2008 sta bila v letu 2008 uvedena in zaključena tudi dva predrevizijska postopka in sicer predrevizijska poizvedba o informacijskem sistemu za podporo računovodenja in brošura Slovenija danes.

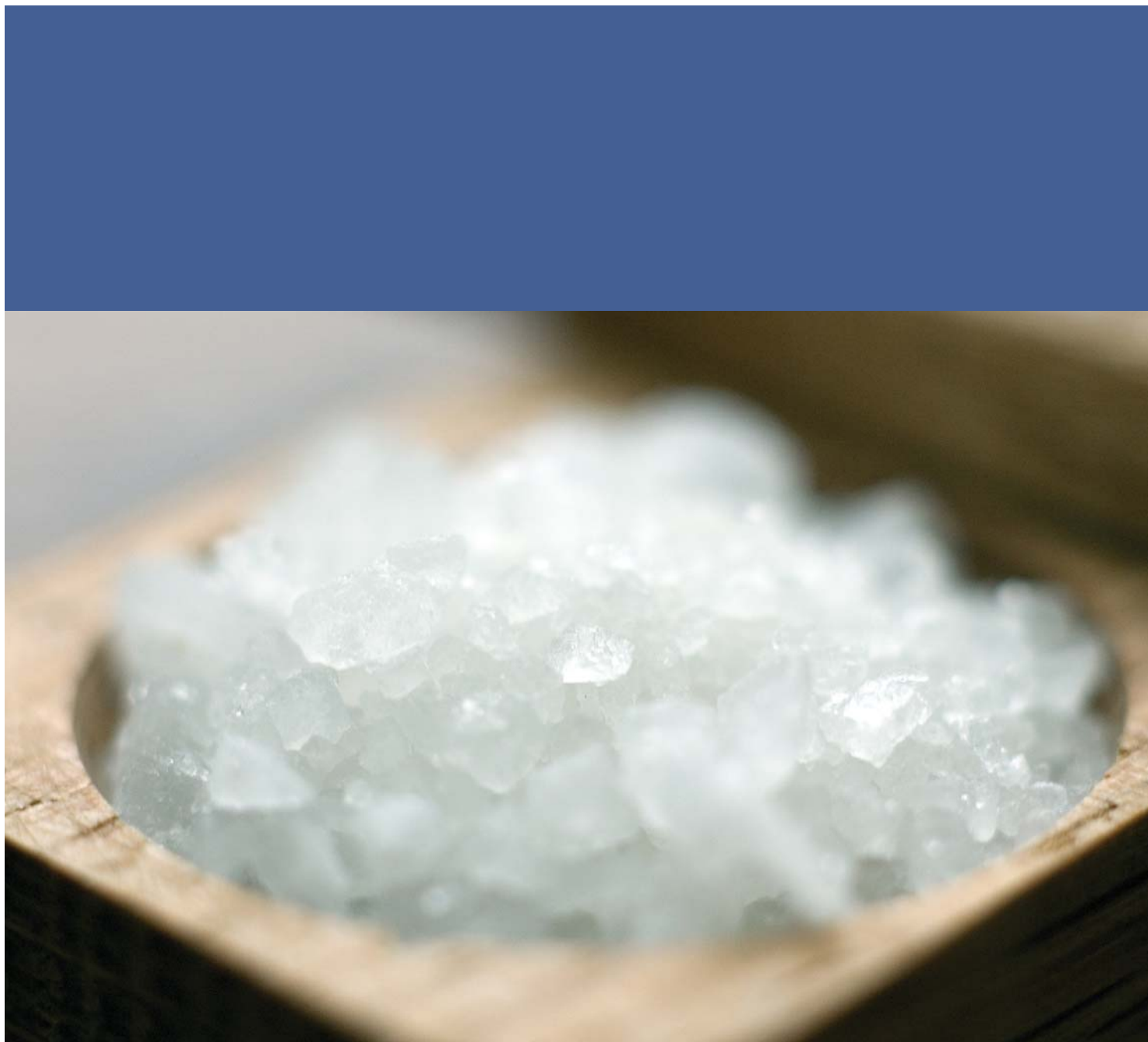
V letu 2008 je računsko sodišče prejelo 9 pobud poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ.

Tabela 1: Predlogi za uvedbo revizij, prejeti v letu 2008 iz državnega zbora

Zap. št.	Predlagatelj	Opis predloga
1	Anton Anderlič, poslanec LDS	Revizija pravilnosti in smotrnosti nakupa lahkih oklepni vozil 4 x 4
2	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija poslovanja Slovenskega inštituta za standardizacijo
3	Državni zbor RS	Revizija poslovanja Sklada NE Krško in Agencije za radioaktivne odpadke
4	Komisija za nadzor javnih financ	Primerjalna analiza dveh cenitev vrednosti lastniškega kapitala Slovenske industrije jekla, d. d.
5	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija poslovanja Športno rekreacijskega centra Tivoli
6	Poslanska skupina ZARES	Revizija pravilnosti poslovanja Službe Vlade RS za razvoj v primeru zloženke Slovenija včeraj, danes, jutri
7	Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti	Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja Dijaškega doma Celje
8	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija poslovanja in transakcij z lastniškimi deleži družbe Splošna plovba, d. o. o.
9	Vili Trofenik, poslanec ZARES	Revizija gradnje odseka hitre ceste Gorišnica-Ormož

Uresničevanje strateškega cilja 3

Z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev

Računsko sodišče prispeva k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev na več načinov. Preventivno deluje že s svojo vlogo najvišjega organa kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe, ki mu jo namenja ustava. Pri izvajanju revizij pa računsko sodišče aktivno vpliva na izboljšanje poslovanja uporabnikov javnih sredstev s tem, da v revizijah ugotavlja nepravilnosti in nesmotrnosti ter zahteva njihovo odpravo in/ali vzpostavitev takega nadzornega sistema, ki preprečuje nastajanje podobnih nepravilnosti in nesmotrnosti v prihodnje.

Pri vplivanju na izboljševanje poslovanja javnega sektorja je pomembna tudi svetovalna in izobraževalna vloga računskega sodišča, ki pa je vključena v naslednji strateški cilj (strateški cilj 4: stopnjevati svetovalno vlogo).

Koristi, ki jih za javni sektor zagotavlja računsko sodišče, so merljive in nemerljive. Merljive koristi so prihranki javnih sredstev, ki so nastali na podlagi ugotovitev in ukrepov računskega sodišča. Nemerljive koristi pa so povečanje znanja in zavedanja o pomembnosti pravnega in smotrnega poslovanja ter odgovornosti pristojnih za to. S tem računsko sodišče vpliva na pravilnejše in smotrnejše poslovanje uporabnikov javnih sredstev.

Doseženi prihranki

Računsko sodišče si je med letnimi cilji zadalo, da pri dveh izbranih revizijah oceni prihranek ali druge učinke revizije. Dve reviziji, pri katerih so bili ocenjeni prihranki, sta bili revizija stroškov nezasedenih stanovanj v lasti Republike Slovenije, pri kateri je bilo izpostavljeno, da skupni stroški nezasedenih stanovanj (nerealizirani prihodki najemnin, plačilo obratovalnih stroškov in stroškov vzdrževanja) po grobi oceni znašajo več kot 3,5 milijona evrov. Po izvedeni reviziji učinkovitosti in uspešnosti pobiranja davka na dodano vrednost (DDV) smo zabeležili 12,8 odstotno povečanje javnofinančnih prihodkov iz naslova DDV v letu 2008 glede na leto 2007 ter vrsto drugih izboljšanih aktivnosti, ki se nanašajo na izvedena priporočila računskega sodišča, s katerimi je prav tako dosežen povečan obseg izterjanih davčnih obveznosti.

Stroški nezasedenih stanovanj v lasti Republike Slovenije

Računsko sodišče je izvedlo revizijo upravljanja s stanovanji v lasti Republike Slovenije v letu 2006 in prvi polovici leta 2007. Konec obdobja, na katerega se nanaša revizija, je bilo navedenih stanovanj 3.167. Upravljavci, ki so upravljali s 3.081 ali 97 % stanovanj, so bili Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve in Stanovanjska komisija Vlade Republike Slovenije. Upravljali so s stanovanji, namenjenimi pripadnikom Slovenske vojske, Policije in drugim javnim uslužbencem.

Največje prihranke je mogoče doseči z zmanjšanjem števila nezasedenih stanovanj z oddajo, prodajo ali prenosom stanovanj na druge upravljavce. Konec obdobja, na katerega se nanaša revizija, so imeli upravljavci namreč nezasedenih 927 stanovanj oziroma kar 30,0 odstotkov. Skupni stroški nezasedenih stanovanj (nerealizirani prihodki najemnin, plačilo obratovalnih stroškov in stroškov vzdrževanja) pa po grobi oceni znašajo 3.577.708 evrov oziroma izraženo v številu stanovanj – takšen znesek bi lahko predstavljal nakup 48 povprečno velikih dvosobnih stanovanj letno.

Računsko sodišče upravljavcem priporoča, naj tudi v prihodnje izvajajo aktivnosti za bolj gospodarno upravljanje s stanovanji, zlasti naj redno usklajujejo in dopolnjujejo evidence stanovanj, sistematično spremljajo stanje stanovanjskih skladov in si nenehno prizadevajo, da bi se zasedenost stanovanj povečala. Nadaljujejo naj tudi z razvojem modelov merjenja stroškov in koristi stanovanj in pri dopolnitvi strategij za upravljanje s stanovanji upoštevajo namen stanovanjskih skladov.

Revizija učinkovitosti in uspešnosti pobiranja DDV

Ocenili smo, da je na področju pobiranja DDV mogoče najti prostor za izboljšave, predvsem z odpravo v revizijskem poročilu navedenih slabosti in izvedbo podanih priporočil. Glede na izredno dobro sodelovanje z revidiranci (Ministrstvo za finance, Davčna uprava RS, Carinska uprava RS in Statistični urad RS), predvsem pa glede na aktivnosti in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti pobiranja DDV, ki so jih revidiranci pričeli izvajati že pred izdajo revizijskega poročila, odzivnega poročila nismo zahtevali.

Ker tudi po končani reviziji spremljamo upoštevanje in izvajanje v revizijskem poročilu podanih priporočil za izboljšave (letna in medletna poročila DURS, udeležba na Drugih davčnih dnevih, osebni kontakt s predstavniki revidirancev) ocenjujemo, da je pobiranje DDV učinkovitejše. Rezultate (12,8-odstotno povečanje javnofinančnih prihodkov iz naslova DDV v letu 2008 glede na leto 2007, za četrtno več opravljenih inšpekcijskih pregledov v letu 2008 v primerjavi z letom 2007, povečanje dodatno ugotovljenih neposrednih obveznosti na podlagi inšpekcijskih nadzorov v obdobju januar - september glede na leto 2007 za 62,6 odstotkov oziroma povečanje plačil dodatno ugotovljenih neposrednih obveznosti v tem obdobju v primerjavi z letom 2007 za 151,6 odstotkov), ki jih v letu 2008 dosega DURS kljub velikemu upadu števila aktivnih inšpektorjev, velja med drugim nedvomno pripisati tudi izvedbi revizije in podanih priporočil.

Popravljalni ukrepi

Uporabnik javnih sredstev, v katerega poslovanju so bile razkrite nepravilnosti ali nesmotrnosti, lahko te odpravi med revizijskim postopkom, če pa jih ne odpravi, mora računskemu sodišču poročati o popravljalnih ukrepih v odzivnem poročilu. Namen popravljalnih ukrepov je odprava nepravilnosti oziroma nesmotrnosti in izboljšanje poslovanja v prihodnosti. Roki za oddajo odzivnega poročila so od 30 do 90 dni in so odvisni od zahtevnosti popravljalnih ukrepov. Za nekatere revizije, izdane na koncu leta 2008, zato ta rok še ni potekel. Revizorji računskega sodišča izkazane ukrepe ovrednotijo v porevizijskem poročilu. Večina revidiranih uporabnikov javnih sredstev v odzivnih poročilih dokaže, da so nepravilnosti odpravili.

Računsko sodišče lahko popravljalne ukrepe preveri tudi tako, da izvede novo revizijo, revizijo verodostojnosti odzivnega poročila. Cilj tovrstne revizije je izrek mnenja o verodostojnosti odzivnega poročila.

Nekateri popravljalni ukrepi so tudi take vrste, da mora revidirani uporabnik javnih sredstev izkazati, da je vsaj začel aktivnosti, ki bodo, ob ustreznem nadaljevanju priporočenih aktivnosti, v daljšem časovnem obdobju

dale ustrezne rezultate. Kako je revidirani uporabnik javnih sredstev v resnici upošteval priporočila računskega sodišča, pa se lahko natančno oceni le z novo revizijo po daljšem časovnem obdobju.

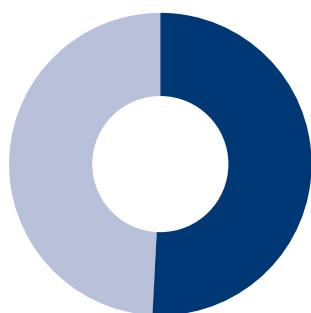
Računsko sodišče oceni zadovoljivost popravljalnih ukrepov v porevizijskem poročilu. Če oceni, da ugotovljene nepravilnosti oziroma nesmotrnosti niso zadovoljivo odpravljene, lahko izda poziv za ukrepanje, naslovljen na organ, ki je za to pristojen. To je organ, za katerega računsko sodišče oceni, da lahko v mejah svojih pristojnosti ukrepa zoper odgovorno osebo uporabnika javnih sredstev in o svojem ukrepanju v 30 dneh obvesti računsko sodišče. Če računsko sodišče oceni, da pomembne nepravilnosti in nesmotrnosti niso zadovoljivo odpravljene, o tem obvesti državni zbor in poda poziv za razrešitev odgovorne osebe in sporočilo za javnost.

V letu 2008 je računsko sodišče od 49,0 odstotkov revidiranih uporabnikov javnih sredstev zahtevalo odzivno poročilo, v letu 2007 pa od 43,0 odstotkov revidiranih uporabnikov javnih sredstev. Delež je v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 s šestodstotnim dvigom ostal v primerljivem povprečju.

Revidirani uporabniki javnih sredstev so v odzivnih poročilih izkazali 147 popravljalnih ukrepov za ugotovljene nepravilnosti, napake in nesmotrnosti. Računsko sodišče je v letu 2008 izdalo 29 porevizijskih poročil, v katerih je ocenilo, da je bilo 131 ukrepov zadovoljivih, 8 je bilo delno zadovoljivih in 8 nezadovoljivih. Zaradi nezadovoljivih popravljalnih ukrepov je računsko sodišče osmim revidirancem (šestim manj, kot leto poprej) izdalo sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja in na tej podlagi podalo organom, za katere je ocenilo, da lahko ukrepajo, tri pozive za ukrepanje zoper uporabnika javnih sredstev. V enem od navedenih primerov je šlo za nezadovoljive popravljalne ukrepe pri pomembnih nepravilnostih, zato je računsko sodišče ugotovilo hudo kršitev obveznosti dobrega poslovanja in izdalo poziv za razrešitev odgovorne osebe.

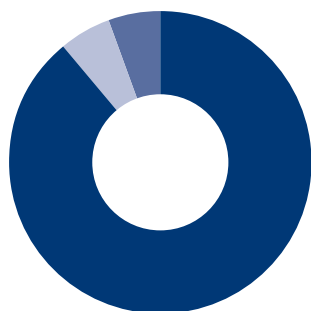
Delež zahtev za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih in izdanih porevizijskih poročilih z oceno zadovoljivosti sprejetih ukrepov prikazuje slika 3.

Slika 3: Delež zahtev za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih in ocena zadovoljivosti popravljalnih ukrepov

Podana zahteva za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih

■ ne 51,0 %
■ da 49,0 %

Ocena ukrepov v izdanih revizijskih poročilih

■ zadovoljivo 89,0 %
■ delno zadovoljivo 5,5 %
■ nezadovoljivo 5,5 %

Pomembnejše zahteve za popravljalne ukrepe ter priporočila in njihova realizacija

Največji del ukrepov, ki so jih morali izkazati revidirani uporabniki javnih sredstev, se je nanašal na izboljšave, povezane s stroški dela in z zaposlovanjem, izplačila funkcionarjem, s postopki javnega naročanja, s pripravo računovodskih izkazov, na odpravljanje kršitev predpisov na področju gospodarskih javnih služb, na poslovanje javnih skladov, krepitev notranjih kontrol in zamenjavo neustreznih notranjih aktov.

Popravljalni ukrepi, ki jih je računsko sodišče naložilo revidiranim uporabnikom javnih sredstev za odpravo nepravilnosti, so se nanašali predvsem na:

- stroške dela in zaposlovanja,
- javni dolg RS v obdobju 2003-2006,
- smotrnost upravljanja s stanovanji v lasti RS,
- pridobivanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem občin,
- politiko mirujočega prometa,
- izplačila občinskim funkcionarjem,
- podeljevanje koncesij v zdravstvu,
- gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami,
- izvajanje zakona o vodah,
- dimnikarsko službo,
- varovanje kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanje podnebnih sprememb,
- zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture,
- poslovanje javnih skladov,
- skrb za tiste, ki potrebujejo varstvo in nego drugih,
- učinkovitost pobiranja davka na dodano vrednost,
- druga področja.

Stroški dela in zaposlovanje

- Določanje in opredeljevanje delovnih mest, potrebnih za izvajanje delovnih nalog v aktu o sistemizaciji,
- vrednotenje delovnih mest in razporejanje zaposlenih,
- določanje količnikov osnovnih plač,
- določanje obsega sredstev in izplačevanje delovne uspešnosti,
- določanje in izplačevanje dodatkov, kot so: dodatek zaradi obveznosti izvolitve v naziv, funkcijski dodatek,

dodatek za vplive delovnega okolja in obremenitve pri delu, dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti, dodatek za vodenje, dodatek zaposlenim v nosilnih poklicih za posebne obremenitve in odgovornosti in dodatek za delovno dobo in dodatek za delo na terenu,

- sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb - zahtevali smo predvsem izdelavo analiz obstoječega stanja in ugotavljanje dejanskih potreb po delu po pogodbah civilnega prava ter ureditev nepreglednega in neenotnega sklepanja in izplačevanja dela po avtorskih in podjemnih pogodbah.

obdobjih, nekatera pa se nanašajo na redne in kontinuirane aktivnosti, ki bodo upravljavcem pomagale pri gospodarnem upravljanju s stanovanji in jih bodo prav tako izvajali dolgoročno. To so na primer priporočila na področju rednega usklajevanja in dopolnjevanja evidenc stanovanj kot podlage za gospodarno upravljanje, redno in sistematično spremljanje stanja stanovanjskega sklada in ukrepanje za povečano zasedenost stanovanj, vzpostavitev modelov merjenja stroškov in koristi stanovanjskih skladov ter optimiziranje števila in strukture stanovanj v stanovanjskih skladih.

Javni dolg Republike Slovenije v obdobju 2003-2006

- Vlada RS oziroma Ministrstvo za finance naj v strateških dokumentih načrtovanja javnofinančne politike Republike Slovenije določita merljive cilje, ki se nanašajo na obseg primanjkljaja in dolga, ter povečata sodelovanje med različnimi institucijami, ki so vključene v pripravo teh dokumentov zaradi uskladitve teh ciljev na različnih ravneh načrtovanja javnofinančne politike.
- Vlada RS oziroma Ministrstvo za finance naj v razširjeno poročilo o javnem dolgu Republike Slovenije vključita tudi predstavitev potencialnih obveznosti, ki izhajajo iz danih poroštev Republike Slovenije, ter drugih obveznosti, ki izhajajo iz pravnih poslov in imajo učinek dolgoročnega zadolževanja.
- Pri načrtovanju, zadolževanju, upravljanju in poročanju o javnem dolgu Republike Slovenije naj smiselno uporabi določila smernic IMF za upravljanje z javnim dolgom.
- Vlada RS naj v skladu s priporočili Evropske komisije preuči možnost vključitve državnega zbora v potrjevanje programov stabilnosti; večja vključenost državnega zbora pri pripravi programov bo zagotovila večjo preglednost pri sprejemanju vladnih politik in se tako odrazila v večji stopnji zavezanosti državnega zbora pri izvajanju politike javnofinančnih odhodkov.

Smotrnost upravljanja s stanovanji v lasti Republike Slovenije

- Nekatera priporočila se nanašajo na dolgoročno obdobje in jih bodo upravljavci lahko upoštevali šele v prihodnjih

Pridobivanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem občin

Računsko sodišče je občinam podalo več priporočil, od katerih posebej izpostavljamo naslednja:

- občine naj posebno pozornost namenijo pravnemu pregledu nepremičnega premoženja, ki je predmet razpolaganja in sprejmejo posamični program šele, ko pravno stanje nepremičnine omogoča izvedbo postopka (izvedene parcelacije, vknjižbe lastninske pravice),
- občine naj v letni načrt razpolaganja vključijo tudi informacije o načinu ter ciljih in razlogih razpolaganja, na podlagi katerih lahko župan v posamičnem programu razpolaganja z nepremičnim premoženjem določi ustrezno metodo razpolaganja,
- občine naj okrepijo notranje kontrole, da bi se nadzorovala pravilnost in smotrnost postopkov ravnanja s stvarnim premoženjem občin.

Politika mirujočega prometa

Občine so morale v odzivnih poročilih izkazati predvsem, da so pričele pripravljati strategije na področju mirujočega prometa, začele aktivnosti za določanje ciljev na področju mirujočega prometa in za ureditev predpisov s področja mirujočega prometa ter za poročanje o uresničevanju zastavljenih ciljev na področju politike mirujočega prometa. Odzivna poročila so bila ocenjena za zadovoljiva. Računsko sodišče je občinam podalo več priporočil. Najpomembnejši sta, naj občine primerjajo število parkirnih mest in različne parkirne režime ter primerjavo uporabijo

pri oblikovanju strategije in kratkoročnih ciljev na področju mirujočega prometa in naj pri oblikovanju cen parkiranja opredelijo cilje, ki jih želijo doseči s cenovno politiko.

dejanj in pripravi navodila koncedentom glede podeljevanja koncesij na področju osnovnega zdravstva, ki bodo za koncedente zavezujoča.

Izplačila občinskim funkcionarjem

Računsko sodišče je podalo tudi priporočila, s katerimi je občine opozorilo, naj dopolnijo pravilnik, ki je podlaga za obračun in izplačilo sejin članom občinskega sveta na način, da bo določal zgornjo mejo dovoljenih izplačil tudi za člane nadzornih odborov in naj sprejmejo akt o uporabi službenih mobilnih telefonov in v njem uredijo uporabo službenih mobilnih telefonov ter določijo omejitve porabe.

Podeljevanje koncesij v zdravstvu

- Občine naj na podlagi ustreznih analiz izdelajo usmeritve za nadaljnji razvoj, vzpostavijo ustrezen nadzor nad vsemi izvajalci osnovnega zdravstva v občini, ter ustanovijo skupni organ občin soustanoviteljic zdravstvenih domov, katerega naloga naj bo tudi zagotavljanje usklajenega delovanja občin na področju osnovne zdravstvene dejavnosti.
- Občine naj v odloku o ustanovitvi zdravstvenega doma natančneje opredelijo in razmejijo pristojnosti, pravice in odgovornosti med ustanoviteljicami in zdravstvenim domom pri upravljanju z občinskim premoženjem ter pri morebitnih novih podelitvah koncesij ali ob širitvi mreže, dosledno upoštevajo tudi interes zdravstvenega doma, katerega ustanoviteljice so.
- Ministrstvo za zdravje mora pri proučitvi ustreznosti obstoječih podlag za določanje potrebnega obsega sredstev za izvajanje dežurne službe in službe nujne medicinske pomoči sodelovati z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije.
- Ministrstvo za zdravje mora pri zagotavljanju in izvajanju različnih oblik strokovnega nadzora nad delom posameznih izvajalcev zdravstvene dejavnosti sodelovati z Zdravniško zbornico Slovenije.
- Ministrstvo za zdravje naj z navodili, ki bodo za koncedente zavezujoča, opredeli pristojnosti in odgovornosti vseh, ki sodelujejo v postopku, podrobneje določi obvezno dokumentacijo ter določi roke za izvedbo posameznih

Gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami

- Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) zaključi postopke vpisa lastninske pravice v zemljiško knjigo za vse počitniške domove.
- MOL in Zavod za letovanje in rekreacijo otrok (v nadaljevanju: ZLRO) uskladi potrebna vlaganja za investicije in vzdrževanje in to predvidita v letnih načrtih glede na postavljeno politiko in ugotovljene prioritete v obdobju od leta 2008 do 2013.
- MOL in ZLRO proučita in se dogovorita za aktivnosti za povečanje števila oskrbnih dni v domovih z uvedbo novih dopolnilnih ponudb in programov za vrtce in šole ljubljanskih otrok ter tako prispevata k boljšemu izkoristku in poslovanju počitniških domov na Srednjem vrhu nad Gozdom Martuljkom, Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Piranu.
- ZLRO sproti analizira večje razlike pri načrtovanih in realiziranih oskrbnih dnevih po počitniških domovih, investicijah in poslovnih izidih ter sproti pripravlja ustrezne poslovne ukrepe in predloge za boljši izkoristek kapacitet, več oskrbnih dni in za še boljše poslovanje z dodatnimi ponudbami novim skupinam gostov.
- ZLRO pripravlja predračunske in obračunske kalkulacije po počitniških domovih in pri tem upošteva dejanske oziroma možne oskrbne dni, stanje domov, sezono, konkurenco, stroške in tako pridobi podlage za oblikovanje prodajnih cen, ki bi pokazale pokrivanje stroškov glede na izkoriščenost počitniških domov in oskrbne dneve po sezonah.

Izvajanje zakona o vodah

- Ministrstvo za okolje in prostor naj pripravi podrobno analizo stanja zamud pri izdaji vodnih dovoljenj ter podeljevanju koncesij ter ugotovi razloge za nastale zamude, s tem namenom pa naj preuči možnosti neposrednega pridobivanja dokumentacije in dokazil od

različnih državnih organov in s tem prispeva k skrajšanju časa izdaje vodnih dovoljenj.

- Ministrstvo za okolje in prostor naj z Inšpektoratom Republike Slovenije za okolje in prostor uskladi izvedbo nadzorov za odkrivanje nepooblaščenih odvzemov vode iz narave in tako uredi rabo vode v skladu s podeljenimi vodnimi pravicami.
- Ministrstvo za okolje in prostor naj pripravi in sprejme enotno opredelitev pojma "vodne izgube", določi možne načine spremljanja vodnih izgub ter načine njihovega zmanjševanja in pripravi načrt investicij glede na zbrana sredstva vodnega povračila in določene prioritete za ta namen.
- Ministrstvo za okolje in prostor naj pripravi dopolnitev Zakona o vodah (ZV-1) z jasno opredelitvijo, komu se podeljujejo vodne pravice za odvzem pitne vode za oskrbo z vodo pri izvajanju GJS oskrbe s pitno vodo, kar je ministrstvo tudi izvedlo, ter uredi status že podeljenih vodnih pravic izvajalcem GJS.
- Ministrstvo naj izvede primerjavo obstoječe evidence zavezancev za plačilo vodnega povračila z evidenco o podeljenih vodnih pravicah ter ugotovi dejansko število zavezancev za vse vrste rabe vode, ki morajo plačevati vodno povračilo, kar je ministrstvo tudi upoštevalo.

Dimnikarska služba

- Ministrstvu za okolje in prostor smo priporočili, naj za Vlado Republike Slovenije na podlagi izdelane analize prednosti in slabosti uvedbe licenčnega modela izvajanja dimnikarske službe pripravi predlog načrta aktivnosti izvajanja dimnikarske službe, v katerem naj bodo opredeljeni cilji in način izvajanja dimnikarske službe po preteku veljavnosti koncesijskih pogodb z izbranimi koncesionarji, česar Ministrstvo ni storilo, saj je v analizi ugotovilo, da ima koncesijski model več prednosti. Pri tem opozarjamo, da ugotovitve ministrstva držijo le v primeru, če je zagotovljen ustrezen nadzor nad izvajalci dejavnosti, ki se v koncesijskem modelu izvaja kot monopolna dejavnost.
- Ministrstvo za okolje in prostor naj se dogovori o sodelovanju s pristojnimi inšpekcijskimi službami o načinu sodelovanja v postopkih nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe.

- Ministrstvu za okolje in prostor naj preveri, ali se v postopkih pridobivanja uporabnega dovoljenja pridobivajo soglasja izvajalcev dimnikarske službe v smislu določil 23. točke prvega odstavka 206. člena Zakona o graditvi objektov, ki določa obvezno pridobitev soglasja k lokacijskemu, gradbenemu in uporabnemu dovoljenju na podlagi Zakona o varstvu pred požarom za vse objekte, razen za enostanovanjske in druge individualne objekte, ki se občasno uporabljajo za počitek ali oddih.

Varovanje kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanje podnebnih sprememb

- Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za promet naj natančno proučijo sektorske ukrepe in ugotovijo, kateri sektorski ukrepi posredno vplivajo tudi na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ter ocenijo pričakovane učinke zmanjševanja emisij toplogrednih plinov ter pri načrtovanju teh ukrepov kot cilj določijo tudi pričakovano zmanjšanje emisij toplogrednih plinov ter se dogovorijo za način spremljanja in vrednotenja izvajanja ukrepa ter doseganja načrtovanih učinkov.
- Ministrstvo za okolje in prostor in Ekološki sklad Republike Slovenije naj okrepi sodelovanje pri načrtovanju razdeljevanja sredstev spodbujanja ukrepov učinkovite rabe energije in povečanja deleža rabe energije iz obnovljivih virov, da bi zagotovila čim večjo učinkovitost razdeljenih sredstev ob doseganju čim večjih učinkov investicij ter poenotita način merjena doseženih učinkov ukrepov povečevanja učinkovite rabe energije in povečevanje deleža rabe energije iz obnovljivih virov.
- Ministrstvo za okolje in prostor naj:
 - uvede dosledno spremljanje poročil pooblaščenih vzdrževalcev opreme, ki vsebuje snovi, ki tanjšajo ozonsko plast, in poročil o zajemu klorofluoroogljikovodikov iz odpadnih hladilnih naprav ter redno ugotavlja realizacijo dejanskega zajema v primerjavi z načrtovano,
 - ob reviziji operativnih programov zmanjševanja emisij analizira, oceni in ovrednoti učinke dotedanjega izvajanja posameznih ukrepov zmanjšanja emisij v posameznem sektorju, da bi lahko načrtovalo ustrezne

prihodnje ukrepe, ter vanje vključi tudi dolgoročne trende gibanja emisij toplogrednih plinov, da bo lahko bolj realno in pregledno načrtovalo ustrezne prihodnje ukrepe,

- ob morebitni ponovni razdelitvi emisijskih kuponov v post-kjotskem obdobju zagotovi prikaz vseh podatkov, na podlagi katerih je bila razdelitev opravljena, in prouči možnost razdelitve čim večjega števila emisijskih kuponov na podlagi opravljene dražbe,
- prouči ustreznost sedanje organiziranosti Službe za podnebno varnost in predlaga Vladi Republike Slovenije ustanovitev organa v njeni pristojnosti, ki bo imel večji vpliv na koordinacijo izvajanja ukrepov zmanjševanja emisij toplogrednih plinov posameznih ministrstev za doseganje mednarodnih zavez.

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture

- Ministrstvo za okolje in prostor naj na podlagi analize zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture v delu, ki se nanaša na komunalno infrastrukturo lokalnega pomena in sodelovanja z občinami oziroma upravitelji gospodarske javne infrastrukture, pripravi dopolnitve pravilnikov z opredelitvami, kako evidentirati gospodarsko javno infrastrukturo, ki je v zasebni lasti (zasebni vodovodni sistemi oziroma sistemi individualne oskrbe s pitno vodo, priključki na vodovodni in kanalizacijski sistem ipd.) v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.
- Ministrstvo za okolje in prostor naj od občin (65 odstotkov vseh občin), ki do določenega roka (31. 12. 2007) niso uspele posredovati podatkov o obstoječih objektih in napravah javne kanalizacije za prvi vpis v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture, pridobi pisna pojasnila za nespoštovanje predpisanega roka in na podlagi prejetih odgovorov pripravi strategijo za odpravo ovir in čimprejšnji vpis prvih podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.
- Ministrstvo za okolje in prostor naj vzpostavi nadzor nad popolnostjo posredovanih podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture z izvedbo analize priključenosti posameznih uporabnikov na gospodarsko javno infrastrukturo.

Ministrstvo za okolje in prostor je navedena priporočila računskega sodišča upoštevalo, ter pospešilo aktivnosti občin pri posredovanju podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture ter pričelo s pripravo posebnega zakona, ki bo urejal vsebino katastra, financiranje aktivnosti ter odgovornosti za posredovanje in obdelavo podatkov v kataster infrastrukturnih objektov.

Poslovanje javnih skladov

- Javni stanovanjski sklad naj pripravi načrt aktivnosti za preverjanje, ali najemniki neprofitnih stanovanj še izpolnjujejo pogoje za upravičenost do neprofitnih stanovanj, sprejme pravila o izvedbi postopkov subvencioniranja obratovalnih stroškov ter merila in kriterije za dodeljevanje izrednih pomoči ter poveča aktivnosti glede vpisovanja nepremičnin iz namenskega premoženja v zemljiško knjigo.

Skrb za tiste, ki potrebujejo varstvo in nego drugih

- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve naj natančneje preuči cene posameznih oblik socialno varstvenih storitev ter ob upoštevanju tako subvencij kot plačil uporabnikov zagotovi dolgoročno ohranjanje kvalitete izvajanja storitev.
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve naj prouči možnosti, da se razširijo storitve in poveča število upravičencev za različne oblike formalne in neformalne pomoči v domačem okolju in tako omogoči oziroma spodbudi vključitev čim širšega kroga upravičencev do institucionalnega varstva, ki zaradi prezasedenosti ne dobijo nastanitve v domovih za starejše, v te oblike socialno varstvenih programov storitve.

Učinkovitost pobiranja davka na dodano vrednost v Republiki Sloveniji

- Ministrstvo za finance naj čim prej uspešno zaključi aktivnosti za zagotovitev izkazovanja terjatev do davčnih zavezancev iz DDV v poslovnih knjigah proračuna Republike Slovenije.

- Ministrstvo za finance naj na podlagi pozitivnih rezultatov analize DURS o uvedbi davčnih blagajn koordinira vse potrebne aktivnosti z drugimi resornimi ministri (zagotovitev kadrov in finančnih sredstev ter tehničnih možnosti za izvedbo verifikacije programske opreme, davčnih blagajn in drugo).

Sredstva EU v zaključnem računu državnega proračuna

Ministrstvu za finance zaradi boljšega pregleda nad prejetimi sredstvi iz evropskega proračuna in vanj vplačanimi sredstvi priporočamo, naj:

- uskladi strukturo državnega proračuna s spremenjeno strukturo evropskega proračuna oziroma pripravi prevajalno tabelo;
- prilive sredstev iz evropskega proračuna evidentira tako, da bo na enostaven način mogoče dobiti informacijo, koliko sredstev je Evropska komisija v posameznem letu nakazala Republiki Sloveniji na namenske podračune in neposredno v državni proračun, kar bi omogočalo primerjavo s podatki Evropske komisije o tovrstnih plačilih;
- uredi knjiženja plačil v evropski proračun tako, da bo upoštevano načelo izkazovanja proračunskih prihodkov in odhodkov v polnem (bruto) obsegu;
- pri načrtovanju prihodkov iz evropskih skladov ne upošteva le načrtovanih odhodkov z namenskih postavk EU, ampak naj izvede logične kontrole možnosti črpanja ter upošteva tudi druge dejavnike, ki bodo lahko vplivali na realizacijo prihodkov državnega proračuna, saj narava projektov kaže, da je med realizacijo odhodkov in prihodkov določen časovni zamik;
- zadalži organe upravljanja, da mu poročajo o morebitnih finančnih korekcijah ali izgubi sredstev zaradi neuresničevanja pravila »n+2/n+3«;
- od organov upravljanja, ki imajo odprte postavke namenskih sredstev EU, redno zbira informacije o tem, ali so katera izmed izplačil iz proračuna s teh postavk neupravičena, in analizira njihove posledice ter po potrebi informira Vlado Republike Slovenije o potrebnih ukrepih.

Druga področja

Na podlagi izvedenih revizij je računsko sodišče podalo tudi priporočila oziroma predloge pravnim osebam, ki niso bile opredeljene kot revidiranci, vendar lahko s svojimi aktivnostmi vplivajo na odpravo ugotovljenih nepravilnosti oziroma nesmotnosti.

Upravljanje z infrastrukturo

Vladi RS smo predlagali, naj v okviru svojih pristojnosti v Pogodbo o (upravljanju) infrastrukture vključi vso infrastrukturo, ki se uporablja za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa, razmisli o ureditvi statusa infrastrukture oziroma ureditve razmerij z javnim podjetjem po 31. 12. 2009, ko bo potrebno prenos sredstev v upravljanju urediti na drugačen način ter pri dolgoročnem zadolževanju določi obveznost za najem posojil za gradnjo infrastrukture glede na opredelitev lastništva te infrastrukture. Do konca leta 2008 Vlada RS teh priporočil ni upoštevala in ni izvedla ustreznih ukrepov za ustrezno ureditev razmerij glede infrastrukture in zadolževanja za financiranje gradnje infrastrukture z javnim podjetjem.

Nadzor nad splošnimi akti občin, ki urejajo izvajanje GJS

Vladi RS smo predlagali, da v okviru svojih pristojnosti oblikuje medresorsko delovno skupino za pripravo seznama vseh dejavnosti, ki so lahko opredeljene kot izbirne GJS, in za preveritev splošnih aktov vseh občin v delu, ki se nanaša na določitev dejavnosti kot izbirnih GJS, oziroma za jasno razmejitev nalog posameznih ministrstev tudi glede ukrepanja, kadar so kot GJS določene dejavnosti, ki nimajo zakonske podlage ter predlagali, naj Vlada RS jasno določi pristojnosti za nadzor nad vzpostavitvijo pravnih podlag in pri izvajanju pogrebne in pokopališke dejavnosti.

Prenos stvarnega premoženja za izvajanje javnih služb

Mestni občini Celje (v nadaljevanju: MOC) smo predlagali, da v okviru svojih pristojnosti uskladi uresničevanje javnega

interesa na stanovanjskem področju, bodisi z ustanovitvijo javnega sklada po Zakonu o javnih skladih, in mu kot namensko premoženje zagotovi nepremičnine, ki jih je v obliki stvarnega vložka nepravilno vložila v družbo Nepremičnine, ter na javni sklad prenese naloge MOC, ki jih sedaj opravlja navedena družba, ali zagotovi upravljanje s stanovanji na drug ustrezen način. Drugi odstavek 67. člena ZJF namreč določa, da lahko država ali občina za opravljanje javnih služb in dejavnosti v javnem interesu organizirata državno oziroma občinsko premoženje le v obliki javnih zavodov, javnih gospodarskih zavodov, javnih podjetij, javnih skladov in agencij, kar pomeni, da prenos lastninske pravice in organiziranost namenskega premoženja MOC za izvajanje dejavnosti v javnem interesu v drugi obliki, kot je predpisana, ni dovoljen. MOC tako ne bi smela prenesti neprofitnih stanovanj na gospodarsko družbo, ki ni javno podjetje. Do konca leta 2008 Mestna občina Celje predloga računskega sodišča ni upoštevala.

Drugi ukrepi

Računsko sodišče poleg izvajanja revizij in ukrepanja na podlagi izdanih revizijskih poročil tudi z drugimi aktivnostmi pripomore k boljšemu poslovanju uporabnikov javnih sredstev. Ena pomembnejših je dajanje predlogov za spremembo zakonodaje oziroma sistemskih rešitev na posameznih področjih poslovanja javnega sektorja.

Predlogi za spremembo predpisov

V letu 2008 je računsko sodišče:

- dalo predloge za spremembe Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa (kot podrejen ukrep prevzemu dolga javnega podjetja Kontrole zračnega prometa),
- dalo predloge za spremembe Zakona o varstvu okolja-1,
- dalo predloge za spremembe Zakona o vodah-1,
- dalo predloge za spremembe Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev,
- dalo predloge za spremembe Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov,
- dalo predloge za spremembe Uredbe o vodnih povračilih,

- dalo predloge za spremembe Uredbe o začasnem načrtu upravljanja z vodami,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o oskrbi s pitno vodo,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o vodenju katastra gospodarske javne infrastrukture za ravnanje z odpadki in posredovanju podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o oskrbi malih kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov pri opravljanju javne službe izvajanja meritev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov,
- dalo predloge za spremembe Zakona o javnih financah,
- dalo predloge za spremembe Zakona o financiranju občin,
- dalo predloge za spremembe Zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin,
- dalo predloge za spremembe Zakona o kmetijskih zemljiščih,
- dalo predloge za spremembe Zakona o javnih skladih,
- dalo predloge za spremembe Zakona o javnih cestah,
- dalo predloge za spremembe Zakona o gospodarskih javnih službah,
- dalo predloge za spremembe Zakona o lokalni samoupravi,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o postopkih izvrševanja proračuna Republike Slovenije,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ,
- dalo predloge za spremembe Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih osnovnih sredstev,
- predlagalo sprejem dveh predpisov:
 - zakona o zagotavljanju podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture, ki bi uredil področje tako, da se v kataster gospodarske javne infrastrukture vključi tudi zasebno infrastrukturo;
 - uredbe, ki bi določala kriterije za plačilo vodne pravice (skladno z zahtevo ZV-1).
- Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve predlagalo, naj:

- pripravi pobude za dopolnitev predpisov s področja osebnih podatkov in v okviru svojih pristojnosti zagotovi hitrejše sodelovanje institucij, ki Inšpektoratu zagotavljajo podatke za delovanje;
- zagotovi dopolnitev pravilnika o seznamu poklicnih bolezni;
- nadaljuje delo na področju dopolnjevanja pravne ureditve socialnega varstva in pri tem predvsem jasno določi vse elemente standardov, normativov in meril za vrednotenje storitev socialnega varstva.
 - Ministrstvu za finance predlagalo, naj:
- v sodelovanju z DURS prouči možnosti za čimprejšnjo zagotovitev pravne podlage, ki bo urejala postopek zavrnitve dodelitve identifikacijske številke;
- v sodelovanju z DURS pripravi pravno podlago za skrajšanje postopka odvzema identifikacijske številke pri tistih davčnih zavezancih, za katere je ugotovljeno, da so sodelovali pri davčnih utajah;
- v sodelovanju z DURS prouči smiselnost in možnost dopolnitve 111. člena ZDavP-2, ki sicer ureja zavarovanje izpolnitve in plačila davčne obveznosti, z določilom o zavarovanju dodelitve identifikacijske številke, ter smiselnost in možnosti dopolnitve ZDDV-1.

Zahteva za oceno zakonitosti Ustavnemu sodišču

V letu 2008 smo na podlagi revizije pravilnosti in smotrnosti zaračunavanja in porabe takse za obremenjevanje okolja in na podlagi revizije poslovanja Ministrstva za okolje in prostor posredovali Ustavnemu sodišču dve zahtevi za oceno zakonitosti.

Kazniva dejanja

V letu 2008 smo tožilstvu posredovali gradivo dveh primerov, kot naznanilo kaznivih dejanj.

Prekrški

Na podlagi prejete dokumentacije v pobudah sta bili Državni revizijski komisiji odstopljeni dve zadevi.

Sodelovanje s policijo in tožilstvom

Z organi pregona sodelujemo pri preiskovanju kaznivih dejanj na način, da organom na njihovo zahtevo posredujemo revizijsko dokumentacijo ter osnutke ali predloge revizijskih poročil, oziroma končna poročila. Sodelovanje poteka tudi na način skupnih sestankov in posvetov.

Uresničevanje strateškega cilja 4

Stopnjevati svetovalno vlogo

Računsko sodišče opravlja svetovalno vlogo med izvajanjem revizij in v porevizijskem postopku, ko daje revidirancem zahteve za popraviljalne ukrepe in priporočila za izboljšanje poslovanja. Poleg tega pa tudi odgovarja na vprašanja državnega zbora, uporabnikov javnih sredstev in javnosti. Posebna oblika svetovanja je tudi izobraževanje, ki ga organizira računsko sodišče samostojno ali pa sodeluje s predstavitevijo revizijskih razkritij iz izvedenih revizij ter daje priporočila za boljše poslovanje širšega kroga uporabnikov javnih sredstev.

Odgovarjanje na vprašanja

V letu 2008 je računsko sodišče dalo 167 odgovorov na vprašanja o javnih financah, kar z rahlim dvigom številke iz leta 2007, ko je bilo odgovorov na javnofinančna vprašanja 164, ohranja nivo pisnih odgovorov uporabnikom javnih sredstev.

V letu 2008 so člani računskega sodišča in vrhovni državni revizorji na podlagi zaprosil uporabnikov javnih sredstev svetovali predvsem glede naslednjih javnofinančnih vprašanj:

- delovnih razmerij in funkcij,
- izplačil plač,
- povračil stroškov v zvezi z delom,
- drugih osebnih prejemkov (sejnine) in pogodb o delu v javnem sektorju,
- pristojnosti občinskih nadzornih odborov,
- različnih vprašanj finančnega poslovanja države, občin ter javnih zavodov in javnih podjetij,
- javnih naročil,
- prodaje premoženja uporabnikov javnih sredstev in
- drugih vprašanj.

Izobraževanje za proračunske uporabnike

Računsko sodišče je v obdobju od februarja 2007 do decembra 2008 soorganiziralo regijske posvete s predstavniki občin. V soorganizaciji z občinami gostiteljicami (Brežice, Kranjska Gora, Piran, Komen, Nova Gorica, Postojna, Tolmin, Murska Sobota, Maribor, Ptuj, Velenje, Slovenj Gradec, Semič, Ljubljana) je bilo v skoraj dveh letih organiziranih 14 posvetov. Polovica posvetov

(7) je bila organizirana v letu 2007, polovica (7) pa v letu 2008. Znatno pa se je povečalo število vključenih občin in sicer iz 52 leta 2007, na 158 leta 2008, torej je bilo v letu 2008 v svetovalno vlogo, neposredno na terenu, vključenih skoraj tri četrtine vseh od skupno 220 občin.

Računskemu sodišču bodo stališča, izpostavljene težave občin in opozorila glede zakonodaje eden izmed pomembnih virov za oblikovanje razprave s pristojnimi organi in institucijami glede potrebnih sprememb zakonodaje, ki ureja delovanje občin. Obenem predstavlja vsebina regijskih posvetov pomemben kačipot pri snovanju revizijskega programa, glede na izpostavljeno problematiko.

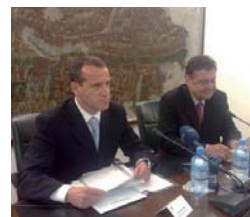
Namen posvetov je bil:

- seznaniti občine z delom računskega sodišča;
- predstaviti občinam vsebino revizij pravilnosti poslovanja občin;
- seznaniti občine z ugotovljenimi nepravilnostmi pri revizijah poslovanja občin;
- seznaniti občine s priložnostmi in pomanjkljivostmi na področju črpanja evropskih sredstev;
- dati občinam možnost, da predstavnikom računskega sodišča zastavijo vprašanja s področja poslovanja občin;
- omogočiti občinam, da računsko sodišče opozorijo na težave, s katerimi se srečujejo pri svojem delu;
- omogočiti občinam, da računsko sodišče opozorijo na morebitne pomanjkljivosti zakonodaje;
- omogočiti predstavnikom medijev, predvsem lokalnih, da se podrobneje seznani z delom in svetovalno vlogo računskega sodišča.

Predstavniki računskega sodišča in predstavniki občin so na regijskih posvetih obravnavali teme, ki zajemajo vsa področja poslovanja občin: izvrševanje proračuna, prihodki občin,

tekoči in investicijski odhodki, tekoči in investicijski transferi, zadolževanje, izvajanje gospodarskih javnih služb ter črpanje evropskih sredstev.

Na podlagi izvedenih posvetov je bilo oblikovano končno poročilo, ki je bilo posredovano Državnemu zboru Republike Slovenije - Komisiji za nadzor javnih financ, Ministrstvu za okolje in prostor, Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj, saj so v zaključnem delu poročila navedeni tudi konkretni predlogi za spremembo zakonodaje, ki se nanašajo na Zakon o javnih financah, Zakon o financiranju občin, Zakon o kmetijskih zemljiščih, Zakon o javnih cestah, Zakon o gospodarskih javnih službah, Zakon o lokalni samoupravi ter spremembo nekaterih podzakonskih aktov.

Uresničevanje strateškega cilja 5

Povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov

Delo, ki ga opravljajo zaposleni računskega sodišča, mora biti opravljeno strokovno in zelo kakovostno. Navedeno med drugim tudi vpliva na obvezno izpopolnjevanje in nenehno usposabljanje vseh zaposlenih ter vključevanje v različne programe izobraževanja. V finančnem načrtu računskega sodišča za leto 2008 so bila za plačila kotizacij za različna strokovna izpopolnjevanja in usposabljanja (seminarji, delavnice, posveti, kongresi) predvidena sredstva v višini 45.126 evrov, realizirana pa v višini 43.329 evrov.

V skladu z načrtom so se zaposleni udeleževali naslednjih oblik izobraževanja:

Izobraževanje za pridobitev stopnje izobrazbe

V letu 2008 ni bilo izvedenega internega natečaja za sofinanciranje študija ali za pridobitev študijskega dopusta. Konec leta 2008 ima računsko sodišče sklenjenih 10 pogodb o izobraževanju za študij in sicer 7 za podiplomski ter 3 za dodiplomski študij.

Usposabljanje za delo

V skladu s predpisi se zaposleni računskega sodišča udeležujejo usposabljanj za delo, in sicer:

za pridobitev naziva državni revizor, notranji državni revizor, pravniški državni izpit.

V letu 2008 smo sklenili 20 pogodb o izobraževanju za pridobitev revizijskih nazivov, od tega eno za pridobitev naziva

državni revizor ter 19 pogodb za izdelavo naloge za pridobitev naziva preizkušeni državni revizor.

Izobraževanje za pridobitev naziva državni revizor je v letu 2008 končalo in pridobilo naziv 6 zaposlenih, naziv preizkušeni državni revizor je pridobilo 8 zaposlenih.

Izobraževanje je uspešno zaključila tudi javna uslužbenka, ki je opravila pravniški državni izpit.

Vse finančne obveznosti iz navedenih pogodb so bile poravnane že v preteklih letih.

Izpopolnjevanje

Izpopolnjevanje je potekalo v obliki zunanjih in internih seminarjev ter seminarjev v tujini. V skladu z letnim načrtom izobraževanja so bila sredstva, namenjena za kotizacije seminarjem, razdeljena po oddelkih glede na število zaposlenih v posameznem oddelku.

Organizirana sta bila dva interna seminarja, ki se ju je udeležila večina revizorjev:

1. Revizijsko načrtovanje na podlagi ocene tveganj;
2. Revizije smotrnosti - poslovanja, načrtovanje, izvajanje, poročanje.

Zmanjšanje števila seminarjskih dni je posledica zmanjšanja števila internih seminarjev, vendar pa so se revizorji izobraževali za pridobitev nazivov državni revizor in preizkušeni državni revizor.

Tabela 2: Pregled števila seminarjskih dni

Leto	Interni seminarji/št. dni		Zunanji seminarji/št. dni		Seminarji v tujini/št. dni		Vsi seminarji/št. dni	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Skupaj	71	435	342	362	12	18	425	815

Uresničevanje strateškega cilja 6

Izboljševati komunikacijsko strategijo
in krepiti sodelovanje z drugimi

Sodelovanje z državnim zborom

Državni zbor Republike Slovenije mora po Zakonu o računskem sodišču obravnavati revizijska in letna poročila računskega sodišča. Računsko sodišče zato pošlje vsa izdana poročila državnemu zboru. Poročila obravnava Komisija za nadzor javnih financ (v nadaljevanju: komisija). V letu 2008 se je na podlagi rezultatov twinninga, ki ga je imel državni zbor s predstavniki Velike Britanije v letih 2006-2007 z naslovom Krepitev parlamentarnega nadzora javnih financ, okrepljeno sodelovanje med komisijo in računskim sodiščem še nadaljevalo. Tako računsko sodišče nadaljuje s pripravi opomnikov z vprašanji za razpravo za obravnavo revizijskega poročila na seji komisije, saj se je izkazalo, da so opomniki članom komisije v pomoč pri obravnavi posameznih revizijskih poročil.

Tabela 3: Seznam poročil, obravnavanih v državnem zboru

Št. seje	Datum	Revizijsko poročilo
50.	10. 1. 2008	sprejem poročila s priporočili o obravnavi sedmih poročil o sposobnostih občin za pridobivanje in črpanje sredstev skladov Evropske unije
51.	14. 2. 2008 in 19. 2. 2008	- domnevno oškodovanje državnega premoženja pri prodaji kapitalskih deležev KADa in SODa v gospodarski družbi Mercator - obvestilo o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja Ministrstva za okolje in prostor
52.	19. 2. 2008	o pravilnosti obračunavanja plač direktorja Komunalnega podjetja Velenje d. o. o., Velenje za leto 2005
53.	13. 3. 2008	- o transferih iz evropskega proračuna v Republiko Slovenijo - o predplačilih iz evropskih skladov kot prihodku proračuna Republike Slovenije - o sposobnosti črpanja sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj pri izvajanju ukrepa "Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja" in instrumenta "Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture" v letih 2004 in 2005
55.	10. 4. 2008 in 22. 4. 2008	o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Lutkovnega gledališča Maribor v letu 2005
16. nujna	23. 4. 2008 in 24. 4. 2008	razprava o realizaciji sklepov, sprejetih ob obravnavi točke o obvestilu o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja Ministrstva za okolje in prostor
56.	14. 5. 2008	o pravilnosti in smotnosti naročil zaupne narave v letu 2005 in prvi polovici leta 2006 na Ministrstvu za obrambo in Ministrstvu za notranje zadeve
57.	5. 6. 2008	o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja Športno rekreacijskega centra Tivoli v letu 2005
58.	3. 7. 2008	poročilo o delu računskega sodišča za leto 2007

Komisija za nadzor javnih financ je v letu 2008 na dvanajstih sejah obravnavala 15 poročil računskega sodišča, obvestilo o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja Ministrstva za okolje in prostor in letno poročilo računskega sodišča za leto 2007. Komisija vabi na vse seje, na katerih se obravnavajo poročila računskega sodišča, predsednika računskega sodišča in tudi druge predstavnike računskega sodišča ter predstavnike revidiranih uporabnikov javnih sredstev.

Sodelovanje z Uradom za nadzor proračuna in notranjimi revizorji

Računsko sodišče si prizadeva, da bi uporabniki javnih sredstev vzpostavili tak sistem notranjega nadzora javnih financ, ki bi zagotavljal njihovo pravilno in smotno delovanje.

V letu 2008 je računsko sodišče nadaljevalo s sodelovanjem z Uradom za nadzor proračuna, organom v sestavi Ministrstva za finance, ki je v skladu z Zakonom o javnih financah odgovoren za razvoj, usklajevanje in preverjanje delovanja notranjega nadzora javnih financ. Tako smo na sestankih, ki so se jih udeležili predstavniki računskega sodišča in Urada za nadzor proračuna obravnavali aktualne probleme notranjega nadzora javnih financ. Pozornost je bila usmerjena predvsem k racionalizaciji dela notranje revizijskih služb v proračunskih uporabnikih in možnostih za zmanjšanje decentraliziranosti organiziranja notranjega

revidiranja, revidiranju evropskih sredstev in ureditvi dodatnega izobraževanja notranjih revizorjev.

Poleg tega so predstavniki računskega sodišča s svojimi prispevki aktivno sodelovali na obeh sestankih notranjih revizorjev proračunskih uporabnikov, ki jih je organiziral Urad za nadzor proračuna, skupaj pa smo tudi sodelovali na seminarju s področja notranjega nadzora javnih financ za občine. Prav tako se je nadaljevalo sodelovanje pri delu slovenskega odseka Inštituta notranjih revizorjev (Institute of Internal Auditors) in na sestankih notranjih revizorjev, ki jih ta odsek organizira. V primerjavi z letom 2007 je bilo sodelovanje bolj intenzivno, saj je bilo aktivnosti in dogodkov sodelovanja za 10 % več – v letu 2008 jih je bilo skupaj 11 v letu 2007 pa 10.

Mednarodno sodelovanje

Računsko sodišče si je na področju mednarodnega sodelovanja za leto 2008 zastavilo naslednji cilj:

- *povečati aktivno sodelovanje na mednarodnih strokovnih srečanjih glede na leto 2006, kar pomeni, da predstavniki računskega sodišča sodelujejo na strokovnih srečanjih s strokovnim prispevkom, ki bo prispeval k sooblikovanju dobre prakse iz posameznega revizijskega področja.*

V letu 2008 se je 42 sestankov, delavnic, kongresov, izobraževanj in uradnih obiskov v tujini udeležilo 61 strokovnjakov računskega sodišča, ki so pripravili 31 prispevkov, kar je osem več kot v letu 2007 oziroma 13 več kot v letu 2006, s čimer je cilj vsekakor

dosežen. Računsko sodišče je v Sloveniji organiziralo dve mednarodni srečanji: delavnico za IT revizije v okviru organizacije EUROSAL in delovni sestanek ob zaključku skupne revizije z vrhovnimi revizijskimi institucijami Avstrije, Slovaške in Češke.

Bilateralno sodelovanje

V letu 2008 je potekalo več dvostranskih izmenjav na uradnih obiskih, ki so bili v Bolgariji, na Portugalskem, v Ukrajini, Srbiji, na Hrvaškem in v Črni gori, na katere je odpotoval predsednik s sodelavci. Računsko sodišče so obiskali predstavniki vrhovnih revizijskih institucij iz Srbije, Bolgarije in Hrvaške.

Poleg tega je na računskem sodišču potekalo več informativnih delovnih sestankov za delegacije vrhovnih revizijskih institucij in drugih državnih institucij iz Slovaške, Hrvaške, Srbije, Nizozemske, Bosne in Hercegovine, Romunije in Madžarske. Tuje predstavnike je zanimalo predvsem delovanje in organiziranost računskega sodišča in posamezne teme s področja informacijske službe, revidiranja institucij lokalne samouprave in podjetij javno-zasebnega partnerstva. Predstavniki računskega sodišča so se sestali tudi s strokovnjaki avstrijskega računskega sodišča, ki so svetovali pri izvajanju ene izmed revizij.

Nadaljuje se tudi sodelovanje z Računskim sodiščem Ruske federacije. Na seminarju o javno-zasebnem partnerstvu so aktivno sodelovali tudi strokovnjaki računskega sodišča.

Skupne mednarodne revizije

V letu 2008 je bila zaključena štiristranska paralelna revizija, ki jo je računsko sodišče izvajalo skupaj z vrhovnimi revizijskimi institucijami Češke, Slovaške in Avstrije, tema revizije pa je bila varovanje zraka in ozonske plasti ter uresničevanje mednarodnih konvencij in sporazumov na tem področju.

Delovna skupina Odbora za stike za strukturne sklade je v letu 2008 končala svoje delo s skupnim revizijskim poročilom o smotnosti programov strukturnih skladov na področju zaposlovanja ali okolja, pri katerem je sodelovalo 15 vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije. Računsko sodišče je kot član te skupine aktivno sodelovalo pri pripravi skupnega poročila.

V letu 2008 sta se začeli izvajati globalna revizija o obvladovanju podnebnih sprememb vrhovnih revizijskih institucij Avstralije, Avstrije, Brazilije, Estonije, Indonezije, Kanade, Norveške, Slovenije, Velike Britanije in Združenih držav Amerike in paralelna revizija izvajanja reformnega programa za doseganje ciljev Lizbonske strategije, ki jo izvajata slovenska in nizozemska vrhovna revizijska institucija.

Sodelovanje v okviru Odbora za stike

Odbor za stike, katerega člani so predsedniki vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, organizira delovne skupine, ki povezujejo in izboljšujejo delo vrhovnih revizijskih institucij

držav Evropske unije in upravljanje finančnih sredstev v Evropski uniji kot celoti. Odbor je imel redni letni sestanek v Luksemburgu, udeležil pa se ga je predsednik računskega sodišča. Obenem je potekala tudi okrogla miza o reformi proračuna držav Evropske unije, na kateri je imel enega izmed uvodnih referatov tudi predsednik računskega sodišča.

V okviru Odbora za stike deluje tudi devet delovnih skupin, računsko sodišče pa je v letu 2008 aktivno sodelovalo v petih.

Delovna skupina za revidiranje na področju davkov in carin pripravlja priročnik z dobro prakso o metodah za oceno davka na dodano vrednost pri ocenjevanju izgub prihodkov državnega proračuna zaradi premalo pobranega davka na dodano vrednost kot posledica prevar, goljufij in pomanjkljivosti v procesu prijave davka. V letu 2008 je bil organiziran en sestanek, ki se ga je udeležil tudi revizor računskega sodišča.

V letu 2008 je bila zelo aktivna delovna skupina za razvoj skupnih revizijskih standardov, ki se je večkrat sestala v Luksemburgu. Skupina skuša na podlagi primerov dobre prakse pripraviti priročnik, ki bi bil uporaben za vse vrhovne revizijske institucije Evropske unije, zato je tudi revizorka računskega sodišča predstavila primere dobrih praks računskega sodišča.

Delovno skupino za pripravo intranetne predloge za seznanjanje vrhovnih revizijskih institucij držav članic Evropske unije o nameravanih in izvedenih revizijah s področja

revidiranja evropskih skladov vodi revizorka računskega sodišča. V letu 2008 je pripravila predlog delovnega obrazca, v katerega bodo posamezne revizijske institucije vpisovale vse pomembnejše podatke o revizijah porabe sredstev iz evropskih skladov. S tem se bo povečala izmenjava informacij med vrhovnimi revizijskimi institucijami glede metod in tudi sodelovanje pri skupnih revizijah.

Delovna skupina za javna naročila je pripravila priročnik za revidiranje javnih naročil s primeri dobre prakse vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, v letu 2008 pa so se člani te skupine odločili nadaljevati delo, da bodo člani Odbora za stike seznanjeni z novejšimi smermi razvoja na tem področju. Revizor računskega sodišča je prevzel soodenje te skupine.

V okviru Odbora za stike se vsako leto sestanejo predstavniki vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, ki pripravljajo predloge za sprejem dokumentov na sestanku Odbora za stike. Znotraj te skupine deluje skupina za koordinacijo, ki pripravlja dokumente in materiale za sestanke Odbora za stike in predstavnikov revizijskih institucij Evropske unije ter skuša pripomoči k večjemu sodelovanju med temi institucijami in raziskati nove možnosti za sodelovanje. V letu 2008 so bili štiri sestanki teh skupin, udeležila se jih je predstavnica računskega sodišča, ki tudi pripravlja delovna gradiva v zvezi s poslovnikom Odbora za stike in priročnikom za delovanje delovnih skupin Odbora za stike in drugih skupin znotraj tega Odbora.

Skupina vrhovnih revizijskih institucij Višegrajske skupine ter Slovenije in Avstrije

Naloga te skupine, imenovane tudi *Skupina V4+2*, je posvetovati se v zvezi z aktualnimi vprašanji, ki zadevajo revizijske institucije držav Madžarske, Poljske, Slovaške, Češke, Avstrije in Slovenije pri sodelovanju v Evropski uniji. Skupina se je sestala v Avstriji, kjer je potekalo tudi podpisovanje skupne revizije, ki so jo na temo izvajanja Kjotskega sporazuma izvedle vrhovne revizijske institucije Slovaške, Češke, Avstrije in Slovenije.

Sodelovanje v organizacijah INTOSAI in EUROSAI

V letu 2008 je na Poljskem potekal kongres *Evropske organizacije vrhovnih revizijskih institucij* (EUROSAI), teme kongresa so bile revidiranje programov za profesionalno udejstvovanje invalidnih oseb, revidiranje programov na področju izobraževanja in zagotavljanje kakovosti v vrhovnih revizijskih institucijah. Kongresa so se udeležili predsednik, prvi namestnik in vrhovna državna revizorka računskega sodišča.

V okviru EUROSAI delujeta dve delovni skupini: za okoljsko revidiranje in za informacijsko tehnologijo. Sestanek delovne skupine za informacijsko tehnologijo, katere namen je spodbujati skupne revizijske aktivnosti na področju informacijske tehnologije, je organiziralo računsko sodišče v Sloveniji, udeležili pa so se ga predstavniki iz 26 vrhovnih revizijskih institucij iz vse Evrope. Teme sestanka so bile pristop pri revidiranju e-Uprave, samoocenjevanje vrhovnih revizijskih institucij na področju informacijske tehnologije in vloga informacijske tehnologije pri preprečevanju korupcije.

Za informiranje skupine za okoljsko revidiranje je revizorka računskega sodišča v letu 2008 pripravila več prispevkov o revizijah o okoljski problematiki, izvedenih na računskem sodišču.

Nemško računsko sodišče je v Berlinu organiziralo seminar za predstojnike vrhovnih revizijskih institucij na temo vodenja in upravljanja. Udeležila sta se ga predstavnika računskega sodišča.

Računsko sodišče sodeluje v petih delovnih skupinah in odborih *Mednarodnega združenja vrhovnih revizijskih institucij* (INTOSAI). V letu 2008 so se predstavniki računskega sodišča udeležili sestankov dveh skupin: skupine za okoljsko revidiranje in odbora za krepitev sposobnosti in veščin vrhovnih revizijskih institucij. Prva delovna skupina je imela sestanek v Južni Afriki in seminar na Norveškem, druga pa v Peruju.

Sodelovanje v drugih multilateralnih organizacijah in na posvetih

Institucije Evropske unije večkrat organizirajo seminarje, da bi udeleženci lahko prenesli dobre prakse v delovanje svojih institucij. V letu 2008 so se strokovnjaki računskega sodišča udeležili takšnih seminarjev v Maastrichtu, Parizu, Bruslju, Strassbourgu.

Vsako leto poteka tudi redno letno srečanje predstavnikov vrhovnih revizijskih institucij (CNABs – Competent National

Audit Bodies) s člani Mednarodnega odbora revizorjev za NATO (IBAN – International Board of Auditors for NATO), kjer se obravnava letno poročilo Mednarodnega odbora revizorjev za NATO za preteklo leto.

Računsko sodišče ima zelo aktivno vlogo pri organizaciji posvetovanj na temo odnosa vrhovnih revizijskih institucij z mediji. Predstavnica računskega sodišča je organizirala in sodelovala na konferencah o komunikacijski strategiji institucij, ki so potekale v Črni gori, Bosni in Hercegovini ter Srbiji.

Računsko sodišče je v letu 2008 sodelovalo tudi v natečaju za tesno medinstitucionalno sodelovanje (twinning) Urada generalnega revizorja Kosova in bilo izbrano za partnerja za razvijanje nalog za podporo delovanja tega urada. Naloge bo začelo izvajati v letu 2009.

Sodelovanje z mediji

Novinarska vprašanja in prošnje za pojasnila

Stalen porast števila vprašanj medijev o revizijskih postopkih ter drugih javnofinančnih vprašanjih je opazen v obdobju od leta 2006. V letu 2008 je zabeleženih 135 pisnih novinarskih vprašanj in prošenj za pojasnila, kar pomeni povečanje obsega za več kot tretjino (36,4 %) glede na leto 2007. Poleg tega smo prejeli tudi večje število telefonskih vprašanj.

Novinarske konference

V letu 2008 je bilo izvedenih 19 novinarskih konferenc, dve več kot leto poprej. Od devetnajstih novinarskih konferenc jih je bilo 7 izvedenih po regijskih posvetih s predstavniki lokalnih skupnosti v Murski Soboti, Mariboru, na Ptuj, v Velenju, Slovenj Gradcu, Semiču in v Ljubljani.

Statistični pregled objav v medijih

Število objavljenih prispevkov v medijih je v letu 2008 znašalo 4055, kar pomeni povečanje za 26,7 odstotkov glede na leto 2007. Večje število prispevkov je odraz

načrtovanih medijskih aktivnosti in tesnega sodelovanja z mediji, ki spremljajo delo računskega sodišča. Največji delež objav beležimo v mesecu februarju, ko je bilo predstavljeno Porevijsko poročilo o pravilnosti in smotrnosti zaračunavanja in porabe takse za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov v letih 2002-2005 ter poziv za razrešitev odgovorne osebe Ministrstva za okolje in prostor in odziv na mnenje Službe vlade za zakonodajo glede navedenega poziva. V aprilu beležimo drugo največje število objav, kar je posledica dveh novih poročil, ki se nanašata na delovanje Ministrstva za okolje in prostor (Pravilnost in smotrnost podelitve koncesij za izvajanje dimnikarske službe in nadzora nad izvajanjem te službe v letih 2004-2006, Pravilnost in smotrnost poslovanja MOP pri izvajanju Zakona o vodah ter podzakonskih predpisih v letih 2002-2006), ki sta vnovič odprli vprašanje poziva za razrešitev iz meseca februarja. Obenem je v tem mesecu svojo odločitev o oceni ustavnosti in zakonitosti delov uredb o okoljskih dajatvah izdalo tudi Ustavno sodišče RS, kar je sprožilo dodatne odzive vseh vpletenih strani v medijih. Na novinarski konferenci pa je bilo v aprilu predstavljeno tudi revizijsko poročilo o skrbi za tiste, ki potrebujejo varstvo in nego drugih. V marcu in decembru prav tako beležimo večje število objav, kot posledico novinarskih konferenc o gospodarjenju s počitniškimi kapacitetami v Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok v letih 2002 do 2006, o gradnji nove Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani ter podeljevanju koncesij v zdravstvu.

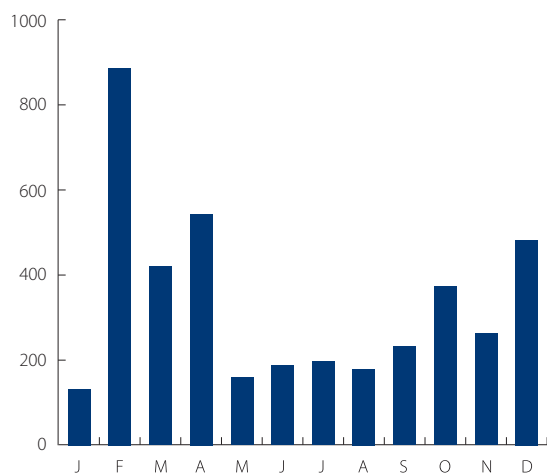
Posebno pozornost smo tudi v letu 2008 namenjali regionalnim medijem, s katerimi smo tesno sodelovali pri izvedbi regijskih dogodkov – posvetov o javnofinančnih vprašanjih s predstavniki lokalnih skupnosti.

Tabela 4: Število objavljenih prispevkov v medijih – primerjava med letoma 2007 in 2008

Mesec	Število prispevkov skupaj v letu 2007	Število prispevkov skupaj v letu 2008
Januar	328	132
Februar	382	887
Marec	196	420
April	170	544
Maj	211	159
Junij	451	187
Julij	267	197
Avgust	304	179
September	159	232
Oktober	270	373
November	250	263
December	212	482
Skupaj	3200	4055

Slika 4: Število objav v medijih v letu 2008

Uresničevanje strateškega cilja 7

Izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča

Računsko sodišče si vseskozi prizadeva za odličnost pri izvajanju svojih nalog. Zato je vzpostavilo proces zagotavljanja kakovosti v vseh fazah revizijskega in porevizijskega postopka. K boljšemu upravljanju je pomembno prispevala tudi konec leta 2007 izvedena prenova informacijskega sistema za načrtovanje in spremljanje izvajanja revizij. Računsko sodišče je pričelo novo aplikacijo uporabljati v vseh fazah revizijskega procesa v letu 2008. Prenovljeni informacijski sistem omogoča učinkovitejše načrtovanje in spremljanje izvajanja revizij, saj je na voljo več sprotnih in potrebam upravljavcev prilagojenih informacij o načrtovanem in izvedenem delu v revizijskem procesu, ki so podlaga za sprejemanje pravočasnih in ustreznih upravljaljskih odločitev. S stališča uporabnikov sistema je prenova aplikacije pomenila predvsem manj dela s poročanjem, bolj dosledno beleženje porabe časa, boljši pregled nad opravljenim in še načrtovanim delom. V letu 2008 je bila izvedena tudi povezava aplikacije s sistemom za objavo spletnih vsebin, ki je močno olajšala in poenostavila postopek objave novih revizij na spletišču računskega sodišča.

K učinkovitemu delu računskega sodišča pomembno prispeva tudi organizacijska enota Maribor, ki izvaja revizije na območju severovzhodne Slovenije. Tako je zagotovljena večja prisotnost nadziranja na tem območju, zaradi boljšega poznavanja razmer in znižanja potnih stroškov pa je revidiranje lahko bolj učinkovito.

Notranje revidiranje

Notranje revidiranje računskega sodišča opravljajo revizorji, ki jih imenuje predsednik računskega sodišča. Pravno podlago za izvajanje notranjih revizij predstavljata Pravilnik o računovodstvu in finančnem poslovanju in Pravilnik o notranjih kontrolah Računskega sodišča Republike Slovenije. Vrsta in obseg revizij za leto 2008 sta bila določena s kratkoročnim načrtom izvajanja notranjih revizij, ki ga je odobrila predsednik računskega sodišča.

V letu 2008 je bila izvedena notranja revizija pravilnosti računovodskih izkazov in pravilnosti izvršitve finančnega načrta računskega sodišča, ki je po določilih Pravilnika o računovodstvu in finančnem poslovanju Računskega sodišča Republike Slovenije obvezna. Predmet revizije so bili računovodski izkazi za leto 2007, ki vključujejo tudi bilanco

stanja na dan 31. 12. 2007 in finančni načrt za leto 2007. Cilj revizije je bil podati mnenje o resničnosti in verodostojnosti računovodskih izkazov ter o pravilnosti izvršitve finančnega načrta. Revizijske ugotovitve so podane v poročilu o reviziji. Na podlagi preverjanj je bilo ugotovljeno, da računovodski izkazi podajajo resnično sliko stanja sredstev in virov na dan 31. 12. 2007 ter poslovnega izida v obdobju od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007, izvršitev finančnega načrta računskega sodišča za leto 2007 pa je bila v vseh pomembnih pogledih v skladu s predpisi (pozitivno mnenje).

V letu 2008 je bila izvedena tudi posebna revizija uveljavljanja Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (v nadaljevanju: ZSPJS). Cilj revizije je bil potrditev pravilnosti in pravočasnosti uveljavljanja ZSPJS in pravilnosti sistema obračuna plač po uveljavitvi ZSPJS. Na osnovi opravljenih preverjanj, ki so podana v posebnem poročilu, je bilo ugotovljeno, da je uveljavitev zakona o sistemu plač v javnem sektorju na računskem sodišču opravljena v vseh pomembnih pogledih v skladu s predpisi (pozitivno mnenje).

Revizijske ugotovitve

Mnenja, izrečena v revizijskih poročilih

V izdanih revizijskih poročilih, katerih cilj je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja oziroma skladnosti poslovanja s predpisi ali/in o računovodskih izkazih, je bilo podanih skupno 74 mnenj. V letu 2007 je bilo takih mnenj 82, razlog za zmanjšanje obsega podanih mnenj pa je odraz dejstva, da je računsko sodišče v reviziji predloga zaključnega računa proračuna, za razliko od preteklega leta, izreklo le dve mnenji, mnenje o izkazih zaključnega računa proračuna ter mnenje o pravilnosti izvršitve proračuna.

Računsko sodišče je pred leti, ko je začelo izvajati revizijo zaključnega računa proračuna, ugotovilo, da je obseg kršitev na posameznih ministrstvih zelo različen. V zadnjih nekaj letih pa je računsko sodišče ugotavljalo primerljiv obseg nepravilnosti med posameznimi ministrstvi. Večina ministrstev je obseg nepravilnosti znižala na nivo, ko smo jim za poslovanje v posameznem letu izrekli mnenje s pridržkom. Takšna mnenja po ministrstvih so se odrazila tudi v skupnem mnenju s pridržkom, ki smo ga za pravilnost poslovanja izrekli vladi kot celoti. Zaradi takšnega rezultata in v želji po zmanjšanju porabe časa v reviziji, predvsem pa v razčiščevanju, smo se odločili, da prenehamo s prakso izdajanja mnenj po posameznih ministrstvih in izrečemo le mnenje o izkazih zaključnega računa proračuna ter mnenje o pravilnosti izvršitve proračuna.

Na ta račun prihranjene resurse je računsko sodišče preusmerilo v izvajanje revizij smotrnosti, ki so vsebinsko zahtevnejše, vendar po drugi strani prinašajo več pozitivnih učinkov za javne finance. V revizijah smotrnosti poslovanja je bilo mnenje izraženo v opisni obliki, tako da je bila podana ocena gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti poslovanja. V letu 2008 je bilo takih mnenj 39, kar je primerljivo z letom 2007, ko je bilo mnenj o smotrnosti poslovanja 41.

Najpogostejša oblika izrečenega mnenja je bilo mnenje s pridržkom. V revizijskih poročilih, izdanih v letu 2008, je bilo takih mnenj skupno 37 ali polovica (50,0 odstotkov) vseh izrečenih mnenj; v letu 2007 je delež mnenj s pridržkom prav tako prevladoval (42 mnenj s pridržkom ali 51,2 odstotka vseh izrečenih mnenj). Računsko sodišče je v dvajsetih (27,0 odstotkov) revizijskih poročilih v celoti pritrdilo pravilnosti izkazov in skladnosti poslovanja revidiranega uporabnika javnih sredstev s predpisi, kar pomeni 16,0-odstotno povečanje v primerjavi z letom

2007, ko je bil delež pozitivnih mnenj 11,0-odstoten. Negativna mnenja so bila izdana 17-krat (23,0 odstotkov). Njihov delež se je v primerjavi z letom poprej znižal za 14,8 odstotka.

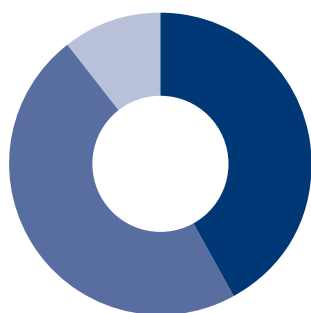
Sestavo mnenj prikazujeta sliki 5 in 6.

Slika 5: Vrsta izrečenih mnenj v letu 2008 skupno

Slika 6: Sestava mnenj po ciljih revizije

Izrečena mnenja o računovodskih izkazih

- pozitivno 42,1 %
- s pridržkom 47,4 %
- negativno 10,5 %

Tudi med revizijami, katerih cilj je bilo podati mnenje o pravilnosti poslovanja, enako kot v letu 2007, prevladujejo mnenja s pridržkom (50,9 odstotka), sledijo pa negativna mnenja s 27,3-odstotnim deležem. V primerjavi z letom 2007 se je delež negativnih mnenj sicer precej znižal in sicer iz 41,4 odstotkov v letu 2007 na 27,3 odstotke v letu 2008. Pozitivnih mnenj je bilo posledično štirikrat več, kot v letu 2007, in sicer 21,8 odstotkov (leto poprej le 5,7 odstotka). Najpogostejši razlogi za izrek mnenja s pridržkom in negativnega mnenja so bile kršitve zakonov in drugih predpisov, ki urejajo financiranje uporabnikov javnih sredstev, zlasti na področju javnih naročil in plač.

Pri revizijah računovodskih izkazov je računsko sodišče izreklo primerljivo število pozitivnih mnenj (42,1 odstotka) in mnenj s pridržkom (47,4 odstotka). Negativnih mnenj je manj (10,5 odstotka) kot pri izreku mnenja o pravilnosti poslovanja, njihov delež pa se je v primerjavi z letom 2007 zmanjšal za dobrih šest odstotkov. Delež pozitivnih mnenj pa je še vedno enkrat večji kot pri revizijah pravilnosti poslovanja.

Najpogostejše napake in nepravilnosti

Poslovanje uporabnikov javnih sredstev urejajo številni zakoni in podzakonski predpisi, katerih izvajanje v praksi revidira računsko sodišče. Na področju finančnega poslovanja so to predpisi iz

področja javnih financ, na obračunavanje in izplačila plač javnih uslužbencev pa vplivajo delovnopравни predpisi. Delovanje proračunskih uporabnikov regulirajo še mnogi drugi predpisi, ki vsebinsko urejajo njihovo področje dela. V nadaljevanju izpostavljam določene najpogostejše napake in nepravilnosti.

Temeljni zakon, ki ureja finančno poslovanje državnih organov in občin, je Zakon o javnih financah. Pri njegovem izvajanju smo ugotavljali, da so bila proračunska sredstva pri neposrednih uporabnikih proračuna izplačana za namen, ki ni bil določen v finančnem načrtu ali ni bil nujen za delovanje in izvajanje nalog. V nekaterih primerih pogodba ni bila sklenjena pred pričetkom del, ali pa se niso sklepale večstranske pogodbe za naloge, za katere zagotavlja sredstva več ministrstev. Pri sklepanju pogodb je prihajalo tudi do tega, da so bile sklenjene za obdobje, ki ni v skladu z zakonom (npr. za nedoločen čas). Prevzete so bile tudi obveznosti v obliki zadolževanja pri izvajalcu, kar ni dovoljeno. Na nepravilno delovanje notranjih kontrol kaže tudi ugotovitev, da izplačila niso imela podlage v verodostojni knjigovodski listini. Prav tako ni bila preverjena pravna podlaga in obseg obveznosti, ki se izplačujejo. Ugotovili smo, da obstajajo tudi primeri izplačevanja nedovoljenih predplačil ter plačila računov, preden so bila dela opravljena, kar kaže tudi na to, da je gradbeni nadzor v določenih primerih pomanjkljiv. Zasledili smo tudi nepravilno porabo proračunske rezervacije, financiranje posrednih proračunskih uporabnikov v državnem proračunu pa se je izvajalo ne da bi ti imeli sprejet program dela in finančni načrt, oziroma izvajanje javne službe ni temeljilo na usklajevanju njihovih programov dela in finančnih načrtov. Ugotavljamo tudi, da ministrstva ne izvajajo ustreznega nadzora nad poslovanjem posrednih uporabnikov, saj so jim v nekaterih primerih nakazala več sredstev, kot je bilo utemeljeno (več kot so porabili oziroma kot je bilo izdanih odločb). Razkrili smo tudi, da se centralna evidenca finančnega premoženja države in evidenca kupnin od prodaje kapitalskih naložb države še vedno vodi na neustrezen način. Pri kršitvah zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije so se najpogostejše nepravilnosti nanašale na plačilne roke, saj so bile obveznosti plačane po poteku predpisanih plačilnih rokov, ugotovili pa smo tudi nepravilno sklepanje pogodb o finančnem najemu. V zvezi z Zakonom o financiranju občin smo ugotovili, da vlada ni zagotovila izterjave preveč izplačanih sredstev.

Država, občine in javni skladi dodeljujejo različna transferna sredstva (za subvencije, sofinanciranje društev, ipd.), ki se razdeljujejo po postopku javnega razpisa, kar urejajo različni materialni in postopkovni predpisi iz področja delovanja neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna. Občinske transfere na področju kulture, športa in turizma občine še vedno pogosto dodeljujejo brez javnega razpisa in brez vnaprej opredeljenega načina določanja sredstev. Prav tako se je zgodilo, da v razpisni dokumentaciji niso bila natančno opredeljena merila in način njihove uporabe, ali da so prejemniki pridobili sredstva, čeprav vloge niso izpolnjevale kriterijev javnega poziva. Razkrili smo tudi primere, ko končni predlog strokovne komisije ni vseboval obrazložitve vsebinskih razlogov za predlagano odločitev, pa tudi, da komisija sploh ni opravila ocenjevanja vlog.

Preverjali smo tudi skladnost poslovanja z Zakonom o javnih naročilih. Velikokrat smo ugotavljali, da razpisna dokumentacija ni pripravljena tako, da bi ponudniki na njeni podlagi lahko pripravili pravilno ponudbo, ali predložili ustrezne dokaze. Prav tako je bilo naročilo oddano po postopku za zbiranje ponudb, čeprav je vrednost naročila presegla vrednostni prag. Nepravilno izbrani postopek je tudi, če se je javno naročilo neupravičeno oddalo po postopku s pogajanjem brez predhodne objave. Naročnik je določil vrednost javnega naročila tako, da se je zaradi nižje ocenjene vrednosti izognil uporabi zakona glede na mejne vrednosti predmeta javnega naročila. Nekaj nepravilnosti se je nanašalo na to, da ni bilo pripravljeno obvestilo o oddaji javnega naročila. Zgodilo se je tudi, da naročnik ni omogočil arhiviranja elektronskih ponudb, ter da je bila evidenca o oddaji javnih naročil nepravilno vodena. Še vedno se zgodi, da občine od izvajalcev javnih naročil ne pridobijo z razpisom ali s pogodbo določenih zavarovanj. Pri posrednih uporabnikih proračuna so bili tudi primeri, da so bili zaradi poznega sprejemanja finančnih načrtov postopki oddaje javnih naročil začeti, preden so imeli v finančnih načrtih za to zagotovljena sredstva, ali pa da postopki oddaje javnega naročila sploh niso bili izvedeni.

Predpisi, ki urejajo delovna oziroma uslužbenska razmerja, plače in druge prejemke javnih uslužbencev, so bili prav tako predmet revidiranja. Zakon o javnih uslužbencih je bil kršen tako, da revidiranec javnih uslužbencev ni razporedil na sistemizirana delovna mesta, ali pa, da jih je razporedil na

delovna mesta, za katera niso izpolnjevali pogojev. Bili so tudi primeri, ko v javnem natečaju za zasedbo delovnega mesta niso bili objavljeni vsi pogoji iz veljavne sistemizacije. Opozoriti je potrebno tudi na zaposlitev na podlagi neustreznih meril, oziroma da se vnaprej določena merila ne upoštevajo pri izboru. Najobsežnejša skupina kršitev tega zakona v javnih zavodih se nanaša na priznavanje pravic iz delovnega razmerja v večjem obsegu, kot je določeno s predpisom ali s kolektivno pogodbo (plačila zavarovanj, nagrad, sredstev za nabavo strokovnega materiala, ipd.). Med najpogostejšimi nepravilnostmi na področju Zakona o delovnih razmerjih je treba omeniti, da so bili delavci razporejeni na delovna mesta, za katera niso izpolnjevali pogojev. Pogoste so bile tudi napake pri odrejanju in opravljanju nadur (neizpolnjevanje pogojev za uvedbo nadurnega dela, pisno odrejanje te oblike dela, pa tudi glede omejitev obsega nadurnega dela). Nujno je potrebno opozoriti na izrazito naraščanje nedopustnega sklepanja pogodb civilnega prava v primerih, ko so podani elementi delovnega razmerja. Bili so tudi primeri, ko so se najemali študentje in sicer za dela, ki so jih opravljali brez prekinitve več kot tri mesece. V zvezi z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti smo ugotovili, da je uslužbenec ob napredovanju neupravičeno obdržal število plačilnih razredov, ki jih je dosegel pred napredovanjem v naziv. Pogoste so bile ugotovitve o nepravilnostih v zvezi z dodatki k plači, ki so bili izplačani, kljub temu, da niso bili ustrezno opredeljeni v predpisu ali kolektivni pogodbi, ali pa so bili določeni v nasprotju s predpisanimi pogoji za njihovo priznanje, ali obračunani v previsoki višini. V nekaj primerih smo ugotovili, da pripadajoči dodatki niso bili izplačani.

Računsko sodišče revidira tudi računovodske izkaze, kjer ugotavlja napake pri izvajanju Zakona o računovodstvu s podzakonskimi predpisi ter Slovenskih računovodskih standardov. Pogosto so bili investicijski transferi, tekoči transferi in tekoči odhodki nepravilno izkazani (precenjeni ali podcenjeni). V državnem proračunu so bili preizko izkazani tudi prejemki v računu financiranja. Tako kot že vsa leta, se je največ napak pri javnih zavodih nanašalo na postavke bilance stanja in pravila za vrednotenje in izkazovanje terjatev in obveznosti, za razmejevanje prihodkov in odhodkov preko časovnih razmejitev ter za izkazovanje prihodkov in stroškov v ustreznem obračunskem obdobju. Vrednostno

najpomembnejše pa so bile napake, povezane z izkazovanjem vrednosti osnovnih sredstev. V pomembnejšem obsegu smo zaznali neuskladitve knjigovodskega in dejanskega stanja sredstev in obveznosti. Opozoriti je potrebno tudi na povečano število ugotovitev o tem, da javni zavod med opredmetenimi osnovnimi sredstvi v bilanci stanja ne izkazuje vrednosti določenih osnovnih sredstev v njegovi lasti in/ali upravljanju oziroma izkazuje tudi vrednost osnovnih sredstev, s katerimi dejansko ne upravlja. Poleg tega so se v pomembnejšem obsegu pojavljale še različne napake pri obračunavanju amortizacije in pri razmejevanju sredstev za opravljanje javne službe od sredstev, pridobljenih na trgu.

V nadaljevanju predstavljamo določene nepravilnosti, ki smo jih v prečnih revizijah večkrat zasledili, ali pa se nanašajo na nekatere revizije smotrnosti, kjer smo izpostavili tudi pravilnost izvajanja oziroma neizvajanja predpisov.

- V zvezi s smotrnostjo gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči naj izpostavimo, da tako na ravni države kot tudi na ravni posameznega upravljavca ni ustrezno načrtovano gospodarjenje z nezazidanimi stavbnimi zemljišči. Posamezni upravljavci v svojih splošnih strategijah nimajo opredeljenih ciljev za področje gospodarjenja s temi zemljišči. Upravljavci tudi nimajo izdelanih posebnih strategij, ki bi se nanašale na gospodarjenje z nezazidanimi stavbnimi zemljišči, kar se je pokazalo v določenih primerih, kjer so se zemljišča v preteklosti prodajala, potem pa je država ta zemljišča po višji vrednosti odkupila nazaj. Ugotavljamo tudi, da nerazpoložljivost internega trga, slaba koordinacija med upravljavci in neurejene evidence zmanjšujejo učinkovitost delovanja internega trga.
- Najpomembnejše ugotovitve pri pridobivanju in razpolaganju s stvarnim premoženjem so bile, da so bile nepremičnine pridobljene ali odprodane, ne da bi to načrtovali v proračunskih dokumentih in letnem programu prodaje. Prav tako so občine razpolagale z nepremičninami na podlagi nepopolnih ali celo brez posameznih programov prodaje, premalo pozornosti so posvečale pravnemu pregledu nepremičnin, ki je bile predmet razpolaganja ali pa so prodajale nepremičnine brez cenitev ali na podlagi neustreznih cenitev. Pogosto je šlo za prodajo nepremičnine z neposredno pogodbo, za kar pa niso bili izpolnjeni pogoji.
- Pri izvajanju politike mirujočega prometa v občinah so glavne ugotovitve, da občine niso imele sprejete strategije

razvoja in niso določile konkretnih ciljev na področju mirujočega prometa. Občinski predpisi prav tako niso v celoti upoštevali zakonodaje s področja mirujočega prometa ter gospodarskih javnih služb. Poleg tega občine niso imele v celoti urejenih razmerij z izvajalci gospodarskih javnih služb in niso vodile ustreznih evidenc obstoječe infrastrukture na področju mirujočega prometa.

- Nadzirali smo tudi nepravilnosti na področju koncesij v zdravstvu. Pri lokalnih skupnostih smo izpostavili pasivnost pri izvajanju njihovih nalog in sicer v zvezi z zagotavljanjem podlag za podeljevanje koncesij, zagotavljanjem javnosti in preglednosti postopkov podeljevanja koncesij ter pripravo metodologije za oblikovanje cen najema poslovnih prostorov.
- Pri podeljevanju koncesij za izvajanje dimnikarske službe smo ugotovili, da ministrstvo odločb o (ne)izbiri koncesionarjev za izvajanje dimnikarske službe ni izdalo pravočasno. Poleg tega v koncesijskih pogodbah ni določilo pravilnega števila zaposlenih dimnikarjev in je določilo napačen rok za izpolnitev pogojev glede števila zaposlenih dimnikarjev. Ugotovili smo tudi, da za pripravo predlogov začasnih odločb o izvajanju dimnikarske službe v določenem primeru v skrajšanem postopku ni imelo izpolnjenih pogojev za uporabo nujnih ukrepov. Pristojno ministrstvo tudi ni pravočasno izvedlo javnih razpisov za dimnikarska območja, na katerih se dimnikarska služba ni opravljala, in za dimnikarska območja, v katerih se je dimnikarska služba izvajala v javnem podjetju.
- V zvezi z izvajanjem zakona o vodah smo ugotovili, da ministrstvo za okolje in prostor ni pravočasno pripravilo potrebnih podzakonskih aktov in pravočasno reševalo vlog za pridobitev vodne pravice. Določilo tudi ni načina in višine plačila za vodno pravico, zaradi česar se tega nadomestila ni zaračunavalo. Poleg tega ni preoblikovalo obstoječe vodne knjige in vodnega katastra v skladu z določili Zakona o vodah. Prav tako ni pripravilo metodologije za določanje ekološko sprejemljivega pretoka pri podeljevanju vodnih pravic in ni pripravilo predloga kriterijev za določitev roka.

Predstavitev dela revizijskih oddelkov in izvedenih revizij

Področje državnega proračuna in neposrednih uporabnikov državnega proračuna

Revizijski oddelek za revizijo proračunskih uporabnikov proračuna Republike Slovenije je v letu 2008 zaključil 12 revizij, od tega 8 revizij pravilnosti (ena od njih - Revizija zaključnega računa državnega proračuna za leto 2007- je zajemala tudi revizijo računovodskih izkazov) in 4 revizije smotnosti poslovanja:

1. Poročilo o reviziji predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007;
2. Pravilnost poslovanja Javne agencije za železniški promet Republike Slovenije;
3. Pravilnost poslovanja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Obveščevalno varnostne službe pri Ministrstvu za obrambo v letih 2005, 2006 in prvi polovici leta 2007;
4. Pravilnost financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike dr. Danila Türka;
5. Pravilnost financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike Lojzeta Peterleta;
6. Pravilnost financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike Zmaga Jelinčiča Plemenitega;
7. Pravilnost financiranja volilne kampanje kandidata za predsednika republike mag. Mitje Gasparija;
8. Revizijsko poročilo o pravilnosti financiranja referendumske kampanje za zakonodajni referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic;
9. Smotnost upravljanja s stanovanji v lasti Republike Slovenije;
10. Smotnost gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči;
11. Revizija smotnosti: Nadzorni sistem nad izvajanjem ukrepov aktivne politike zaposlovanja;
12. Revizija smotnosti: Javni dolg Republike Slovenije v obdobju od leta 2003 do leta 2006.

Poleg tega sta bili izdani dve porevizijski poročili in sicer o popravljalnih ukrepih pri reviziji predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2006 in popravljalnih ukrepih Javne agencije za železniški promet Republike Slovenije.

O predlogu splošnega dela zaključnega računa proračuna Republike Slovenije in o pravilnost izvršitve proračuna kot celote je računsko sodišče Vladi RS za leto 2007 izreklo mnenje s pridržkom. Računsko sodišče je v reviziji pravilnost poslovanja Javne agencije za železniški promet, agenciji za poslovanje v

letih 2003-2006 izreklo mnenje s pridržkom, ministrstvu za finance pozitivno mnenje, Holdingu slovenskih železnic pa zaradi neizvedenih pripravljanih dejanj agencije za železniški promet mnenja ni izreklo. Slovenski varnostno obveščevalni agenciji je računsko sodišče izreklo negativno mnenje, obveščevalno varnostni službi MO pa mnenje s pridržkom.

V revizijah volilnih kampanj je računsko sodišče vsakemu revidirancu izreklo dvoje mnenj. Mnenje za pravilnost poročanja in mnenje za pravilnost zbiranja in porabe sredstev. Za pravilnost izkazovanja je računsko sodišče organizatorjem volilnih kampanj za dr. Danila Türka, Lojzeta Peterleta in mag. Mitje Gasparija izreklo pozitivno mnenje, organizatorju volilne kampanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega pa mnenje s pridržkom. Za pravilnost zbiranja in porabe sredstev je računsko sodišče organizatorju volilne kampanje Zmaga Jelinčiča Plemenitega izreklo pozitivno mnenje, organizatorjema volilnih kampanj dr. Danila Türka in mag. Mitje Gasparija je izreklo mnenji s pridržkom, organizatorju volilne kampanje Lojzeta Peterleta pa negativno mnenje. Pri slednjem organizatorju volilne kampanje je bil zaradi ugotovljenih ravnanj, ki imajo znake prekrška po Zakonu o volilni in referendumski kampanji, Inšpektoratu RS za notranje zadeve podan predlog za uvedbo postopka o prekršku.

Organizatorju referendumske kampanje za zakonodajni referendum o Zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic je računsko sodišče tako za pravilnost poročanja kot pravilnost zbiranja in porabe izreklo pozitivni mnenji, saj organizator ni zbral in porabil nič sredstev.

Revizija predloga zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2007

Pri izkazih zaključnega računa proračuna je računsko sodišče ugotovilo, da bi morala država v zaključnem računu proračuna izplačati upravičencem v znesku 43.605.631 evrov izkazati med tekočimi transferi, zaračunane stroške SOD v znesku 2.598.141 evrov pa med tekočimi odhodki. Sredstva za izplačila bi morala izkazati med prejemki iz zadolževanja v računu financiranja. V zaključnem računu so za 46.203.772 evrov prenizko izkazani prejemki v računu

financiranja in odhodki v bilanci prihodkov in odhodkov. Država pa bi morala v izkazih zaključnega računa proračuna za leto 2007 namesto 37 milijonov evrov presežka izkazovati 9 milijonov evrov primanjkljaja. Poleg tega smo opozorili na izjemno nizko raven črpanja sredstev iz proračuna evropske unije, kjer je bila Republika Slovenija v letu 2007 neto plačnik. Iz proračuna EU je bilo v letu 2007 v proračun Republike Slovenije vplačanih zgolj 347.253.609 evrov, kar je celo za 1.140.207 evrov manj, kot v letu 2006. V proračun EU pa je bilo iz proračuna Republike Slovenije vplačanih 355.904.036 evrov. Primanjkljaj proračuna Republike Slovenije pri sredstvih EU v letu 2007 tako zanaša 8.650.427 evrov.

Vlada RS do zaključka redakcije letnega poročila računskega sodišča za leto 2008 še ni predlagala spremembe zakonodaje, ki bi zagotavljala popolno informiranost o porabi države v posameznem letu. Za popolnost informiranja bi bilo najprej potrebno v okviru zaključnega računa zagotoviti bilanco stanja in druge morebitne izkaze. Prav tako bi bilo potrebno razširiti obseg poročanja, tako da bi bile vanj zajete tudi transakcije, ki niso zajete v denarnih tokovih. Tudi zaradi razkritij o slabem gospodarjenju s premoženjem države, ki so navedena v nadaljevanju, pri predstavitvah revizij smotnosti poslovanja, je nujno potrebno določiti časovnico prehoda s knjigovodenja in proračunjenja na podlagi denarnih tokov na knjigovodenje in proračunjenje na podlagi poslovnih dogodkov.

Pri pravilnosti poslovanja izpostavljamo,

- da se centralna evidenca finančnega premoženja države in evidenca kupnin od prodaje kapitalskih naložb države še vedno vodita na neustrezen način,
- da revidiranci pri razpisih niso navedli vseh pogojev, določenih s sistemizacijo oziroma so kandidatom priznavali delovne izkušnje, pridobljene na manj zahtevnih delavnih mestih, ki so jih opravljali še kot študentje,
- da je Urad vlade za komuniciranje nenamensko porabil denar za oblikovanje, tiskanje in distribucijo zloženke ob zakonodajnem referendumu o zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o lastninskem preoblikovanju zavarovalnic,
- da je gradbenih nadzor v določenih primerih pomanjkljiv,
- da Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko pri razpisu "Razvoj regij" ni navedla meril in točk, ki jih posamezno merilo prispeva v skupno vsoto točk, potrebnih za izbor upravičencev,
- da Ministrstvo za finance ni poskrbelo, da bi občine, ki so v letu 2006 dobile previsoke deleže finančne izravnave le-tega vrnil v državni proračun,
- počasnost postopkov Vlade RS, ki je Slovenskemu podjetniškemu skladu zagotovila pravne temelje za pomoč podjetjem, ki so utrpela škodo po naravni nesreči sredi septembra 2007,
- da je Ministrstvo za okolje in prostor Stanovanjskemu skladu RS za subvencije mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja nakazalo več denarja, kot je sklad izdal odločb,
- da Filmski sklad izkazuje 1.130.878 evrov presežka prihodkov nad odhodki, ker ministrstvo za kulturo ne izvaja ustreznega nadzora nad njegovim poslovanjem in mu je na podlagi odločbe nakazalo več sredstev, kot jih je dejansko porabil,
- da Ministrstvo za zdravje ni ugotovilo, da je vloga Zdravstvenega doma Lendava za vzdrževanje dežurne službe in reševalne službe nepopolna in je tako z njim sklenilo pogodbo in mu protipravno dodelilo sredstva v višini 39.756 evrov in
- da je Ministrstvo za šolstvo in šport pri projektu Ekonomska gimnazija v Kranju protipravno sklenilo pogodbo o finančnem najemu za obdobje do leta 2015, čeprav so temeljni razvojni programi predvidevali, da bo le-ta izveden v obdobju od leta 2001 do leta 2005.

Smotrnost upravljanja s stanovanji v Republiki Sloveniji

Upravljalci stanovanj v lasti Republike Slovenije so imeli sredi leta 2007 nezasedenih 927 stanovanj oziroma 30,0 odstotkov celotnega stanovanjskega fonda. Skupni letni stroški nezasedenih stanovanj (nerealizirani prihodki najemnin, plačilo obratovalnih stroškov in stroškov vzdrževanja) po grobi oceni znašajo 3.577.708 evrov oziroma izraženo v številu stanovanj, takšen znesek bi zadostoval za nakup 48 povprečnih dvosobnih stanovanj letno.

Upravljalci so sproti spremljali stanje stanovanjskih skladov v upravljanju, vendar niso ugotavljali vzrokov za nezasedena stanovanja, ki povzročajo stroške. Upravljalci tudi niso opredelili namena stanovanjskih skladov in koristi, ki jih od skladov pričakujejo (na primer: pridobiti kar najbolj kakovosten kader, izboljšati življenjske razmere zaposlenih, in podobno), ter ocenjevali povpraševanja po stanovanjih. Tako ugotovljenih koristi niso primerjali s stroški stanovanj, da bi določili optimalno število in strukturo stanovanj, ki jih potrebujejo, in izdelali strategijo doseganja takšnega stanja stanovanjskih skladov. Izjema je bila Stanovanjska komisija Vlade Republike Slovenije, ki je na podlagi analize stanja stanovanjskega sklada (števila, strukture in stroškov stanovanj), ki jo je pripravilo Ministrstvo za javno upravo, sprejela ukrepe za upravljanje s stanovanjskim skladom. S tem je naredila prvi korak k vzpostavitvi modela merjenja koristi in stroškov stanovanj.

Upravljalci so že med revizijo začeli izvajati aktivnosti za izboljšanje gospodarnosti upravljanja s stanovanji, v skladu z ugotovitvami in priporočili računskega sodišča. Računsko sodišče je upravljavcem priporočilo, naj tudi v prihodnje izvajajo aktivnosti za bolj gospodarno upravljanje s stanovanji, zlasti naj redno usklajujejo in dopolnjujejo evidence stanovanj, sistematično spremljajo stanje stanovanjskih skladov in si nenehno prizadevajo, da bi se zasedenost stanovanj povečala. Nadaljujejo naj tudi z razvojem modelov merjenja stroškov in koristi stanovanj in pri dopolnitvi strategij za upravljanje s stanovanji upoštevajo namen stanovanjskih skladov.

Smotrnost gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči

Pri pregledu posameznih pravnih poslov, ki se nanašajo na nakupe, prodaje, upravljanje in obremenjevanje nezazidanih stavbnih zemljišč, smo ugotovili vrsto *neuspešnih, negospodarnih in neučinkovitih ravnanj*.

Na ravni države kot tudi na ravni posameznega upravljavca ni ustrezno načrtovano gospodarjenje z nezazidanimi stavbnimi zemljišči. Posamezni upravljalci v svojih splošnih strategijah nimajo opredeljenih ciljev in izdelanih posebnih strategij za področje gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči. To se je pokazalo na primer pri nakupih zemljišča v kompleksu Bežigradski dvor, kjer so se zemljišča v preteklosti prodajala, potem pa je država ta zemljišča po višji vrednosti odkupila nazaj.

Kot negospodarna posebej izpostavljamo ravnanja, ko so upravljalci zemljišča kupovali preko posrednikov, kar je močno dvigovalo stroške nakupa, ko je upravljavec zemljišče prodal, čeprav bi bilo za državo ugodneje, če bi bila sklenjena pogodba o ustanovitvi stavbne pravice, ko so upravljalci kupovali zemljišča po cenah, ki so bile višje od cenilčeve ocene, ter pri prodajah določali cene, ki so bistveno nižje od tržnih cen, ko so upravljalci pridobivali ceno tudi za zemljišča, ki obsegajo samo nekaj kvadratnih metrov in je bila izvedba ceno dražja, kot je tržna vrednost zemljišča. Posebej izpostavljamo primera objektov v Luki Koper in na Letališču Jožeta Pučnika, kjer sta bili sklenjeni pogodbi o ustanovitvi stavbne pravice za gradnjo objektov in kasneje še kupoprodajni pogodbi za nakup objektov, vse z namenom izogibanju postopkom javnega naročanja.

Zaradi nepopolnih vpisov v zemljiško knjigo in zaradi nevpisanih subjektov, ki so imeli pravico uporabe, obstaja tveganje, da Republika Slovenija ni vpisala vseh nepremičnin, na katerih je imela pravico uporabe ter da je premoženje, na katerem je imela pravico uporabe država, vpisala kot svojo lastnino fizična oziroma pravna oseba. Upravljalci so zaradi neurejenosti lastniških razmerij izvedli nakup zemljišč, ki jih je v preteklosti verjetno že enkrat odkupila država. Računsko sodišče tudi ugotavlja, da nerazpoložljivost internega trga, slaba koordinacija med upravljalci in neurejene evidence, zmanjšujejo učinkovitost delovanja internega trga.

Za izboljšanje gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči je računsko sodišče upravljavcem zemljišč podalo vrsto priporočil med katerimi še posebej izpostavljamo:

- upravljavci naj v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje pripravijo enotno navodilo, ki bo zagotavljalo poenoteno uporabo metodologij pri nakupih, pri prodajah zemljišč in pri določanju nadomestil za ustanovitev stavbne pravice; z enotnim navodilom naj se določi tudi vsebino cenilnega poročila in dopolni uredbo, ki ureja razpolaganje s stvarnim premoženjem tako, da bo enotno in jasno določeno, kako se določa višina nadomestila za ustanovitev stavbne pravice, za koliko časa se lahko podeli stavbna pravica ter da se nadomestila plačuje letno;
- Vlada RS naj prouči možnost, da se vsa kmetijska zemljišča v lasti Republike Slovenije prenesejo v upravljanje Sklada kmetijskih zemljišč;
- program za spremljanje odhodkov proračuna naj se razširi tako, da bo zagotovljeno tudi spremljanje vseh pogodb in prihodkov iz razpolaganja in upravljanja s stvarnim premoženjem Republike Slovenije;
- v sodelovanju z Ministrstvom za finance naj se poskrbi, da bodo vsi upravljavci, ki računovodstvo vodijo na podlagi Zakona o računovodstvu, v svojih poslovnih knjigah v zunajbilančnih razvidih glavnih knjig izkazali podatke o zemljiščih v lasti Republike Slovenije, na katerih je ustanovljena stavbna pravica in da se sprejme strategijo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči na ravni države;
- v strategiji morajo biti jasno opredeljeni cilji gospodarjenja z nezazidanimi stavbnimi zemljišči, strategija pa naj bo tudi podlaga za pripravo načrtov prodaje stavbnih zemljišč.

določeni v obrazložitvi finančnega načrta, saj ni ocenilo doseganja učinkov pri zaposlovanju brezposelnih oseb, ki so bile vključene v ukrepe aktivne politike zaposlovanja in ni zagotovilo, da bi bili ovrednoteni vsi ukrepi, ki so se v preteklosti že izvajali. Ker ukrepi niso bili ovrednoteni, ministrstvo pred načrtovanjem ni pridobilo zadostnih zagotovil, da so načrtovani ukrepi ustrezni glede na strategijo, zastavljene cilje in glede na dosežene učinke, ni izdelalo metodologije za izvajanje nadzora, ki ga je bilo dolžno izvajati nad zavodom, ni opravilo analize tveganja, ni izdelalo strategije nadziranja in ni opredelilo tveganjih področij in potrebnega števila nadzorov in nadzornikov.

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljevanju: Zavod) med drugim ni zagotovil vseh potrebnih pogojev za učinkovito preverjanje resničnosti in pravilnosti podatkov o brezposelnih osebah na podlagi izmenjave osebnih podatkov iz javnih evidenc, ker ni opredelil postopka za izmenjavo in uporabo podatkov z organizacijskim aktom in postopka ni izvajal tako, da bi bilo lahko zagotovljeno sprotno odkrivanje nepravilnosti in njihovo takojšnje odpravljanje. Zaradi navedenih pomanjkljivosti je bila zmanjšana zanesljivost sprotnega odkrivanja nepravilnosti in njihovega odpravljanja. Zavod tudi ni zagotovil učinkovitega sodelovanja med svetovalci za zaposlitev in službo za nadzor pri izvajanju nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti brezposelnih oseb iz zaposlitvenega načrta. Obenem Zavod ni vzpostavil vseh potrebnih pogojev, da bi lahko strokovni delavci na območnih službah učinkovito preverjali pogoje in usposobljenost delodajalcev za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Nadzorni sistem nad izvajanjem ukrepov aktivne politike zaposlovanja

Računsko sodišče je na podlagi ugotovitev pri revidiranju nadzornega sistema Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve v letih 2004 in 2005 ocenilo, da ta *ni bil dovolj učinkovit*.

Ministrstvo med drugim ni zagotovilo merjenja učinkov ukrepov aktivne politike zaposlovanja, da bi lahko načrtovalo ukrepe na podlagi analize stroškov in učinkov ukrepov, ni pridobilo vseh potrebnih podatkov, da bi lahko ocenilo doseganje vseh zastavljenih ciljev, ki so bili

Javni dolg Republike Slovenije v obdobju od leta 2003 do leta 2006

Javni dolg je leta 2006 znašal 11.565 milijonov evrov, merjeno po nacionalni metodologiji, oziroma 8.246 milijonov evrov, merjeno po metodologiji ESA 95. V deležu bruto družbenega proizvoda (v nadaljevanju: BDP) je javni dolg v letu 2006, merjen po nacionalni metodologiji, znašal 38,0 odstotka, po metodologiji ESA 95 pa 27,1 odstotka. Republika Slovenija je v letih 2003 do 2006 izpolnjevala oba fiskalna maastrichtska kriterija. Pri tem se po maastrichtskem kriteriju deleža dolga v BDP uvršča med nizko zadolžene države.

Vlada Republike Slovenije je v Strategiji gospodarskega razvoja Slovenije 2001–2006 napovedala odpravo javnofinančnega primanjkljaja, pri čemer pa *ni bila uspešna*, saj je ob izteku obdobja, na katerega se nanaša strategija, to je v letu 2006, še vedno izkazovala javnofinančni primanjkljaj v znesku 250 milijonov evrov oziroma 0,8 odstotka BDP. V letu 2006 je glede na leto 2003 Vlada RS znižala javnofinančni primanjkljaj, kar si je zastavila za cilj v Državnem razvojnem programu RS 2001–2006, *ni pa realizirala načrtovanega cilja* zniževanja javnega dolga, saj je ta v celotnem obdobju, na katerega se nanaša revizija, naraščal tako v absolutnem znesku kot v odstotkih BDP in je leta 2006 znašal 38,0 odstotkov BDP, kar je za 0,4 odstotne točke več, kot leta 2003.

V strateških dokumentih usklajevanja s politikami Evropske unije je Vlada RS napovedala srednjeročni cilj 1-odstotnega neto izposojanja v BDP, ki se mu je v letu 2006 zelo približala, ko je izkazovala 1,2-odstotno neto izposojanje v BDP. Realizirane vrednosti dolga institucionalnega sektorja države v BDP pa so bile v obdobju, na katerega se nanaša revizija, nižje

od napovedanih, zato računsko sodišče meni, da je bila Vlada Republike Slovenije *pri uresničitvi tega cilja uspešna*.

Izdana poročstva Republike Slovenije v obdobju od leta 2003 do 2006 niso temeljila na strateških usmeritvah na ravni države, zato je računsko sodišče menilo, da Vlada RS in Ministrstvo za finance pri izdajanju državnih poročstev nista ravnala učinkovito. Prav tako nista bila uspešna pri zagotovitvi namenskih sredstev iz proračuna za gradnjo avtocest, kot določajo predpisi, temveč se je povečevalo zadolževanje DARS, d. d..

Računsko sodišče meni, da Vlada RS in Ministrstvo za finance nista primerno uredila pogojev zadolževanja pravnih oseb javnega sektorja na ravni države, saj Ministrstvo za finance v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni izvajalo popolnega nadzora nad zadolževanjem teh pravnih oseb in ni izvedlo nobenega ukrepa zoper tiste pravne osebe, ki so se zadolžile, ne da bi pridobile soglasje Ministrstva za finance.

Poročila o upravljanju z dolgom Republike Slovenije za leta 2004, 2005 in 2006 niso prikazovala celovite slike dolga javnega sektorja, kot javni sektor opredeljuje Zakon o javnih financah, temveč so prikazovala samo podatke o dolgu državnega proračuna, ki predstavlja približno dve tretjini celotnega javnega dolga. Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za finance v obdobju, na katerega se nanaša revizija, nista celovito poročala o javnem dolgu Republike Slovenije.

Pravilnost poslovanja Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Obveščevalno varnostne službe pri Ministrstvu za obrambo v letih 2005, 2006 in prvi polovici leta 2007

Revizijsko poročilo je zaradi podatkov, katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko hudo škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije označeno s stopnjo tajnosti, zato javnosti ni dostopno. Predano je bilo zgolj reverdancema in državnemu zboru.

Pri SOVI je računsko sodišče pregledalo vse tri vrste izplačil: direktna proračunska izplačila, izplačila posebnega sklada

Revizije s področja lokalnih skupnosti

in izplačila iz sredstev sklada oblikovanega iz sredstev mednarodnega sodelovanja. Pri OVS so bila predmet revizije samo sredstva posebnega sklada.

Računsko sodišče je v reviziji ugotovilo nepravilnosti na področju, plač in zaposlovanja, javnih naročil in naročil zaupne narave, finančnega poslovanja, namenskosti porabe, računovodskega evidentiranja in z njim povezanega sistema notranjih kontrol in arhiviranja dokumentacije.

Računsko sodišče je SOVI za poslovanje izreklo v revidiranem obdobju negativno mnenje, OVSu, kjer je bil obseg nepravilnost relativno nižji, pa mnenje s pridržkom. Med revizijo sta revidiranca že odpravila dobršen del nepravilnost. Prav tako so bili določbam Zakona o javnih financah in Zakona o računovodstvu ustrezno prilagojeni interni akti. Za nepravilnosti, ki na SOVI niso bile odpravljene, ker njihova odprava zahteva daljši čas, in za prilagoditve predpisov, ki so vezane na soglasja ustanovitelja, pa je računsko sodišče SOVI naložilo popravljalne ukrepe in ji za pripravo odzivnega poročila postavilo 90-dnevni rok.

V letu 2008 je računsko sodišče na področju revidiranja lokalnih skupnosti izvajalo osemindvajset revizij. Izdalo je sedemnajst revizijskih poročil, od katerih je eno zajemalo pet občin, tako da smo z revizijskimi poročili izrekli mnenje skupno dvajsetim občinam in enemu javnemu podjetju. V šestih primerih je bil cilj revizije izrek mnenja o smotrnosti poslovanja občine, v desetih primerih izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občine v letu revidiranja in v enem primeru izrek mnenja o pravilnosti poslovanja javnega podjetja v letu revidiranja.

Tri poročila se nanašajo na celotno poslovanje občine, eno poročilo se nanaša na poslovanje javnega podjetja, preostala poročila pa se nanašajo na del poslovanja občine, in sicer pet na področje izplačil funkcionarjem, eno na področje investicijskih odhodkov in investicijskih transferov ter poslovanju z javnim podjetjem, šest na politiko mirujočega prometa ter eno na področje pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem v petih občinah v eno in pol letnem obdobju.

Poleg revizij so potekali tudi porevizijski postopki. V letu 2008 izdanih pet porevizijskih poročil, vsa pa nanašajo na revizije, pri katerih je bilo revizijsko poročilo izdano v letu 2008.

Izdana revizijska poročila, izdana mnenja in morebitne zahteve po predložitvi odzivnega poročila, so predstavljena v tabeli 5.

V letu 2008 so bila izdana tri poročila, ki so zajela celovito poslovanje občine. Ugotovitve v revizijskih poročilih o pravilnosti poslovanja občin kažejo, da se obseg pomembnih kršitev na številnih področjih poslovanja, kot so na javna naročila, plače, transferi, razpolaganje s premoženjem, zadolževanje, v primerjavi s prejšnjimi obdobji zmanjšuje. Še vedno pa ugotavljamo nepravilnosti, ki so bile v dveh primerih občin tudi razlog za izrek negativnega mnenja. Pomembnejše nepravilnosti so predvsem oddaja javnih naročil brez upoštevanja predpisanih postopkov, občine od izvajalcev javnih naročil ne pridobijo z razpisom ali pogodbo določenih zavarovanj, transfere (predvsem društvom) na področju kulture, športa in turizma še vedno dodeljujejo brez javnega razpisa in brez vnaprej opredeljenega načina določanja sredstev, ne spoštujejo s predpisi določenih plačilnih rokov in prevzemajo obveznosti brez pisnih pogodb.

Tabela 5: Izdana revizijska poročila, mnenja, zahteve za predložitev odzivnega poročila, zadovoljivost popravljalnih ukrepov

Revizijsko poročilo	Mnenje o smotnosti poslovanja	Mnenje o pravilnosti poslovanja	Odzivno poročilo/ zadovoljivost ukrepov
Poslovanje Občine Radenci		negativno mnenje	ni potrebno
Poslovanje Občine Mislinja		mnenje s pridržkom	ni potrebno
Poslovanje Mestne občine Koper		mnenje s pridržkom	ni potrebno
Poslovanje občine Beltinci		negativno mnenje	potrebno
Pravilnost poslovanja Komune, javnega komunalnega podjetja Beltinci d.o.o., Beltinci		negativno mnenje	potrebno
Izplačila funkcionarjem (občine Destrnik, Oplotnica, Ribnica na Pohorju, Trnovska vas, Vojnik)		pozitivno mnenje: občini Ribnica na Pohorju in Oplotnica mnenje s pridržkom: občine Destrnik, Trnovska vas in Vojnik	potrebno: občine Destrnik, Trnovska vas in Vojnik, ni potrebno: občini Oplotnica in Ribnica na Pohorju
Pravilnost poslovanja občin pri pridobivanju in razpolaganju z nepremičnim premoženjem (občine Cerknica, Hrpelje - Kozina, Izola, Piran, Šenčur)		negativno mnenje: občine Cerknica, Hrpelje - Kozina, Izola mnenje s pridržkom: občini Piran in Šenčur	ni potrebno
Politika mirujočega prometa (Mestne občine Celje, Kranj, Ljubljana, Maribor, Velenje ter občina Piran)	mnenje v obliki sklepnih ugotovitev		Celje potrebno/ ukrepi zadovoljivi Kranj potrebno/ ukrep zadovoljiv Ljubljana potrebno/ ukrep zadovoljiv Maribor potrebno/ ukrep zadovoljiv Velenje potrebno/ ukrep zadovoljiv Piran potrebno ukrep zadovoljiv

Računsko sodišče je tudi v letu 2008 nadaljevalo z izvajanjem prečnih revizij. Prečne revizije omogočajo bolj poglobljeno preveritev ožjega dela poslovanja občine, ki pomaga računskemu sodišču pri ugotavljanju dobre prakse in morebitnih pomanjkljivosti zakonodaje. Ugotovljene nepravilnosti in dobro prakso z revizijskimi poročili, mnenji računskega sodišča, s sodelovanjem na strokovnih posvetih in

nenazadnje z letnim poročilom, računsko sodišče posreduje tudi drugim občinam. Morebitne pomanjkljivosti zakonodaje skuša računsko sodišče posredovati pristojnim ministrstvom.

Pridobivanje in razpolaganje s stvarnim premoženjem občin

V letu 2008 je bila najbolj zahtevna prečna revizija pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem občin. Za revizijo se je računsko sodišče odločilo zato, ker smo pri celovitih revizijah poslovanja občin ugotavljali, da je področje materialno pomembno in tvegano. Številne ugotovljene nepravilnosti pri postopkih prodaje nepremičnin, kot so nepopolni akti, ki so bili podlaga za razpolaganje s premoženjem in nepravilnosti pri izvedenih postopkih, so bili razlogi, ki so narekovali poglobljeno revizijo na tem področju.

Revizija je zajela pet občin, kjer so se prihodki od prodaje nepremičnega premoženja v letu 2006 gibali od 6,5 do 42,5 odstotkov celotnih prihodkov občin, skupno pa so v letu 2006 pomenili kar 13,8 odstotka vseh kapitalskih prihodkov vseh občin. Najpomembnejše ugotovitve so bile, da so občine:

- pridobivale in razpolagale z nepremičnim premoženjem, ne da bi to načrtovale v proračunskih dokumentih,
- razpolagale z nepremičnim premoženjem na podlagi nepopolnih posameznih programov prodaje nepremičnega premoženja ali brez posameznih programov prodaje nepremičnega premoženja,
- premalo pozornosti posvečale pravnemu pregledu nepremičnega premoženja, ki je bilo predmet razpolaganja,
- prodajale nepremično premoženje brez opravljenih cenitev ali na podlagi neustreznih cenitev,
- prodale nepremično premoženje z neposredno pogodbo, za sklenitev katere niso bili izpolnjeni pogoji,
- plačevale obveznosti iz proračuna v nasprotju z zakonsko predpisanimi plačilnimi roki,
- določale pogodbeni rok plačila kupnine, ki ni bil v skladu z zakonsko predpisanimi plačilnimi roki.

Računsko sodišče je občinam podalo več priporočil, od katerih posebej izpostavljamo naslednja:

- občine naj namenijo posebno pozornost pravnemu pregledu nepremičnega premoženja, ki je predmet razpolaganja in sprejmejo posamični program šele, ko pravno stanje nepremičnine omogoča izvedbo postopka (izvedene parcelacije, vknjižbe lastninske pravice);
- v letni načrt razpolaganja naj vključijo tudi informacije o načinu ter ciljih in razlogih razpolaganja, na podlagi katerih lahko

župan v posamičnem programu razpolaganja z nepremičnim premoženjem določi ustrezno metodo razpolaganja,

- okrepijo naj notranje kontrole, z namenom nadzora pravilnosti in smotrnosti postopkov ravnanja s stvarnim premoženjem občin.

Politika mirujočega prometa

Za revizijo smo se odločili, ker področje mirujočega prometa zaradi vse večje motoriziranosti prebivalcev postaja v vseh večjih mestih vse bolj pomembno. Na mestnem prostoru se prepletajo različni interesi prebivalcev, obiskovalcev in gospodarskih subjektov, zato je urejanje mirujočega prometa zahtevna naloga. Občine so soočene z zagotavljanjem čim večje mobilnosti na eni strani in s potrebo po omejevanju prometa v mestu iz ekoloških razlogov na drugi strani.

Področje sodi med lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno s splošnimi akti v skladu s področnimi zakoni. Zbiranje podatkov, ki se nanašajo na mirujoči promet, razen baze cestnih podatkov in katastra gospodarske javne infrastrukture, za občino ni predpisano, vendar je za izvajanje politike mirujočega prometa nujno. Občina brez podatkov, ki se nanašajo na mirujoči promet, ne more zagotavljati pogojev za ureditev mirujočega prometa, ki vključujejo ugotavljanje potreb, sprejem strategije razvoja, določitev ciljev in sredstev ter sprejem predpisov, ki urejajo mirujoči promet.

Zanimalo nas je, ali občine uresničujejo in spremljajo ukrepe na področju mirujočega prometa. Zanimalo nas je tudi, ali izvajajo upravljanje javnih parkirnih površin, vodijo evidenco obstoječe infrastrukture na področju mirujočega prometa, zagotavljajo ustrezne parkirne režime in vodijo ustrezno cenovno politiko ter poročajo o uresnitvi zastavljenih ciljev v skladu s predpisi. Za tri revidirane občine je računsko sodišče ugotovilo, da so bile delno uspešne pri opravljanju nalog s področja politike mirujočega prometa, za tri pa, da pri opravljanju nalog niso bile uspešne. Glavne ugotovitve vseh šestih revizijskih poročil so, da:

- občine niso imele sprejete strategije razvoja in niso določile konkretnih ciljev na področju mirujočega prometa oziroma so imele izdelane dokumente, ki so sicer urejali tudi področje mirujočega prometa, vendar niso predstavljali strategije občine na tem področju,

- občinski predpisi niso v celoti upoštevali zakonodaje s področja mirujočega prometa ter gospodarskih javnih služb,
- občine niso imele v celoti urejenih razmerij z izvajalci gospodarskih javnih služb,
- občine niso vodile ustreznih evidenc obstoječe infrastrukture na področju mirujočega prometa,
- občine zato, ker nimajo določenih konkretnih ciljev na področju mirujočega prometa, ciljev tudi ne morejo meriti in ne morejo oceniti učinkovitosti porabe sredstev glede na njihove rezultate.

Občine so morale v odzivnih poročilih izkazati predvsem, da so pričele pripravljati strategije na področju mirujočega prometa, začele aktivnosti za določanje ciljev na področju mirujočega prometa in za ureditev predpisov s področja mirujočega prometa ter za poročanje o uresničevanju zastavljenih ciljev na področju politike mirujočega prometa. Odzivna poročila so bila ocenjena kot zadovoljiva.

Računsko sodišče je občinam podalo več priporočil. Najpomembnejši sta, naj občine primerjajo število parkirnih mest in različne parkirne režime ter primerjavo uporabijo pri oblikovanju strategije in kratkoročnih ciljev na področju mirujočega prometa in naj pri oblikovanju cen parkiranja opredelijo cilje, ki jih želijo doseči s cenovno politiko.

Izplačila občinskim funkcionarjem

Z reformami plačnega sistema se je spremenil tudi plačni sistem občinskih funkcionarjev in sistem plačil za opravljanje funkcije pri nepoklicnih funkcionarjih, ki je z njim neposredno povezan. Čeprav nepravilnosti na področju izplačil občinskim funkcionarjem v zadnjih letih niso bile pogoste, je vsaka sprememba sistema, ob kateri prihaja do prevedb prejšnje ureditve v novo, tvegana. Do nepravilnosti prihaja zaradi različnih razlag predpisov, pa tudi zaradi napak in nejasnosti v sistemu. Ugotovljene nepravilnosti na tem področju so praviloma povezane z zahtevo po izplačilu premalo plačanih plač ali plačil za opravljanje funkcije in z zahtevo po vračilu preveč izplačanih plač in plačil za opravljanje funkcije, zato je zaradi občutljivosti področja zgodnje odkrivanje nepravilnosti še toliko bolj pomembno.

Za opravljanje funkcije imajo občinski funkcionarji pravico do plače, če funkcijo opravljajo poklicno, ali do plačila za opravljanje funkcije, če funkcijo opravljajo nepoklicno. Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občin v delu, ki se nanaša na izplačila funkcionarjem v letu 2007. Računsko sodišče je v reviziji ugotovilo, da tri revidirane občine niso pravilno obračunale in izplačale plačila za opravljanje funkcije župana ali podžupana, ki sta funkcijo opravljala nepoklicno, dve občini pa nista pravilno obračunali in izplačali sejin članom občinskega sveta.

Računsko sodišče je od treh občin zahtevalo odzivno poročilo, ki ga morajo občine predložiti v letu 2009.

Računsko sodišče je podalo tudi priporočila, s katerimi je občine opozorilo, naj dopolnijo pravilnik, ki je podlaga za obračun in izplačilo sejin članom občinskega sveta na način, da bo določal zgornjo mejo dovoljenih izplačil tudi za člane nadzornih odborov in naj sprejmejo akt o uporabi službenih mobilnih telefonov in v njem uredijo uporabo službenih mobilnih telefonov ter določijo omejitve porabe.

Pravilnost poslovanja Komune, javnega komunalnega podjetja Beltinci, d. o. o., Beltinci

Računsko sodišče je izreklo negativno mnenje o pravilnosti poslovanja Komune, javnega komunalnega podjetja, d. o. o., Beltinci v letih 2005 in 2006. Pri revidiranju pravilnosti poslovanja je ugotovilo, da je Komuna, javno komunalno podjetje, d. o. o., Beltinci ravnalo v neskladju s predpisi v naslednjih primerih:

- ni upoštevalo določil Pravilnika o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po Zakonu o računovodstvu, ker z Občino Beltinci ni uskladilo obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, za leti 2005 in 2006; posledica je, da so bile obveznosti podcenjene za 551.110 evrov;
- uporabnikom vode je v letu 2006 zaračunavalo previsoko okoljsko dajatev, ker je od zaračunanih zneskov dvakrat obračunalo davek na dodano vrednost;
- ni upoštevalo določil Zakona o gospodarskih javnih službah, ker je izvajalo tržno dejavnost elektronsko

komunikacijsko storitev upravljanja s kabelskim sistemom kot izbirno gospodarsko javno službo, ki se v skladu s tem zakonom ne more izvajati na ta način; odhodki za to dejavnost so v letu 2005 znašali 102.308 evrov, v letu 2006 pa 99.796 evrov.

Računsko sodišče je Komuno, javno komunalno podjetje, d. o. o., Beltinci opozorilo tudi na nekatere napake v njegovih izkazih ter zahtevalo odzivno poročilo, ker med revizijskim postopkom niso bile odpravljene vse razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravilni ukrepi.

Poslovanje Občine Beltinci

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost dela poslovanja Občine Beltinci, ki ima 8518 prebivalcev in osem krajevnih skupnosti, ki so pravne osebe javnega prava. Občina je ustanoviteljica treh javnih zavodov in Javnega komunalnega podjetja Beltinci ter soustanoviteljica javnega zavoda in javnega podjetja.

Računsko sodišče je občini izreklo negativno mnenje o pravilnosti dela poslovanja v letu 2006. Pri revidiranju pravilnosti dela poslovanja je ugotovilo, da je Občina Beltinci ravnala v neskladju s predpisi v naslednjih primerih:

- javnih naročil v skupnem znesku 153.722 evrov ni oddala po postopku, predpisanim z Zakonom o javnih naročilih ali z Navodilom za oddajo javnih naročil male vrednosti;
- prevzeta obveznost v znesku 123.114 evrov ni imela podlage v verodostojni knjigovodski listini, kot določa Zakon o javnih financah;
- prevzela je obveznosti v znesku 56.147 evrov, ne da bi imela pisno pogodbo, čeprav to določa Zakon o javnih financah;
- nakupi zemljišč niso bili vključeni v načrtu nabav in gradenj stvarnega premoženja, kot določa Zakon o javnih financah;
- pri plačilu obveznosti iz proračuna ni upoštevala plačilnih rokov, določenih z Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2006 in 2007;
- ni upoštevala pogodbenih določil glede naročanja in potrjevanja dodatnih del pri delih v skupnem znesku 48.681 evrov ter s tem kršila tudi določila Zakona o javnih financah;
- občina ni v posebnem odloku opredelila načina in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb, kot določata Zakon o gospodarskih javnih službah in Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Beltinci;

- ni upoštevala določil Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o elektronskih komunikacijah, ker je kot izbirno gospodarsko javno službo določila dejavnost upravljanja s kabelskim informacijskim sistemom;
- imenovanje direktorja ni bilo v skladu z Zakonom o gospodarskih javnih službah, Odlokom o ustanovitvi javnega komunalnega podjetja Komuna, d. o. o., Beltinci in Statutom Javnega komunalnega podjetja Komuna Beltinci, d. o. o., Beltinci.

Računsko sodišče je od Občine Beltinci zahtevalo odzivno poročilo, ker med revizijskim postopkom niso bile odpravljene vse razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravilni ukrepi.

Poslovanje Mestne občine Koper

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Mestne občine Koper v letu 2006 in ravnanja s stvarnim premoženjem v letu 2007. Mestna občina ima 50.145 prebivalcev in jo sestavlja triindvajset krajevnih skupnosti. Je ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica petindvajsetih javnih zavodov, dveh javnih podjetij in javnega sklada.

Računsko sodišče je mestni občini izreklo mnenje s pridržkom o pravilnosti poslovanja v letu 2006 in ravnanja s stvarnim premoženjem v letu 2007. Občina ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- v enem primeru prodaje stvarnega premoženja cenitve nepremičnin ni opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin oziroma sodni cenilec (znesek 471.541 evrov); v enem primeru prodaje stvarnega premoženja je sklenila neposredno pogodbo v znesku 968.747 evrov v nasprotju z Odlokom o koncesiji za gradnjo in upravljanje turističnega pristanišča Marina Žusterna in krajevnega pristanišča ob izlivu Badaševce in določili Uredbe o pridobivanju, razpolaganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin; v enem primeru prodaje stvarnega premoženja nepopolne ponudbe zaradi neplačila varščine v znesku 659.669 evrov ni izločila;
- v javnih natečajih ter v objavah potreb po delavcih za zasedbo uradniških in strokovno tehničnih delovnih mest niso bile navedene vse, v aktu o sistemizaciji opredeljene

smeri izobrazbe; javnemu uslužbencu je izplačala previsok dodatek za delovno uspešnost;

- prevzete in plačane obveznosti v znesku 3.643 evrov niso imele podlage v verodostojni knjigovodski listini;
- pri plačilu obveznosti iz proračuna ni upoštevala zakonsko določenih plačilnih rokov;
- v objavi javnega naročila in v razpisni dokumentaciji (v enem primeru) ni bil določen enak rok za predložitev ponudb in dopolnjena je bila razpisna dokumentacija po poteku roka za oddajo ponudb (znesek 37.786 evrov);
- prevzela je obveznosti v znesku 500.751 evrov brez pisne pogodbe;
- v dveh primerih oddanih javnih naročil občina v razpisni dokumentaciji ni opredelila višine finančnega zavarovanja; v treh primerih oddanih javnih naročil občina od izvajalcev ni pridobila s pogodbo opredeljenega finančnega zavarovanja (znesek 119.963 evrov);
- v razpisni dokumentaciji in v objavi javnega razpisa za sofinanciranje turističnih prireditev, turističnih društev in novih turističnih produktov ni bil naveden način določanja deleža, ki ga prejme posameznik (znesek 156.276 evrov);
- ni nakazala transferov za redno delovanje Krajevne skupnosti Koper v letu 2006 v znesku 10.608 evrov.

Računsko sodišče od Mestne občine Koper ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi.

Pravilnost poslovanja Občine Mislinja

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Občine Mislinja, ki ima 4.750 prebivalcev in nima krajevnih skupnosti. Občina je ustanoviteljica enega javnega zavoda in soustanoviteljica devetih.

Računsko sodišče je občini izreklo mnenje s pridržkom o pravilnosti poslovanja v letu 2006. Občina ni poslovala v skladu s predpisi v naslednjih primerih:

- vzdrževanja občinskih cest in javnih površin ni zagotovila na pravilen način; ni pridobila bančnih garancij za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v skupnem znesku 18.232 evrov; za vzdrževanje občinskih cest nista bila izdelana

dolgoročni načrt vzdrževanja in izvedbeni program vzdrževanja;

- ni preverila pravilnosti zneskov na situaciji in je izvajalcu plačala 3.180 evrov preveč;
- za finančni najem ni izbrala najemodajalca na pravilen način (odplačila glavnice in obresti v letu 2006 v znesku 18.928 evrov);
- transfere za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih programov in kulturnih projektov v znesku 25.154 evrov je dodelila z upoštevanjem korekcijskih faktorjev, ki niso bili sestavni del meril, objavljenih v javnem razpisu;
- postopka javnega razpisa in dodelitve sredstev za sofinanciranje športnih programov v znesku 33.383 evrov ni izvedla v skladu s predpisi;
- investicijskih transferov na področju športa v znesku 12.519 evrov ni dodelila na pravilen način.

Računsko sodišče od Občine Mislinja ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi.

Poslovanje Občine Radenci

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Občine Radenci, ki ima 5.282 prebivalcev in jo sestavljata dve krajevni skupnosti. Občina je ustanoviteljica štirih javnih zavodov in soustanoviteljica petih javnih zavodov.

Računsko sodišče je občini izreklo negativno mnenje o pravilnosti poslovanja v letu 2006. Pri revidiranju pravilnosti poslovanja je ugotovilo, da je občina ravnala v neskladju s predpisi v naslednjih primerih:

- na nekaterih proračunskih postavkah je odobrila odhodke, večje od načrtovanih, za skupaj 109.180 evrov;
- prevzela je obveznosti, ki so za 21.282 evrov presegle proračun;
- nadzora nad pobiranjem in odvajanjem turistične takse ni izvajala v skladu s predpisi;
- ni sprejela posameznih programov prodaj stvarnega premoženja; župan ni imenoval komisije za izvedbo in nadzor postopkov prodaje premoženja;
- javno uslužbenko je razporedila na delovno mesto, za

Revizije negospodarskih javnih služb in društev

katero ni izpolnjevala pogojev;

- storitve rednega vzdrževanja lokalnih cest in izvajanje zimske službe v skupnem znesku 223.694 evrov ni oddala po predpisanih postopkih;
- storitev urejanja in čiščenja javnih površin v znesku 68.544 evrov ni oddala po predpisanih postopkih;
- nepravilno je oddala naročila male vrednosti v skupnem znesku 33.504 evrov;
- pri plačilu obveznosti iz proračuna ni upoštevala zakonsko določenih plačilnih rokov;
- dodelitev koncesije za izvajanje obvezne lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ni bila v skladu s predpisi;
- tekoče transfere na področju kulture v skupnem znesku 4.569 evrov je dodelila, ne da bi izvedla javni razpis oziroma javni poziv; postopek javnega razpisa za sofinanciranje programov na področju ljubiteljske kulture v znesku 17.505 evrov ni izvedla v skladu s predpisi;
- tekoče transfere različnim društvom v skupnem znesku 5.496 evrov je dodelila, ne da bi izvedla javni razpis; s tremi prejemniki transferov ni sklenila pogodb;
- postopka javnega razpisa za sofinanciranje športnih programov v znesku 30.496 evrov ni izvedla v skladu s predpisi;
- tekoče transfere na področju spodbujanja turizma in gostinstva v skupnem znesku 23.348 evrov je dodelila, ne da bi izvedla javni razpis; s prejemnikom transfera ni sklenila pogodbe.

Računsko sodišče od Občine Radenci ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile že med revizijskim postopkom odpravljene razkrite nepravilnosti oziroma sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi.

Oddelek, ki izvaja revizije javnih zavodov, Zavoda za zdravstveno varstvo Slovenije, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter društev, je v letu 2008 izdal 25 poročil, v katerih je izrekel mnenja 33 revidirancem. Revizijski cilj pri dveh revizijskih poročilih je bil izrek mnenja o računovodskih izkazih, pri treh revizijskih poročilih mnenja o pravilnosti poslovanja, pri enem revidirancu izrek mnenja o smotnosti poslovanja, pri enajstih revizijskih poročilih izrek mnenj o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja in v osmih revizijskih poročilih izrek mnenj o pravilnosti in smotnosti poslovanja. Računsko sodišče je izreklo 13 mnenj o računovodskih izkazih, od tega štiri pozitivna, sedem s pridržkom in dve negativni. Izreklo pa je tudi 25 mnenj o pravilnosti poslovanja, od tega sedem pozitivnih, 12 s pridržkom in šest negativnih. Podali smo tudi dvanaest mnenj o smotnosti poslovanja, od tega v šestih primerih zdravstvenim domovom. Tako smo odgovorili na vprašanje, kako podeljevanje koncesij v osnovni zdravstveni dejavnosti vpliva na učinkovitost poslovanja zdravstvenih domov ter kakšna je učinkovitost Ministrstva za zdravje pri zagotavljanju podlag za delovanje sistema zdravstvenega varstva prebivalstva in izpolnjevanja nalog, ki jih določajo predpisi pri podeljevanju koncesij za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti. Štirim ministrstvom smo podali mnenje o ustreznosti opredelitve ciljev in meril pri podeljevanju statusa in dodeljevanju proračunskih sredstev ter drugih ugodnosti društvom v javnem interesu. V enem primeru smo izrekli tudi mnenje o gospodarjenju s počitniškimi kapacitetami občine, namenjenih letovanju otrok.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Arboretuma Volčji Potok

V letu 2008 je računsko sodišče zaključilo revizijo pravilnosti poslovanja Arboretuma Volčji Potok v letu 2006, ki je zajemala revidiranje računovodskih izkazov zavoda in revidiranje skladnosti poslovanja zavoda s predpisi v letu 2006, predvsem pri plačah in drugih izdatkih za zaposlene ter pri oddaji javnih naročil.

O računovodskih izkazih zavoda za leto 2006 je računsko sodišče izrazilo mnenje s pridržkom. Ugotovilo je, da razen tega, da med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ni izkazana vrednost večletnega nasada in s tem ustrezni del obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, računovodski izkazi za leto 2006 (bilanca stanja, izkaz prihodkov in odhodkov skupaj s prilogami)

v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev Arboretuma Volčji Potok na dan 31. decembra 2006 ter prihodke in odhodke za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu.

O pravilnosti poslovanja Arboretumu Volčji Potok v letu 2006 je računsko sodišče izreklo negativno mnenje. Zavod je v letu 2006 posloval nepravilno v naslednjih primerih:

- pri določanju in obračunavanju osnovne plače ter dodatkov zaposlenim ni upošteval določil Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalne skupnosti ter Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti in je tako zaposlenim zaradi previsoke izhodiščne osnove določil dodatke neupravičeno in v nepravilni višini ter brez ustreznih pravnih podlag, zato so bili nekateri dodatki obračunani za 15.419 evrov previsoko, nekateri pa za 97.258 evrov prenizko;
- zaposlenim ni obračunal prehrane v skladu z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov in zato previsoko obračunal strošek prehrane za 7.762 evrov, zaposlenim je tudi plačal nezgodno zavarovanje ter materialni dodatek v skupnem znesku 17.067 evrov, ne da bi za to obstajale podlage v veljavnih predpisih;
- nabavil je blago, material in storitve v znesku 113.771 evrov ter osnovna sredstva v znesku 91.992 evrov, ne da bi izvedel postopke v skladu z Zakonom o javnih naročilih in notranjim aktom.

Arboretum Volčji Potok med izvajanjem revizije ni odpravil vseh nepravilnosti, zato je moral predložiti odzivno poročilo, v katerem je izkazal popravljalne ukrepe v zvezi z aktivnostmi za odpravo nepravilnosti pri obračunavanju osnovne plače, določanju in obračunavanju dodatkov ter drugih osebnih prejemkov, kakor tudi aktivnostmi za pripravo ovrednotenja večletnega nasada. Računsko sodišče je izkazane popravljalne ukrepe ocenilo kot zadovoljive.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Slovenskega narodnega gledališča

Opera in balet Ljubljana (v nadaljevanju: SNG). Cilj revizije je bil izrek mnenja o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2006.

Računsko sodišče je SNG o računovodskih izkazih izreklo mnenje s pridržkom, ker je ugotovilo, da ni amortiziral zgradbe skladišča in zato previsoko izkazal vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, v znesku 146.278 evrov ter izkazal prejeta namenska sredstva od Ministrstva za kulturo v znesku 21.169 evrov med kratkoročnimi obveznostmi do uporabnikov enotnega kontnega načrta namesto med obveznostmi za sredstva, prejeta v upravljanje.

Tudi pri revidiranju pravilnosti poslovanja SNG v letu 2006 je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ker je ugotovilo:

- da je nekatere zaposlene razporedil na nesistemizirana delovna mesta, pri določitvi količnikov osnovnih plač delovnih mest pa ni upošteval določil Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti in Pravilnika o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture in zato izplačal previsoko osnovno plačo za 14.367 evrov;
- da je določil in obračunaval dodatke (za vodenje, za posebne obremenitve in odgovornosti, za težje pogoje dela, za delovno dobo) v nasprotju z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti v povezavi s Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji ter tako zaposlenim v letu 2006 obračunal za 119.942 evrov preveč dodatkov;
- da za storitve zavarovanja in mobilne telefonije v skupnem znesku 50.818 evrov ni izvedel postopka zbiranja ponudb, določenega v internem navodilu.

SNG med izvajanjem revizije ni odpravil vseh nepravilnosti, zato je moral predložiti odzivno poročilo, v katerem je izkazal popravljalne ukrepe, ki jih je sprejel za odpravo nepravilnosti, ugotovljenih pri javnem naročanju ter pri določanju in obračunavanju plač (in dodatkov k plači) nekaterim zaposlenim, kamor sodijo tudi nepravilnosti v zvezi s sistemiziranjem in vrednotenjem delovnih mest ter z razporejanjem in napredovanjem zaposlenih. Računsko sodišče je izkazane popravljalne ukrepe ocenilo kot zadovoljive.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Mednarodnega grafičnega likovnega centra

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Mednarodnega grafičnega likovnega centra (v nadaljevanju: zavod). Revidiranje je zajemalo računovodske izkaze zavoda ter skladnost poslovanja zavoda s predpisi v letu 2007, predvsem pri plačah in drugih izdatkih za zaposlene ter pri oddaji javnih naročil.

Pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih za leto 2007 je računsko sodišče Zavodu izreklo negativno mnenje o računovodskih izkazih, ker izkaza stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodkov in odhodkov ne prikazuje resnično in pošteno. Računsko sodišče je ugotovilo:

- zavod na dan 31. 12. 2007 med neopredmetenimi sredstvi napačno izkazuje stroške reprodukcije umetniških del (1.815 evrov);
- zavod na dan 31. 12. 2007 med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ne izkazuje zemljišča v znesku 550.000 evrov, vrednost zgradbe pa izkazuje v znesku 1.007.863 evrov pre nizko ter ne izkazuje umetniških del v zbirki, pridobljenih pred letom 2000;
- zavod še ni opravil popisa umetniških del, ki predstavljajo tako opredmetena osnovna sredstva, kot zaloge zavoda;
- zavod ni prevrednotil zalog zaradi oslabitve na čisto izdržljivo vrednost, ki so zato na dan 31. 12. 2007 izkazane za 106.485 evrov previsoko, prav tako pa tudi presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let za 103.692 evrov; prevrednotovalni poslovni odhodki so izkazani za 2.793 evrov pre nizko;
- zavod je v letu 2007 med odhodki neupravičeno evidencialno amortizacijo v znesku 11.320 evrov in prevrednotovalne poslovne odhodke v znesku 1.191 evrov, namesto da bi za skupni znesek (12.511 evrov) zmanjšal obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva;
- zavod je med prihodki v letu 2007 evidencialno tržno vrednost podarjenih grafik (16.987 evrov) in sredstva ministrstva, namenjena nabavi umetniških del (4.173 evrov), namesto da bi izkazal dolgoročne pasivne časovne razmejitve (16.987 evrov) oziroma povečal obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva (4.173 evrov).

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2007 je računsko sodišče ugotovilo, da ni posloval v skladu s predpisi:

- pri določanju in obračunavanju dodatkov zaposlenim ni upošteval določil predpisov in zato zaposlenim obračunal dodatke neupravičeno in v nepravilni višini ter brez ustreznih pravnih podlag, ki so bili tako obračunani in izplačani za 3.838 evrov previsoko;
- ena zaposlena ni izpolnjevala pogojev za zasedbo delovnega mesta.

Računsko sodišče je ugotovilo, da je Mednarodni grafični likovni center, razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, v letu 2007 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi in usmeritvami, zato mu je izreklo mnenje s pridržkom.

Mednarodni grafični likovni center med izvajanjem revizije ni odpravil vseh nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo predložitev odzivnega poročila. Izkazati mora aktivnosti priprav za popis zbirke in zalog umetniških del ter začetek aktivnosti popisa umetniških del.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Naravoslovnotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, s ciljem podati mnenje o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja fakultete v letu 2006.

O računovodskih izkazih fakultete za leto 2006 (bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov skupaj s prilogami) je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom. Razen napak, ki jih navajamo v nadaljevanju, revidirana računovodska izkaza fakultete po našem mnenju prikazujeta resnično in pošteno, to je v skladu z Zakonom o računovodstvu, stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodke in odhodke za leto 2006. Pri revidiranju računovodskih izkazov fakultete smo ugotovili:

- fakulteta je zaradi napačno upoštevanih stroškov vzdrževanja na dan 31. 12. 2006 izkazala za 59.788 evrov

precenjeno vrednost gradbenih objektov, podcenjen sklad premoženja za 801 evrov in za 59.589 evrov podcenjene odhodke leta 2006 ter zaradi napačnega evidentiranja prispevkov univerze izkazala za 29.782 evrov precenjen sklad premoženja in za enak znesek podcenjene prihodke leta 2006;

- fakulteta ni popisala knjižničnega gradiva v nabavni vrednosti 668.774 evrov;
- fakulteta je zaradi napačnega razmejevanja šolnin in nekaterih drugih prihodkov na dan 31. 12. 2006 izkazala za 300.384 evrov precenjene kratkoročno odložene prihodke in za 73.535 evrov precenjene prihodke leta 2006 ter za 373.919 evrov podcenjen presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let;
- fakulteta je zaradi napačnega izkazovanja prejetih donacij za nakup osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2006 izkazala za 149.153 evrov precenjeno vrednost dolgoročnih rezervacij in za enak znesek podcenjen sklad premoženja;
- fakulteta ni sestavila izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti za leto 2006 v skladu s predpisi.

O pravilnosti poslovanja v letu 2006 je računsko sodišče fakulteti izreklo negativno mnenje, ker smo ugotovili, da ni poslovala v skladu s predpisi:

- zaposlenim je v nasprotju s predpisi izplačala za 400.893 evrov osnovne plače, dodatkov k plači, nadurnega dela ter znanstvenoraziskovalnega dela;
- v nasprotju z ZJN-1 in notranjim aktom je nabavila material in električno energijo v znesku 127.871 evrov, storitve čiščenja v znesku 85.324 evrov in osnovna sredstva v znesku 297.392 evrov;
- izplačila po pogodbah o avtorskem delu, katerih skupni pogodbeni znesek je v letu 2006 znašal 364.163 evrov, je fakulteta izvajala, ne da bi to odobrila odgovorna oseba in v nasprotju s pogodbenimi določili;
- podjemne pogodbe v skupnem znesku 3.530 evrov je sklenila po opravljenem delu in tik pred izplačilom ter brez ustrezne opredelitve posla, ki ga je bil vsak od zavezancev dolžan opraviti, naročnik pa plačati; podjemne pogodbe v skupnem znesku 6.476 evrov pa je sklenila za dela, ki jih zaposleni opravljajo v okviru rednega delovnega razmerja, kar je v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih;
- študentskim servisom je izplačala 15.298 evrov za delo, ki ga niso opravili študentje.

Fakulteta med izvajanjem revizije ni odpravila vseh nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo predložitev odzivnega poročila z navedbo ukrepov, ki jih je sprejela za odpravo napak in nepravilnosti pri izkazovanju stroškov popravil in vzdrževanja, pri popisu neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev, pri razmejevanju prihodkov od šolnin in nekaterih drugih prihodkov, pri izdelavi izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti, pri sklepanju pogodb o izobraževanju s študenti, pri določanju dodatne tedenske pedagoške obveznosti, pri nabavi blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev, pri poslovanju s študentskimi servisi, pri sklepanju pogodb o avtorskem delu in podjemnih pogodb ter pri poslovanju s podjetji v lasti oziroma solastništvu zaposlenih.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Univerze v Mariboru, Fakultete za organizacijske vede Kranj

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Univerze v Mariboru, Fakultete za organizacijske vede v Kranju (v nadaljevanju: fakulteta) za leto 2006.

Pri revidiranju računovodskih izkazov je računsko sodišče ugotovilo:

- fakulteta je izkazovala med aktivnimi časovnimi razmejitevami znesek 22.701 evrov, ki se nanaša na prejet račun za licenco od decembra 2006 do decembra 2012; omenjeni znesek bi morala fakulteta izkazovati kot materialne pravice med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi;
- fakulteta investicije v parkirišče v znesku 140.436 evrov, izvedene v letu 2002, ni izkazala med opredmetenimi osnovnimi sredstvi, ampak kot strošek tekočega vzdrževanja; sredstva občine za sofinanciranje gradnje v znesku 61.054 evrov je izkazala med prihodki namesto med dolgoročnimi rezervacijami; tako so opredmetena osnovna sredstva podcenjena za 99.086 evrov, presežek prihodkov nad odhodki za 56.017 evrov ter dolgoročne rezervacije iz donacij za 43.069 evrov;
- fakulteta ni evidentirala in razmejila terjatev za šolnine, zaračunane fizičnim osebam, zato so kratkoročne terjatve do

kupcev podcenjene za 1.206.839 evrov, prihodki za 269.125 evrov in kratkoročno odloženi prihodki za 937.715 evrov.

Računsko sodišče je ugotovilo, da razen navedenih napak revidirana računovodska izkaza za leto 2006 (bilanca stanja in izkaz prihodkov in odhodkov skupaj s prilogami), prikazujeta resnično in pošteno, to je v skladu z Zakonom o računovodstvu, stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodke in odhodke za leto 2006. O računovodskih izkazih fakultete za leto 2006 je zato izreklo mnenje s pridržkom.

O pravilnosti poslovanja fakultete v letu 2006 je računsko sodišče izreklo negativno mnenje, ker je ugotovilo pomembne nepravilnosti na področjih določanja in obračunavanja plač, nabave blaga, materiala in storitev, podjemnih in avtorskih pogodb, stroškov službenih potovanj, donacij ter investicijskih projektov. Fakulteta je v letu 2006:

- v nasprotju s predpisi nekaterim zaposlenim obračunala preveč dodatkov k plači, in sicer 10.991 evrov, in nekaterim premalo, in sicer 4.436 evrov; dva zaposlena tudi nista izpolnjevala pogojev zaasedbo delovnih mest;
- v nasprotju z Zakonom o javnih naročilih v treh primerih v skupnem znesku 111.693 evrov sklenila pogodbo z dobavitelji, ne da bi izvedla postopek za oddajo naročila; v enem primeru nabave v znesku 117.088 evrov je uporabila samo enega od v javnem razpisu objavljenih meril, najnižjo ceno; v enem primeru nabave v znesku 84.456 evrov se je v pogodbi dogovorila za spreminjanje cen, čeprav je bilo edino merilo izbora ponudnika najnižja cena;
- na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb zaposlenim neupravičeno obračunala 50.751 evrov honorarja za mentorstvo diplomantom rednega študija in 10.887 evrov honorarjev za predelave pri ponatisih skript in učbenikov, čeprav so ta dela posredna pedagoška obveznost v okviru 40-urnega delovnega časa na podlagi pogodb o zaposlitvi ter na podlagi sklepa poslovnega odbora; ne da bi imela ustrezno drugo pravno podlago, je obračunala 16.458 evrov honorarja za mentorstvo asistentom, ki nimajo statusa mladega raziskovalca;
- sklepala podjemne in avtorske pogodbe za izvajanje pedagoške dejavnosti v okviru izrednega študija, ne da bi prej preverila možnosti v okviru pogodb o zaposlitvi in upoštevala omejitve pri sklepanju pogodb o delu, kot predpisuje Zakon o visokem šolstvu; poleg tega je z zaposlenimi sklepala

podjemne pogodbe tudi za storitve, dostopne na trgu, in za dela, ki bi jim lahko pripisali značaj delovnega razmerja, ter za dela, ki so v opisu del in nalog delovnega mesta, ki ga ta zaposleni opravlja na podlagi pogodbe o zaposlitvi;

- izkazala za 4.144 evrov večji strošek prenočevanja, ker so štirje zaposleni med službenim potovanjem bivali v hotelu luksuzne kategorije in koristili dodatne hotelske storitve v znesku 555 evrov, ne da bi imeli vnaprejšnjo pisno odobritev;
- dvema zaposlenima za udeležbo na konferenci v Avstraliji, na podlagi sklepa poslovnega odbora, neupravičeno izdala potni nalog v širšem časovnem in vsebinskem obsegu, kot je bilo odobreno pred potovanjem; izplačilo v znesku 7.783 evrov je bilo odobreno na podlagi pomanjkljivih dokazil glede na interni akt;
- zaposlenim obračunala za 1.565 evrov prenizek znesek povračil za uporabo lastnega avta v službene namene ter za 2.379 evrov prenizek znesek povračil dnevnic za službena potovanja v Republiki Sloveniji;
- v letu 2006 za donacije namenila 40.256 evrov, čeprav nima pravne podlage za dodeljevanje donacij;
- pri izbiri izvajalcev za investicijske projekte oddala naročilo svojim zaposlenim v znesku 63.345 evrov, ne da bi preverila ponudbe na trgu glede na Zakon o javnih naročilih.

Računsko sodišče od fakultete ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile nepravilnosti odpravljene že med revizijskim postopkom oziroma so bili sprejeti ustrezni popravilni ukrepi.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani (v nadaljevanju: fakulteta) v letu 2006.

O računovodskih izkazih je računsko sodišče izreklo negativno mnenje, ker izkaza stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodkov in odhodkov fakultete za leto 2006 ne prikazujeta resnično in pošteno. Računsko sodišče je ugotovilo:

- fakulteta v knjigovodskih evidencah ni izkazovala vrednosti nekaterih nepremičnin, s katerimi je upravljala in so

- vpisane v zemljiško knjigo, po drugi strani pa je v vrednosti nepremičnin izkazovala nepremičnine, s katerimi v letu 2006 ni več upravljala;
- fakulteta je zaradi izkazovanja adaptacije prostorov in nabav opreme iz leta 2006 v naslednjem obračunskem obdobju, izkazovanja odprtih predujmov za že dobavljeno in ustrezno izkazano opremo, izkazovanja nabav opreme med stroški materiala in storitev ter zaradi izkazovanja preostale vrednosti dolgoročnega stanovanjskega posojila med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazala za 118.169 evrov preizkazo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in za 108.179 evrov preizkazo stanje obveznosti do dobaviteljev, za 1.285 evrov preizkazo vrednost dolgoročnih danih posojil in depozitov ter za 11.275 evrov previsoke stroške;
 - fakulteta na dan 31. 12. 2006 ni popisala knjižničnega gradiva v nabavni vrednosti 6.573.556 evrov;
 - fakulteta je zaradi preizkazo obračunane amortizacije za leto 2006 in previsoko obračunane amortizacije v preteklih letih izkazala za 780 evrov previsoko vrednost neopredmetenih dolgoročnih sredstev in za 13.512 evrov preizkazo vrednost opredmetenih osnovnih sredstev ter za 12.732 evrov preizkazo vrednost sklada premoženja;
 - fakulteta neporabljenih sredstev za raziskovanje in izobraževanju ni izkazovala v skladu s SRS 12 in pravilnikom o računovodstvu Univerze v Ljubljani in zato 31. 12. 2006 nepravilno izkazala stanje pasivnih časovnih razmejitev, sklada premoženja in presežek prihodkov nad odhodki iz preteklih let ter prihodke iz poslovanja leta 2006;
 - prihodki od opravljanja dejavnosti na trgu so bili izkazani za 46.340 evrov preizkazo, ker je fakulteta del zaračunanih najemnin izkazala kot prihodke za izvajanje javne službe.

Tudi o pravilnosti poslovanja je računsko sodišče izreklo negativno mnenje, ker je ugotovilo pomembne nepravilnosti na področju določanja in obračunavanja plač ter drugih prejemkov iz delovnega razmerja, pri opravljanju dela na podlagi pogodb civilnega prava ter na področju nabave materiala, storitev in osnovnih sredstev, v naslednjih primerih:

- zaposlenim je v nasprotju s predpisi obračunala za 1.105.075 evrov osnovnih plač in dodatkov;
- zaposlenim je obračunala nadurno delo od osnove, ki je bila previsoka od 74 do 223 odstotkov, pri tem pa v večini primerov niso bili izpolnjeni pogoji za odreditev nadurnega dela;

- plačevala je delo na raziskovalnih programih in projektih v obliki posebnih dodatkov, za kar ni bilo podlage v predpisih, oziroma kot nadurno delo, pri tem pa niso bili izpolnjeni pogoji za odreditev nadurnega dela, ter na opisani način zaposlenim izplačala 560.954 evrov;
- nekaterim zaposlenim je izplačala nagrado ob 60. letnici inštituta, v skupnem znesku 91.187 evrov, za kar v predpisih ni bilo podlage;
- ne da bi imela podlage v predpisih, je dekanu obračunala dodatke na podlagi internega akta ter del plače za raziskovalno delo v znesku 4.010 evrov, priznala in obračunala mu je tudi opravljanje dodatne pedagoške obveznosti, ne da bi o tem odločila rektorica Univerze v Ljubljani;
- pri oddaji javnih naročil za nabavo blaga in materiala ter osnovnih sredstev v vrednosti najmanj 3.144.458 evrov je kršila temeljna načela javnega naročanja.

Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani med izvajanjem revizije ni odpravila vseh ugotovljenih nepravilnosti, zato je računsko sodišče od nje zahtevalo predložitev odzivnega poročila. Fakulteta mora v odzivnem poročilu opisati popravilne ukrepe za odpravo nepravilnosti, ki so bile ugotovljene pri izkazovanju dejanske vrednosti nepremičnin, pri opravljanju popisa osnovnih sredstev, pri odrejanju nadurnega dela, v zvezi z dopolnilnim delom, pri opravljanju del po pogodbah civilnega prava ter pri oddaji javnih naročil.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Srednje trgoške šole v Ljubljani v letu 2006

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Srednje trgoške šole v Ljubljani (v nadaljevanju: šola) za leto 2006.

Računsko sodišče je ugotovilo, da šola šolnin, zaračunanih fizičnim osebam, ni evidentirala v pogodbenem znesku, evidentirala je le zapadle obroke, zato je na dan 31. 12. 2006 kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročno odložene prihodke izkazala za 43.273 evrov preizkazo.

Računsko sodišče je zato o računovodskih izkazih šole za leto 2006 izreklo mnenje s pridržkom. Tudi o pravilnosti poslovanja je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ker je šola:

- pri štirih nabavah v skupnem znesku 74.737 evrov sklenila pogodbe z dobavitelji oziroma izvajalci storitev, ne da bi izvedla postopek izbire v skladu s predpisi o javnem naročanju;
- zaposlenemu obračunala po podjemnih pogodbah 2.412 evrov za opravljena dela, ki so v opisu del in nalog delovnega mesta, kar ni v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih;
- nabavila osnovna sredstva v znesku 3.927 evrov, ne da bi izvedla postopek izbire, pri nabavi opreme v znesku 8.492 evrov pa ni določila pogojev in meril za oceno ponudb, z izbranim ponudnikom tudi ni sklenila pogodbe, kot je opredeljeno v Pravilniku za oddajo javnih naročil male vrednosti.

Računsko sodišče od šole ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile nepravilnosti odpravljene že med revizijskim postopkom oziroma so bili sprejeti ustrezni popravilni ukrepi.

Pravilnost poslovanja Gimnazije Vič, Ljubljana

V letu 2008 je računsko sodišče revidiralo pravilnost poslovanja Gimnazije Vič, Ljubljana (v nadaljevanju: gimnazija), ki je zajemalo revidiranje skladnosti poslovanja gimnazije s predpisi v letu 2007, predvsem pri plačah in drugih izdatkih za zaposlene ter pri oddaji javnih naročil. O pravilnosti poslovanja je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ker:

- je za nemoten potek dela v šolski kuhinji štirim zaposlenim izplačala 11.950 evrov povečanega obsega dela v obliki dodatnih količnikov, in za takšen način plačila ni pridobila soglasja ustanovitelja v skladu s Kolektivno pogodbo za dejavnost vzgoje in izobraževanja;
- v šestih primerih v znesku 290.583 evrov ni izvedla ali ni pravilno izvedla postopkov javnega naročanja;
- pri sklenjeni avtorski pogodbi ni v celoti upoštevala pogodbenih določil in je brez ustrezne pravne podlage izplačala 1.222 evrov; podjemne pogodbe z zaposlenimi v znesku 5.603 evrov je sklenila, ne da bi prej preverila možnosti v okviru pogodb o zaposlitvi.

Poudarjamo, da se izrečeno mnenje ne nanaša na način obračunavanja plač znotraj informacijskega sistema KPIS (kadrovske plačni informacijski sistem), na kar gimnazija ni imela vpliva. Računsko sodišče od gimnazije ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile nepravilnosti odpravljene že med revizijskim postopkom oziroma so bili sprejeti ustrezni popravilni ukrepi.

Pravilnost poslovanja Šolskega centra Postojna

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Šolskega centra Postojna (v nadaljevanju: šolski center) v letu 2007. Za dosego tega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi in usmeritvami, ki veljajo za šolski center kot posrednega uporabnika proračuna.

Računsko sodišče je pri revidiranju pravilnosti poslovanja izreklo pozitivno mnenje, ker je ugotovilo, da je šolski center v letu 2007 v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi in usmeritvami. Poudarjamo pa, da se izrečeno mnenje ne nanaša na način obračunavanja plač znotraj kadrovskega plačnega informacijskega sistema, na kar šolski center ni imel vpliva.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Srednje šole za oblikovanje Maribor

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Srednje šole za oblikovanje Maribor (v nadaljevanju: šola) v letu 2007.

Pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih v letu 2007 je računsko sodišče šoli izreklo mnenje s pridržkom, ker je ugotovilo:

- šola v svojih knjigah ne izkazuje vrednosti zemljišča, na katerem stoji zgradba šole in zato tudi ne ustreznega dela obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje;
- šola terjatev do Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje in terjatev za šolnine, ki jih zaračunava fizičnim osebam, ne evidentira v pogodbenem znesku, temveč le zapadle

- obroke na podlagi izstavljenih računov oziroma plačila;
- šola ni izkazala vseh terjatev do Ministrstva za šolstvo in šport po pogodbi za izvajanje javne službe, zato so bile terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta na dan 31. 12. 2007 in prihodki iz poslovanja leta 2007 izkazani za 26.824 evrov prenizko;
- šola ni evidentirala obveznosti za izplačilo plač delavcem, ki dopolnjujejo učno obveznost na šoli, in obveznosti za izplačilo odpravnine po načelu nastanka poslovnega dogodka, zato so bile obveznosti na dan 31. 12. 2007 ter odhodki iz poslovanja v letu 2007 izkazani za 14.026 evrov prenizko.

Tudi o pravilnosti poslovanja šole v letu 2007 je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ker je ugotovilo:

- med zaposlenimi za nedoločen čas en strokovni delavec ni imel pedagoške izobrazbe, trije strokovni delavci pa niso imeli opravljenega strokovnega izpita; zaposlila je tri strokovne delavce za določen čas, od katerih ena delavka ni imela opravljenega strokovnega izpita, druga je v pretežnem delu poučevala predmete, za katere ni izpolnjevala predpisanih pogojev, s tretjim delavcem, ki ni izpolnjeval pogojev, pa je šola že drugič sklenila delovno razmerje za dobo enega leta;
- štiri delavke, ki so imele v šoli sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas, so dopolnjevale učno obveznost, ki je bila večja od dovoljenega obsega 40 odstotkov, pri predmetih, za katere niso izpolnjevale pogojev;
- šola je plačala varovani presežni delavki za 1.986 evrov prenizko plačo, delavki, ki je poučevala, pa za 449 evrov prenizko plačo;
- delavcem je za uporabo lastnega avtomobila v službene namene plačevala znižano kilometrino;
- šola je, ne da bi imela pogodbo in izveden postopek javnega naročila v skladu z Zakonom o javnem naročanju, nabavila bone za subvencionirano prehrano dijakov v znesku 44.493 evrov in nabavila material v znesku 19.033 evrov, ne da bi izvedla postopek javnega naročila;
- šola je po podjemnih pogodbah izplačala 3.526 evrov za dela, ki sodijo v opis del in nalog delovnega mesta, kar ni v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih.

Računsko sodišče od šole ni zahtevalo odzivnega poročila, ker so bile nepravilnosti odpravljene že med revizijskim postopkom oziroma so bili sprejeti ustrezni popravilni

ukrepi. Poudarjamo pa, da se izrečeno mnenje ne nanaša na način obračunavanja plač znotraj kadrovskega plačnega informacijskega sistema, na kar šola ni imela vpliva.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Splošne bolnišnice Izola

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Splošne bolnišnice Izola, ki opravlja zdravstveno dejavnost kot javno službo v letu 2006.

Pri revidiranju pravilnosti je računsko sodišče ugotovilo, da bolnišnica med opredmetenimi osnovnimi sredstvi na dan 31. decembra 2006 ni izkazala vrednosti zemljišč, s katerimi je dejansko upravljala, saj izkazana vrednost ni v skladu ne z lastninsko pravico in pravico do upravljanja z zemljišči, kot sta vpisani v zemljiški knjigi, in tudi ne z dejanskim stanjem upravljanja z nepremičninami. Ker razen navedene napake revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31. decembra 2006 ter prihodke in odhodke za tedaj končano leto, je računsko sodišče o računovodskih izkazih Splošne bolnišnice Izola izreklo mnenje s pridržkom.

O pravilnosti poslovanja je računsko sodišče izreklo negativno mnenje, ker je ugotovilo pomembne nepravilnosti na področju določanja in obračunavanja plač, pri opravljanju dela na podlagi pogodb civilnega prava ter na področju nabave materiala, storitev in osnovnih sredstev:

- bolnišnica je obračunala zaposlenim za 25.951 evrov osnovnih plač ter za 40.185 evrov dodatkov v nasprotju s predpisi in kolektivnimi pogodbami, ki urejajo plače v zdravstvu;
- s sklepanjem podjemnih pogodb za opravljanje različnih zdravstvenih storitev z zunanji sodelavci kršila Zakon o delovnih razmerjih;
- kršila Zakon o javnih naročilih, ker zdravil in pretežnega dela medicinskega materiala ter nekaterih storitev v ocenjeni vrednosti najmanj 5.309.130 evrov ni nabavila na podlagi postopkov oddaje javnega naročila, ki jih je predpisoval zakon.

Splošna bolnišnica Izola ugotovljenih nepravilnosti pri poslovanju med izvajanjem revizije ni odpravila, zato je morala predložiti odzivno poročilo, v katerem je predstavila sprejete ukrepe za odpravo nepravilnosti. Računsko sodišče je ukrepe, ki jih je sprejela bolnišnica Izola za odpravo nepravilnosti, ocenilo kot zadovoljive.

Podeljevanje koncesij v zdravstvu – Ministrstvo za zdravje, občine Lenart, Slovenska Bistrica, Škofja Loka, Vrhnika, Postojna in Mestna občina Novo mesto

Računsko sodišče je izvedlo prečno revizijo podeljevanja koncesij v osnovni zdravstveni dejavnosti v obdobju od leta 2000 do 2006. Z revizijo smo želeli opozoriti na nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki izhajajo iz uveljavljenega sistema podeljevanja koncesij v osnovni zdravstveni dejavnosti, prikazati nekatere posledice netransparentnih postopkov in s priporočili prispevati k ureditvi tega področja. V prečno revizijo smo zajeli Ministrstvo za zdravje ter šest občin in zdravstvenih domov, pri katerih smo izvedli samostojne revizije.

Zanimali so nas predvsem: postopki podelitve koncesije, vloga javnega zavoda, katerega del programa prehaja v koncesijo, in ureditev razmerja med njim in koncesionarjem.

Revizijo smo opredelili kot revizijo pravilnosti in učinkovitosti poslovanja, pri čemer se pravilnost nanaša na zagotavljanje sistemskih podlag na področju zdravstvenega varstva prebivalstva in izpolnjevanje nalog, ki jih pri podeljevanju koncesij za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti občinam nalagajo predpisi, učinkovitost pa na primernost podlag in ustreznost procesov, ki jih je pri podeljevanju koncesij za opravljanje osnovne zdravstvene dejavnosti zagotovilo Ministrstvo za zdravje, ter na vpliv različnih aktivnosti koncedenta na poslovanje zdravstvenega doma.

Število zasebnih izvajalcev, ki zdravstvene storitve izvajajo v okviru javne mreže in za javna sredstva, se vse bolj povečuje. V letu 2007 je že presegalo 1500 sklenjenih pogodb z zasebniki koncesionarji. Od vseh zobozdravnikov je 52,0 % v zasebni

dejavnosti, prav tako 30,0 % ginekologov ter skorajda 24,0 % vseh splošnih zdravnikov (v Novem mestu preko 50,0 %). Na podlagi koncesij se opravlja vse večji obseg zdravstvenih storitev in porablja pomemben delež javnih sredstev. Delež zasebnih izvajalcev v finančnih sredstvih za zdravstvene programe, brez zdravil in dodatnih programov je v letu 2007 že presegal 190 milijonov evrov (primarna in sekundarna raven).

Ministrstvu za zdravje smo za pravilnost poslovanja izrekli negativno mnenje, pri izreku mnenja o učinkovitosti pa zatrujemo, da v tem obdobju ministrstvo ni zagotovilo ustreznih podlag in procesov, ki bi zagotovili učinkovito delovanje sistema podeljevanja koncesij. Ministrstvo za zdravje v obravnavanem obdobju:

- ni opredelilo ustreznih standardov kadrov, opreme in materiala za javno zdravstveno dejavnost - kljub zadolžitvam in določenim rokom za izvedbo, ki jih je določal Nacionalni program zdravstvenega varstva – zdravje za vse do leta 2004;
- ni izdelalo in predpisalo meril in navodil občinam za določitev mreže javne zdravstvene dejavnosti na primarni ravni;
- ni izdelalo razporeda zdravniških delovnih mest v javnih zdravstvenih zavodih, pri drugih pravnih osebah in pri zasebnikih s koncesijo, kar bi predstavljalo podlago za določitev strategije posameznih občin in njihovih usmeritev glede podeljevanja koncesij v osnovni zdravstveni dejavnosti;
- ni pravočasno predložilo v razpravo novega predloga nacionalnega plana, ki bi določal zagotovljeni obseg, kakovost in dostopnost zdravstvenih storitev ter usmeritve in prednostna področja pri zagotavljanju zdravstvenega varstva prebivalstva, kot to določa Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
- ni zagotovilo izvajanja vseh oblik nadzora, ki jih za zagotavljanje strokovnosti dela zdravstvenih delavcev in zdravstvenih zavodov določa Zakon o zdravstveni dejavnosti.

Ministrstvo za zdravje v obdobju na katerega se nanaša revizija, tudi ni zagotovilo primernih podlag in vzpostavilo ustreznih procesov, ki bi zagotovili učinkovito delovanje sistema podeljevanja koncesij v osnovni zdravstveni dejavnosti, saj:

- v internih aktih ni določilo postopka izdaje soglasja k podelitvi koncesije ter pristojnosti in odgovornosti zaposlenih, zadolženih za izvedbo postopka;

- ni določilo obveznih preveritev pred sprejetjem odločitve o izdaji (ne)soglasja ter rokov za izvedbo posameznih dejanj v procesu sprejemanja odločitve;
- ni dosledno preverjalo, ali podelitev posamezne koncesije pomeni tudi širitev mreže javne zdravstvene službe in je soglasja v posameznih primerih podelilo tudi brez predhodne preveritve vse potrebne dokumentacije.

Ministrstvo za zdravje ni poskrbelo za natančno razmejitev nalog, pristojnosti in odgovornosti med dežno službo in službo nujne medicinske pomoči, kadar sta organizacijsko ločeni, ni določilo meril za plačevanje opravljenega dela v dežurstvu in nujni medicinski pomoči in ni zagotovilo nadzora nad porabo sredstev in izvajanjem nujne medicinske pomoči.

Negativno mnenje smo izrekli Mestni občini Novo mesto, saj smo ugotovili, da je pri podeljevanju koncesij ravnala v pomembnem neskladju s predpisi in usmeritvami. Občinam Lenart, Slovenska Bistrica, Škofja Loka in Vrhnika smo izrekli mnenje s pridržkom, za Občino Postojna pa edini izrekli pozitivno mnenje in ocenili, da je zagotovila ustrezne podlage za podeljevanje koncesij za opravljanje javne zdravstvene službe, izvedla ustrezne postopke podelitve koncesij in sodelovala tudi pri ureditvi ostalih odnosov med izvajalci javne zdravstvene službe.

Ugotovili smo, da večina obravnavanih občin:

- ni zagotovila ustreznih podlag za podeljevanje koncesij za opravljanje javne zdravstvene službe (NM šele med izvajanjem revizije), saj niso sprejele ustreznega strateškega dokumenta, ki bi določal dolgoročnejshe usmeritve razvoja osnovnega zdravstvenega varstva v občini in podlage za kratkoročne ukrepe glede materialnih, organizacijskih in kadrovskih pogojev za zagotavljanje in izvajanje osnovne zdravstvene dejavnosti;
- ni poskrbela za javnost in preglednost v različnih fazah postopka - občine so koncesije podeljevale izključno na podlagi vlog zainteresiranih izvajalcev -javni razpisi namreč niso obveza (za razliko od lekarniške dejavnosti); dejansko na podlagi interesa zainteresiranih koncesionarjev in t.i. nadomestne koncesije - posledično se zmanjša obseg dejavnosti zdravstvenega doma, ki ni stranka v postopku podeljevanja koncesije

Ugotovili smo, da v obdobju, zajetem v revizijo, trije zdravstveni domovi niso več zagotavljali vseh dejavnosti, ki jih določa Zakon o zdravstveni dejavnosti (Postojna, Vrhnika, Škofja Loka). Najbolj se je zmanjšal pogodbeni obseg programa splošnih ambulant in zobozdravstvene dejavnosti, v posameznih zdravstvenih domovih skoraj za polovico. Nekateri zdravstveni domovi so posamezne specialistične dejavnosti zagotavljali izključno s pogodbenimi izvajalci, posledica je bilo prerazporejanje sredstev med dejavnostmi, saj pogodbeno dogovorjena sredstva za izvedbo predvidenih programov niso zadoščala.

Zaradi prehoda nosilcev dejavnosti med koncesionarje so zdravstvenim domovom ostali presežni zaposleni v spremljajočih dejavnosti, le izjemoma so se zdravstveni domovi s koncesionarji uspeli dogovoriti o koriščenju različnih storitev in s tem zmanjšati vpliv odliva delovnega programa. Tako so ostale v veliki meri neizkoriščene zlasti kapacitete laboratorijev, ki delujejo v okviru zdravstvenih domov, saj koncesionarji njihovih storitev niso koristili v obsegu, ki bi bil pričakovan glede na program, ki so ga opravili na podlagi pogodbe z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Vpliv podeljevanja koncesij na organizacijo dela zdravstvenih domov se kaže tudi pri zagotavljanju dežurne službe in službe nujne medicinske pomoči. Primerjava podatkov o opravljenih dežurstvih posameznih kategorij izvajalcev kaže, da so v posameznih zdravstvenih domovih pretežni izvajalci koncesionarji, v drugih pa se v izvajanje dežurne službe pogosteje vključujejo zaposleni zdravniki. Plačilo za opravljeno delo v dežurni službi se med zdravstvenimi domovi precej razlikuje (Razmerje med najnižjim plačilom koncesionarjem v ZD Lenart in najvišjim v ZD Škofja Loka je 1:4,3). Pri tem razlike niso le posledica različne organizacije dela v dežurni službi ampak tudi različnih osnov in načina določanja zneska plačila. Le v enem zdravstvenem domu (Postojna) so zaposleni zdravniki in zdravniki koncesionarji za opravljeno enako delo prejeli tudi enako plačilo, pri vseh ostalih smo ugotovili razlike, pri čemer so bili v treh zdravstvenih domovih bolj plačani koncesionarji, v dveh pa zaposleni v zdravstvenem domu.

Računsko sodišče je popravljalne ukrepe naložilo le Ministrstvu za zdravje, ki mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila v odzivnem poročilu izkazati začetek aktivnosti:

- za določitev standardov kadrov, prostorov, opreme in materiala v zdravstveni dejavnosti ter strokovno tehničnih pogojev, ki jih mora izpolnjevati zdravstveni zavod oziroma izvajalec zdravstvene dejavnosti posameznega področja;
- za določitev razporeda zdravniških delovnih mest v mreži javne zdravstvene službe, ki predstavlja enega od osnovnih pogojev za izdelavo strategij in usmeritev občin glede podeljevanja koncesij v osnovni zdravstveni dejavnosti;
- za vzpostavitev nadzora nad izvajanjem dejavnosti laboratorijske medicine in v tem okviru prouči tudi možnosti za spremembo financiranja storitev na način, ki bo omogočal tako finančni nadzor izpolnjevanja pogodbenih obveznosti kot tudi kontrolo dejanske izvedbe zaračunanih storitev.

Računovodski izkazi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije s ciljem podati mnenje o računovodskih izkazih za leto 2007. O računovodskih izkazih zavoda za leto 2007 (bilanca stanja, izkaz prihodkov in odhodkov, izkaz računa finančnih terjatev in naložb ter izkaz računa financiranja) je računsko sodišče izreklo pozitivno mnenje, ker v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti na dan 31. decembra 2007, prihodke in odhodke ter prejemke in izdatke za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o računovodstvu.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (v nadaljevanju: zavod) v letu 2006.

O računovodskih izkazih je računsko sodišče izreklo pozitivno mnenje, saj revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in

obveznosti do virov sredstev na dan 31. decembra 2006 ter prihodke in odhodke oziroma prejemke in izdatke zavoda za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o računovodstvu.

Pri revidiranju pravilnosti poslovanja v letu 2006 pa je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ker je ugotovilo, da zavod v naslednjih primerih ni posloval v skladu s predpisi:

- v več primerih je za daljše časovno obdobje prekršil rok za vnos podatkov o plačah oziroma nadomestilih plač in zavarovalni dobi v matično evidenco zavarovancev, ki ga določa Zakon o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- v matično evidenco uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ni vnesel vseh uživalcev in vseh podatkov o uživalcih pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, kot bi moral po Zakonu o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, nekateri vneseni podatki pa niso zanesljivi, zato na podlagi podatkov iz informacijskega sistema ni bilo mogoče preveriti, ali so bile pokojnine izplačane samo tistim upravičencem, ki jim ta pravica pripada;
- pravilnosti določitve upravičencev in tudi neizračunanega zneska obveznosti Republike Slovenije za posamezne upokojene, ki jim Republika Slovenija zagotavlja sredstva za del pokojnine ali celotno pokojnino, v informacijskem sistemu ni bilo mogoče potrditi, v posameznih ročno preverjenih primerih pa je bil izračun obveznosti Republike Slovenije previsok, kar je v neskladju z Zakonom o poračunavanju finančnih obveznosti Republike Slovenije iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja;
- zavod še vedno ni pričel uporabljati sistema za upravljanje z bazami podatkov DB2, za katerega plačuje licenčnino že od leta 2000, kar je v nasprotju s statutom zavoda;
- pri oddaji javnega naročila za nakup računalniške opreme v skupnem znesku 334.748 evrov je v razpisni dokumentaciji kot predmet javnega naročila navedel natančno določeno programsko opremo brez navedbe "ali podobno" in s tem kršil Zakon o javnih naročilih; poleg tega je računsko sodišče ugotovilo, da je ta oprema nameščena le na dvajsetih računalnikih, na ostalih pa ni bila nameščena in tudi ni dokaza o obstoju licenc;

- v letnem poročilu je prikazal netočne oziroma nezanesljive podatke o številu upokojencev oziroma prejemnikov pokojnin, kar je v nasprotju z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna.

Zavod med izvajanjem revizije ni odpravil vseh ugotovljenih nepravilnosti, zato je moral predložiti odzivno poročilo z navedbo ukrepov, ki jih je sprejel za odpravo nepravilnosti pri vodenju matične evidence uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, pri prikazovanju podatkov o številu upokojencev in pri nabavi osnovnih sredstev. Računsko sodišče je ukrepe, ki jih je sprejel zavod za odpravo nepravilnosti pri prikazovanju podatkov o številu upokojencev, ocenilo kot zadovoljive. Zavod v odzivnem poročilu ni izkazal v celoti zadovoljivih ukrepov za odpravo nepravilnosti v zvezi z vodenjem matične evidence uživalcev pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter nabavo osnovnih sredstev. Nepravilnosti, ki niso bile v celoti zadovoljivo odpravljene, ne presegajo pomembnosti, ki je bila upoštevana v reviziji.

Računovodski izkazi Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije. Cilj revizije je bil izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2007.

Revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pravilno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2007 ter prihodke in odhodke oziroma prejeme in izdatke zavoda za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o računovodstvu. Računsko sodišče je zato Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije izreklo pozitivno mnenje o računovodskih izkazih.

Gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami Mestne občine Ljubljana in Zavoda za letovanje in rekreacijo otrok

Računsko sodišče je v letu 2008 izvedlo revizijo gospodarjenja s počitniškimi kapacitetami v letih od 2002 do 2006 v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) in v Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok, p. o. (v nadaljevanju: ZLRO). Cilj revizije je bil izrek mnenja o smotrnosti poslovanja MOL in ZLRO v delu, ki se nanaša na ravnanje s počitniškimi kapacitetami. V ta namen smo ugotavljali:

- ali MOL in ZLRO ustrezno gospodarita in skrbita za vzdrževanje počitniških domov ter ali sta zagotovila pogoje za poslovanje počitniških domov v skladu s predpisi;
- ali ZLRO učinkovito gospodari in izkorišča kapacitete počitniških domov;
- ali so pridobljena sredstva MOL, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in prispevki staršev za programe letovanja oziroma zimovanja otrok namensko porabljena.

Računsko sodišče ugotavlja, da sta MOL in ZLRO v obravnavanem obdobju vlagala v investicije in vzdrževanje počitniških domov predvsem glede na finančne možnosti. Vseh potrebnih vlaganj v investicije in v vzdrževanje domov pa pogodbeni stranki nista izvedli zaradi premalo razpoložljivih finančnih sredstev. Med izvajanjem revizije sta ZLRO in MOL na pobudo računskega sodišča pripravila oceno vseh potrebnih vlaganj v počitniške domove. V načrtu potrebnih prihodnjih vlaganj v počitniške domove od leta 2008 do 2013 sta MOL in ZLRO predvidela potrebna sredstva v znesku 1.830.000 evrov, ki vključujejo tudi 1.280.000 evrov za nujno obnovo počitniškega doma v Zgornjih Gorjah pri Bledu.

ZLRO je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, v povprečju dosegel v počitniških domovih, ki jih ima v upravljanju, 46,9-odstotno izkoriščenost kapacitet. Najslabše je bil zaseden počitniški dom Srednji vrh nad Gozdom Martuljkom, ki je dosegel v povprečju le 7,3-odstotno zasedenost kapacitete. Menimo, da bi lahko ZLRO v sodelovanju z MOL dosegel večji odstotek zasedenosti vseh kapacitet in boljši poslovni izid z uvedbo dopolnilnih ponudb in potrebno prenovo domov za dvig bivalnih standardov predvsem v Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Piranu. V prehodnem obdobju, dokler

MOL ne bo prodal počitniškega doma na Srednjem vrhu nad Gozdom Martuljkom, pa bi lahko ZLRO v sodelovanju z MOL z intenzivnejšo ponudbo šol v naravi in drugih aktivnosti delno izboljšal izkoristek kapacitet kot tudi poslovni izid tega doma.

Število otrok, ki so se v obdobju od leta 2002 do 2006 udeleževali zdravstvenega letovanja, letovanja oziroma zimovanja ter obšolskih dejavnosti prek ZLRO se je povečalo od 5.781 na 8.855 otrok oziroma za 53 odstotkov. Od tega se je kar polovica otrok udeležila zdravstvenega letovanja. Ugotavljamo, da pomeni sofinanciranje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in MOL pomembno finančno pomoč za starše, predvsem iz socialno šibkejših sredin, ki se zato lažje odločajo za napotitev otrok na zdravstveno letovanje, letovanje oziroma zimovanje.

Računsko sodišče je ZLRO in MOL v svojem poročilu dalo vrsto tudi priporočil, ki se nanašajo na možne izboljšave v poslovanju zavoda in gospodarjenju s počitniškimi kapacitetami.

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Društva distrofikov Slovenije

Računsko sodišče je revidiralo računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Društva distrofikov Slovenije v letu 2006. O računovodskih izkazih je računsko sodišče izreklo pozitivno mnenje, ker v vseh pomembnejših pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31. 12. 2006 ter prihodke in odhodke za tedaj končano leto v skladu s slovenskim računovodskim standardom 33.

O pravilnosti poslovanja je računsko sodišče izreklo mnenje s pridržkom, ker je ugotovilo, da društvo ni poslovalo v skladu s predpisi:

- za stroške naložbenja je porabilo sredstva v znesku 14.801 evrov, ne da bi pridobilo odobritev financerja, kar je v nasprotju s Pravilnikom o merilih in pogojih za uporabo sredstev Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij;

- v svojem imenu in za svoj račun je invalidskim organizacijam – članicam Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije izstavljalo račune za letne prispevke in tako prejelo na račun 106.543 evrov, ki jih je evidentiralo med prihodki, čeprav za to ni imelo pravne podlage;
- izplačalo je 259.965 evrov za plače zaposlenih, pri tem pa višine in sestavnih delov plače za posamezna delovna mesta ni določilo v aktih društva;
- od Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij ni pridobilo ustrezne odobritve za financiranje posebnih socialnih programov v skladu z Zakonom o invalidskih organizacijah v skupnem znesku 129.949 evrov za stroške dela in druge osebne prejemke za sedem zaposlenih v Birografiki Bori, invalidski organizaciji, katere 100-odstotni lastnik je društvo;

Društvo distrofikov Slovenije je ugotovljene nepravilnosti med revizijo odpravilo, zato računsko sodišče od društva ni zahtevalo odzivnega poročila. Računsko sodišče je društvu tudi priporočilo, naj Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v vlogi za pridobitev sredstev za leto 2009 posebej ločeno prikaže in utemelji zaprosena sredstva za izvajanje posebnih socialnih programov, ki bi jih izvedli zaposleni v Birografiki Bori za Društvo distrofikov Slovenije.

Zagotavljanje javnega interesa s podeljevanjem statusa društva v javnem interesu

Računsko sodišče je v letu 2008 izvedlo revizijo zagotavljanja javnega interesa s podeljevanjem statusa društvom v javnem interesu in dodeljevanjem ugodnosti društvom s statusom v letih 2002 do 2007 na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za zdravje in Ministrstvu za zunanje zadeve. Pri tem smo pregledali tudi spremljanje in analiziranje uresničevanja predvidenih ciljev v nacionalnih programih in resolucijah na ministrstvih, pri katerih je potekala revizija.

Cilja revizije sta bila:

- izrek mnenja o pravilnosti poslovanja ministrstev, pri katerih je potekala revizija, pri podelitvi statusa društva v javnem

interesu in dodeljevanju ugodnosti tem društvom v letih 2002 do 2007, in

- presoja ustreznosti opredelitve ciljev in meril pri podeljevanju statusov in dodeljevanju javnih proračunskih sredstev ter drugih ugodnosti društvom v javnem interesu v letih 2002 do 2007.

Pri presoji pravilnosti poslovanja ministrstev, pri katerih je potekala revizija, smo iskali odgovore na naslednja vprašanja:

- ali so ministrstva v skladu s predpisi in internimi akti izvedla postopke podelitve statusa društva v javnem interesu,
- ali so bile tem društvom dodeljene kakšne ugodnosti glede na status in
- ali so bila društvom s statusom dodeljene prednosti pri financiranju v skladu s predpisi.

Pri presoji ustreznosti opredelitve ciljev in meril ministrstev, pri katerih je potekala revizija, odgovarjamo na naslednja vprašanja:

- ali so imela ministrstva v nacionalnih programih in resolucijah predvidene cilje, kaj nameravajo doseči s podelitvijo statusa in dodeljevanjem proračunskih sredstev, oziroma z morebitnimi drugimi ugodnostmi društvom s statusom;
- ali so imela ministrstva vnaprej sprejeta merila in sodila za sprejem odločitev glede pridobitve statusa ter pri dodeljevanju proračunskih sredstev oziroma drugih ugodnosti društvom s statusom glede na predvidene cilje in učinke njihovega delovanja;
- ali so pristojna ministrstva zahtevala in prejela poročila o porabi dodeljenih proračunskih sredstev in preverjala, ali so bila dodeljena sredstva društvom uporabljena namensko ter s tem doseženi predvideni cilji dodelitve proračunskih sredstev.

Računsko sodišče je ugotovilo, da so ministrstva, pri katerih je potekala revizija, v letih 2002 do 2007 pri podelitvi statusa društva v javnem interesu in dodelitvi ugodnosti tem društvom v vseh pomembnih pogledih poslovala v skladu s predpisi in internimi akti.

Pri presoji ustreznosti opredelitve ciljev in meril pri podeljevanju statusa in dodeljevanju proračunskih sredstev ter drugih ugodnosti društvom v javnem interesu v letih 2002

do 2007 je na ministrstvih, pri katerih je potekala revizija, računsko sodišče ugotovilo:

- Ministrstvo za zunanje zadeve je pri podelitvi statusa društva v javnem interesu na področju zunanjih zadev skušalo doseči predvsem, da bi bilo delovanje društva splošno koristno in presegalo interese njegovih članov ter da bi dopolnjevalo in razvijalo vsebine, povezane z zunanjimi zadevami, omogočalo pridobitev dodatnih strokovnih znanj za posameznike in izdajalo strokovne revije, periodiko ali knjižne publikacije. Od društev, ki jim je podelilo status v javnem interesu na področju zunanjih zadev, je zahtevalo poročila o delu in letna poročila oziroma programe prihodnjega delovanja. Spremljalo je delo teh društev in odmeve v javnosti, da bi ugotovilo, ali društva dosega cilje in učinke, ki jih skuša uresničiti ministrstvo s podelitvijo statusa. Ministrstvo za zunanje zadeve v obdobju, na katerega se nanaša revizija, ni izdelalo posebnih analiz o uresničevanju politik in prioritet s področja zunanjih zadev za društva, ki jim je podelilo status.
- Cilji in prioritete, ki so bili določeni v resoluciji Ministrstva za kulturo, so se v tem obdobju uresničevali na ravni razpisov za sofinanciranje posameznih kulturnih programov oziroma projektov. Ministrstvo za kulturo je vsako leto pripravilo Poročilo o uresničevanju nacionalnega programa za kulturo in ga predložilo v obravnavo Vladi Republike Slovenije in Državnemu zboru Republike Slovenije. Na podlagi poročil društev o izvedbi javnih kulturnih programov je med letom ugotavljalo, ali posamezna društva uresničujejo zadane cilje iz sofinanciranja programov in projektov in kako ter kakšni so odmiki in dinamika izvajanja pogodb o sofinanciranju oziroma intenzivnost in resnost društev na področju kulturnega udejstvovanja. Končna evalvacijska poročila kot povratna informacija o uresničevanju predvidenih ciljev in učinkov Ministrstva za kulturo pri porabi sredstev društev niso bila posebej izdelana.
- Cilji in prioritete Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, ki so bili določeni v smislu nacionalnih programov in resolucij na področju izvajanja družinske politike, socialnega varstva, invalidskega varstva, varstva vojnih invalidov, vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja, so se konkretizirali na ravni razpisov za sofinanciranje posameznih programov društev. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je od

izvajalcev programov zahtevalo delno in končno poročilo o izvajanju delovnih programov. Na podlagi končnega poročila o izvajanju programov, ki predstavlja samoocenitev izvajalcev delovnih programov, so na ministrstvu pregledali ter ocenili obseg izvajanja programa glede na višino dodeljenih sredstev za posamezno leto in po potrebi zagotavljali analizo delovnih programov ter dodaten pregled namenskosti porabe finančnih sredstev. Posebnih analiz in evalvacijskih poročil ministrstvo doslej ni izdelovalo, oziroma je za področje socialno-varstvenih programov pridobilo zunanje institucije.

- Ministrstvo za zdravje je v okviru sprejete strategije in ciljev v nacionalnih programih prek javnih razpisov sofinanciralo delovanje društev in drugih predstavnikov nevladnih organizacij ter programe in projekte varovanja in krepitve zdravja. Cilji in prioritete, ki so bili določeni v nacionalnem programu, resolucijah in drugih strateških dokumentih, so se uresničevali prek objavljenih razpisov. Ministrstvo za zdravje je v obdobju, na katerega se nanaša revizija, spremljalo aktivnosti in tudi izvajanje projektov in programov društev, ki so bili izbrani na javnih razpisih prek polletnih in letnih poročil. Društva so za ministrstvo pripravila letna vsebinska in finančna poročila ter tudi izdelala samoocenitev. Ministrstvo za zdravje je za ocenitev stanja in načrtovanje pripravilo analizo javnih razpisov za sofinanciranje programov in projektov na področju varovanja in krepitve zdravja za obdobje od leta 2000 do 2005 ter za leti 2006 in 2007. Naredilo pa ni celostnih neodvisnih ocen doseganja ciljev in učinkov že izvedenih programov in projektov za daljše obdobje, ki bi predstavljale koristne strokovne podlage za snovanje prihodnjih strateških odločitev in politik na področju varovanja in krepitve zdravja prebivalstva.

Računsko sodišče je za ministrstva, pri katerih je potekala revizija, pripravilo vrsto priporočil, ki se nanašajo na možne izboljšave na področju spremljanja in analiziranja uresničevanja zastavljenih ciljev, z izdelavo neodvisnih ocen kot povratnih informacij o njihovem uresničevanju, ki so obenem tudi koristen pripomoček za snovanje prihodnjih strategij, resolucij, politik oziroma popravljanih ukrepov ministrstev, kjer imajo lahko pomembno vlogo tudi društva v javnem interesu.

Pravilnost izvedbe postopkov javnega naročanja pri obnovi in dozidavi Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost izvedbe postopkov javnega naročanja pri obnovi in dozidavi Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana pri Ministrstvu za kulturo, ki opravlja naloge na področjih ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih vrednot in medijev.

Računsko sodišče je Ministrstvu za kulturo izreklo pozitivno mnenje o pravilnosti izvedbe postopkov javnega naročanja pri obnovi in dozidavi Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana v letih 2006 in 2007, ker je ugotovilo, da je Ministrstvo za kulturo v vseh pomembnih pogledih poslovalo v skladu s predpisi in usmeritvami.

Revizije izvajalcev gospodarskih javnih služb, javnih skladov in agencij, privatizacij in varstva okolja

V revizijsko področje oddelka spadajo izvajalci gospodarskih javnih služb, javni skladi in agencije, vse revizije privatizacije ter okoljevarstvene revizije, a tudi uporabniki javnih sredstev, ki niso zajeti v drugih oddelkih, kot na primer prejemniki državnih pomoči ali gospodarske družbe v lasti Republike Slovenije ali lokalnih skupnosti.

V letu 2008 je oddelk izvajal 25 revizij. Do konca leta 2008 je bilo izdanih 12 revizijskih poročil, 13 revizij pa se bo zaključilo v letu 2009. V izdanih 12 revizijskih poročilih je bilo izrečeno mnenje o pravilnosti ali smotrnosti poslovanja 18 revidirancem, in sicer mnenje o pravilnosti poslovanja v 5 revizijah (5 revidirancem), mnenje o smotrnosti poslovanja pa v 11 revizijah (19 revidirancem), od tega v 4 primerih skupaj z mnenjem o pravilnosti poslovanja. Revizije računovodskih izkazov kot posebnega cilja revizije nismo izvajali, saj mora večina revidirancev, ki sodi v pristojnost tega oddelka, opraviti obvezno letno revizijo računovodskih izkazov.

Poleg 25 revizij so potekali tudi porevizijski postopki, saj je bilo v letu 2008 izdanih 13 porevizijskih poročil, in sicer se 3 nanašajo na revizije, pri katerih je bilo revizijsko poročilo izdano v letu 2007, 10 porevizijskih poročil pa je povezanih z revizijskimi poročili, izdanimi v letu 2008.

Pravilnost poslovanja Kontrole zračnega prometa Slovenije, d. o. o., Ljubljana v letu 2006

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja *Kontrole zračnega prometa Slovenije, d. o. o., Ljubljana* (v nadaljevanju: *Kontrola zračnega prometa*) v letu 2006.

Računsko sodišče je Kontroli zračnega prometa izreklo *mnenje s pridržkom*, saj ni imela ustreznih pravnih podlag za upravljanje z infrastrukturo od 1. 5. 2004 do 1. 12. 2006, infrastrukture in obveznosti za prejeta sredstva v upravljanje ni izkazovala v svojih poslovnih knjigah oziroma je infrastrukturo prejeto v upravljanje izkazovala kot lastna osnovna sredstva. Za tak način izkazovanja lastništva infrastrukture pa se je dogovorila tudi v pogodbi z Republiko Slovenijo, čeprav to

ni v skladu z Zakonom o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa. Prav tako ni opravila popisa sredstev, napačno je izkazovala rezervacije in njihovo črpanje ter v neskladju z Zakonom o gospodarskih javnih službah izvedla postopke za pridobitev soglasja za dolgoročno zadolžitev za financiranje infrastrukture.

Računsko sodišče je za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, povezanih z lastništvom infrastrukture, od Kontrole zračnega prometa zahtevalo, naj odpravi rezervacije ter oblikuje obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje, kar je bilo ocenjeno kot zadovoljivo izveden ukrep. Kontrola zračnega prometa bi morala predložiti tudi načrt aktivnosti za prenos prevzetih obveznosti iz dolgoročnega zadolževanja za gradnjo državne infrastrukture na Republiko Slovenijo, če Vlada RS ne bi sprejela sklepa, na podlagi katerega bo predlagala Državnemu zboru RS spremembo Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa in prenos infrastrukture kot stvarnega vložka v Kontrolo zračnega prometa. Ob izdaji revizijskega poročila smo s posebnim dopisom na problem urejanja razmerij glede infrastrukture, ki jo za izvajanje gospodarske javne službe potrebuje Kontrola zračnega prometa, opozorili tudi Vlado RS.

Vlada RS je sprejela sklep, s katerim so se začeli postopki za spremembo Zakona o zagotavljanju navigacijskih služb zračnega prometa in za prenos infrastrukture kot stvarnega vložka v Kontrolo zračnega prometa, zato slednji ni bilo potrebno izvesti popravilnega ukrepa na način, kot je bilo predlagano z zahtevo za popravilne ukrepe. Sprejeti program Vlade RS bi moral zagotoviti, da bo zadolžitev za gradnjo infrastrukture navigacijskih služb zračnega prometa izkazana v skladu z lastništvom infrastrukture, zato računsko sodišče ni ocenjevalo zadovoljivosti zahtevanega popravilnega ukrepa, naloženega Kontroli zračnega prometa.

Računsko sodišče ugotavlja, da do konca leta 2008 Vlada RS ni izvedla niti načrtovanih postopkov za prenos infrastrukture v last Kontrole zračnega prometa, niti ni prevzela dolgov Kontrole zračnega prometa povezane z infrastrukturo, ki je v lasti Republike Slovenije.

Pravilnost in smotrnost poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri izvajanju Zakona o vodah in podzakonskih predpisov v obdobju od leta 2002 do konca leta 2006

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri izvajanju Zakona o vodah in podzakonskih predpisov v obdobju od leta 2002 do konca leta 2006.

Računsko sodišče je Ministrstvu za okolje in prostor za pravilnost poslovanja pri izvajanju Zakona o vodah in podzakonskih predpisov v obdobju od leta 2002 do leta 2006 izreklo *negativno mnenje*, saj ni pravočasno pripravilo potrebnih podzakonskih aktov, ni pravočasno reševalo vlog za pridobitev vodne pravice, ni pripravilo metodologije za določanje ekološko sprejemljivega pretoka pri podeljevanju vodnih pravic in ni pripravilo predloga kriterijev za določitev roka, načina in višine plačila za vodno pravico, zaradi česar se tega nadomestila ni zaračunavalo. Prav tako ni sprejelo predpisa o obliki in načinu vodenja podatkov v vodni knjigi in v vodnem katastru ter ni preoblikovalo obstoječe vodne knjige in vodnega katastra v skladu z določili Zakona o vodah.

Računsko sodišče je pri reviziji smotrnosti ugotovilo, da Ministrstvo za okolje in prostor ni vzpostavilo učinkovitega in preglednega sistema:

- a) odmere vodnega povračila zavezancem ter zaračunavanja povračil za rabo vode, saj Ministrstvo za okolje in prostor ni uskladilo opredelitve zavezanca za plačilo vodnega povračila pri javni oskrbi s pitno vodo v Zakonu o vodah in v Uredbi o vodnih povračilih, ni opredelilo osnove za odmero vodnega povračila, ki bi omogočala določitev enake obveznosti za vse zavezance za plačilo vodnega povračila, ni zagotovilo enotnih pogojev odmere vodnega povračila za vse zavezance ter ni vzpostavilo pogojev za enoten sistem zaračunavanja vodnih povračil končnim porabnikom pitne vode; posledično je v obdobju od leta 2002 do 2006 28 zavezancev zbralo za 1,25 milijona evrov več vodnega povračila, 64 zavezancev pa 1,74 milijona evrov premalo vodnega povračila,

- b) financiranja aktivnosti za odpravo problemov pri različnih rabah vode iz sredstev zbranega vodnega povračila, ter ni uspešno reševalo problema vodnih izgub, saj ni pregledno določilo ciljev in prioritet rabe sredstev zbranega vodnega povračila v okviru sklada za vode, ni določilo kriterijev za določitev cene za osnovo vodnega povračila za posamezno vrsto rabe vode ter ni zagotovilo enoznačne opredelitve pojma "vodne izgube", zaradi česar jih ni mogoče meriti in spremljati na enoten način in tudi ne ugotoviti dejanskega stanja vodnih izgub.

Računsko sodišče je od Ministrstva za okolje in prostor zahtevalo izvedbo aktivnosti, ki bi zagotovile sprejetje podzakonskih aktov, odpravo zamud pri izdajanju vodnih dovoljenj, uskladitev vodne knjige in vodnega katastra z določbami Zakona o vodah, izdelavo predloga kriterijev za določitev plačila za vodno pravico, pripravo sprememb Uredbe o vodnih povračilih, s katerimi bi se enotno določila osnova za obračun vodnega povračila za rabo vode ter enotno opredelil zavezanec za plačilo vodnega povračila. Od Ministrstva za okolje in prostor je bilo zahtevano tudi, naj izkaže aktivnosti, povezane z izdelavo analize zbranih sredstev vodnega povračila in sprejme prioritete rabe vode glede na namen, prav tako pa aktivnosti, povezane s sprejemom ustreznih kriterijev za določitev cene za osnovo vodnega povračila, naj predlaga Vladi RS spremembe Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev, ki bodo usklajene z opredelitvijo zavezanca za plačilo vodnega povračila ter vzpostavi notranje kontrole, ki bodo zagotovile ugotavljanje preveč oziroma premalo zbranega vodnega povračila od uporabnikov storitev, ki jih izvaja zavezanec.

Zadovoljivo so bili ocenjeni izvedeni ukrepi, ki jih je ministrstvo sprejelo za odpravo zamud pri izdaji vodnih dovoljenj za lastno oskrbo s pitno vodo, začetkom postopkov izdelave predpisa o začasnem načrtu upravljanja z vodami, izdelavo načrtov upravljanja z vodami, izdelavo kriterijev za določanje ekološko sprejemljivega pretoka, pripravo predpisov o vodenju vodne knjige in vodnega katastra, uskladitvijo obstoječe vodne knjige in vodnega katastra, pripravo analize zbranega vodnega povračila, izdelavo predpisa, ki določa vključitev vodnega povračila med stroške oskrbe s pitno vodo ter začetkom postopkov določitve ustrezne cene za osnovo vodnega povračila.

Ministrstvo za okolje in prostor nekaterih ukrepov ni izvedlo v celoti, saj ni pripravilo predloga kriterijev za določanje plačila za podelitev vodne pravice, kadar se ta podeljuje z vodnim dovoljenjem, in ga ni posredovalo vladi v sprejem, ni izdelalo predloga za določitev enotne osnove za odmero vodnega povračila pri odvzemu vode iz zajetij in površinskih vodotokov ter ni uvedlo ustreznih notranjih kontrol za nadzor zbiranja vodnega povračila pri uporabnikih storitev oskrbe s pitno vodo, zato so bili navedeni ukrepi ocenjeni kot *delno zadovoljivi*, posledično pa je bil Ministrstvu za okolje in prostor izdan sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja.

Računsko sodišče je Ministrstvu za okolje in prostor predlagalo tudi več *priporočil*, s katerimi naj analizira ustreznost postopka in morebitne težave pri pridobivanju vodnih dovoljenj ter ugotovi ali je mogoče odpraviti vzroke za nastanek zamud pri izvajanju teh postopkov, naj z Inšpektoratom Republike Slovenije za okolje in prostor uskladi izvedbo nadzorov za odkrivanje nepooblaščenih odvzemov vode iz narave, pripravi in sprejme enotno opredelitev pojma "vodne izgube" ter določi možne načine zmanjševanja vodnih izgub z načrtom investicij, pripravi dopolnitev Zakona o vodah z jasno opredelitvijo, komu se podeljujejo vodne pravice za odzem pitne vode za oskrbo s pitno vodo ter izvede primerjavo obstoječe evidence zavezancev za plačilo vodnega povračila z evidenco o podeljenih vodnih pravicah ter ugotovi dejansko število zavezancev za vse vrste rabe vode, ki morajo plačevati vodno povračilo.

Smotrnost vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture v letu 2006

Revizija se je izvajala kot prečna revizija vzpostavljanja in vzdrževanja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, kjer je bil pri:

- a) Ministrstvu za okolje in prostor *cilj revizije* izreči mnenje, ali je bilo ministrstvo uspešno pri vzpostavitvi, vodenju in vzdrževanju zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture v delu, ki se nanaša na komunalno infrastrukturo lokalnega pomena,

- b) petih občinah in njihovih izvajalcih treh gospodarskih javnih služb (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov) pa je bil cilj revizije izreči mnenje, ali so bile občine in izvajalci gospodarskih javnih služb uspešni pri vzpostavitvi, vodenju in vzdrževanju katastra komunalnih naprav.

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture predstavlja nepremičninsko evidenco, v kateri se evidentirajo objekti gospodarske javne infrastrukture, med katere spada tudi komunalna infrastruktura lokalnega pomena. Osnovni namen vzpostavitve zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture je prikaz zasedenosti prostora z objekti gospodarske javne infrastrukture, kar naj omogoča bolj smotrno načrtovanje in urejanje prostora ter bolj varno izvajanje posegov v prostoru.

Računsko sodišče je ocenilo, da Ministrstvo za okolje in prostor ni uspešno izvajalo vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture, saj so bile zakonske in podzakonske podlage za vzpostavitev zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture v delu, ki se nanaša na komunalno infrastrukturo lokalnega pomena, nejasne, nedosledne in med seboj izključujoče, nekateri podzakonski predpisi pa so bili izdani prepozno oziroma niso bili izdani. Objavljena pisna navodila Geodetske uprave Republike Slovenije nejasnosti niso omilila, temveč so jih celo poglobila. Občinam oziroma upravljavcem gospodarske javne infrastrukture je bila tako otežena kakovostna vzpostavitev in vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture ter pravočasno posredovanje podatkov o obstoječih objektih v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.

Ministrstvo za okolje in prostor je že med postopkom revizije popravilo Pravilnik o oskrbi s pitno vodo, s katerim je obveznost vodenja katastra gospodarske javne infrastrukture naložilo občinam in ne izvajalcem gospodarskih javnih služb, ter izdalo Pravilnik o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, v katerem je jasneje določilo rok za posredovanje podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. Računsko sodišče je od Ministrstva za okolje in prostor zahtevalo tudi, naj sprejme

načrt aktivnosti za podrobnejšo ureditev vsebine katastra objektov in naprav pri ravnanju z odpadki, kar je ministrstvo tudi zadovoljivo izvedlo.

Računsko sodišče je Ministrstvu za okolje in prostor priporočilo, naj pripravi dopolnitve podzakonskih aktov z opredelitvami, kako v zbirnem katastru gospodarske javne infrastrukture evidentirati gospodarsko javno infrastrukturo, ki je v zasebni lasti, od občin pridobi pisna pojasnila za nespoštovanje predpisanega roka za posredovanje podatkov in na podlagi prejetih odgovorov pripravi strategijo za odpravo ovir za čimprejšnji vpis prvih podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture ter naj vzpostavi nadzor nad popolnostjo posredovanih podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. Ministrstvo za okolje in prostor je v primeru te revizije pričelo tudi z aktivnim izvajanjem priporočil računskega sodišča tako na področju odpravljanja ovir pri poročanju kot nadzoru nad popolnostjo podatkov, prav tako pa je pristopilo k celovitejši in preglednejši ureditvi evidentiranja gospodarske javne infrastrukture s pripravo posebnega krovnega zakona, ki bi urejal to področje. Prav tako pa se je na podlagi obveščanja občin o ugotovitvah računskega sodišča in poizvedovanju o vzrokih za zamude pri vnosu podatkov v zbirni kataster povečala tudi odzivnost občin pri posredovanju podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture.

Pri vseh petih občinah je Računsko sodišče ugotovilo podobne težave pri vzpostavljanju, vodenju in vzdrževanju katastra komunalnih naprav, ki so vplivale na neuspešno izvajanje nalog, in sicer predvsem v povezavi z neustreznimi pravnimi podlagami za izvajanje lokalne geodetske javne službe, ki ni bila urejena v skladu z Zakonom o geodetski dejavnosti, z nezagotavljanjem proračunskih sredstev za izvajanje lokalne geodetske službe, posledično pa z zamudami pri posredovanju zahtevkov za prvi vpis podatkov v zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. V nekaterih primerih je bilo ugotovljeno tudi, da izvajanje gospodarske javne službe, v okviru katerih se je vodil kataster komunalnih naprav, ni bilo ustrezno podeljeno ter da računovodske evidence sredstev v upravljanju niso bile ustrezno usklajene.

Računsko sodišče je zato od občin zahtevalo, da zagotovijo izvajanje lokalne geodetske službe v skladu z določbami

Zakona o geodetski dejavnosti in jasno določijo način plačila stroškov vzpostavitve, vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav, od izvajalcev te javne službe pa, da vzpostavijo ločeno evidenco stroškov izvajanja lokalne geodetske službe oziroma vodenja in vzdrževanja katastra komunalnih naprav ter pripravijo načrt aktivnosti za preveritev vrednosti in izvedbo popisa omrežij in objektov komunalne infrastrukture v letu 2008. Tako občine kot izvajalci gospodarskih javnih služb oziroma lokalne geodetske službe so zadovoljivo izvedli zahtevane ukrepe.

Pravilnost in smotrnost poslovanja Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana v letu 2006

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti in smotrnosti poslovanja Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana v letu 2006.

Računsko sodišče je o poslovanju Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana na podlagi ugotovitev pri revidiranju pravilnosti poslovanja v letu 2006 izreklo *mnenje s pridržkom*. Na izrek mnenja so vplivale naslednje nepravilnosti:

- naročilo storitev izvajanja svetovalnega inženiringa za gradnjo neprofitnih najemnih stanovanj na lokaciji Cesta v Gorice je oddal v sklopih;
- ni izvedel postopka oddaje javnega naročila za izvedbo svetovalnega inženiringa za gradnjo neprofitnih najemnih stanovanj na območju Zelene jame;
- ni objavil oddaje javnega naročila za storitev posredovanja in svetovanja pri nakupu stanovanj na območju Mestne občine Ljubljana;
- izplačila upravniku za storitve upravljanja stanovanjskih hiš in stanovanj je izvrševal na podlagi pogodbe, ki ni bila sklenjena na podlagi izvedenega postopka oddaje javnega naročila;
- z najemniki neprofitnih stanovanj iz 10. javnega razpisa je sklepal najemne pogodbe, ne da bi ponovno preveril izpolnjevanje meril udeležencev razpisa;
- najemnikom neprofitnih najemnih stanovanj ni zaračunal proste (tržne) najemnine za preseganje površinskih normativov stanovanj glede na število članov gospodinjstva;

- ni obnovil postopka in ustavil pravice do subvencije najemnine najemnici zaradi spremembe njenega dohodka oziroma premoženjskega stanja ter ji ni naložil vračila razlike med celotno in subvencionirano najemnino skupaj z zamudnimi zakonskimi obrestmi;
- direktorici je izplačal delovno uspešnost za leto 2005, ne da bi višino plače za delovno uspešnost določil ustanovitelj;
- zaposleni je nepravilno določil in obračunal osnovno plačo;
- zaposlenim je nekatere dodatke k plačam določil in obračunal neupravičeno ter brez ustreznih pravnih podlag, nekaterim pa jih je zaradi prenizko upoštevanje izhodiščne osnove obračunal prenizko.

Računsko sodišče je pri reviziji smotrnosti ugotavljalo, ali so bili v letu 2006 uresničeni cilji in v kolikšni meri ter ali je Javni stanovanjski sklad MOL, kadar posamezni cilj iz programa dela ni bil izveden ali pa je bil izveden le delno, izvajal ustrezne ukrepe za njihovo realizacijo. Po mnenju računskega sodišča je Javni stanovanjski sklad MOL izvajal naloge, določene v Stanovanjskem programu MOL za leto 2006, in izvajal ustrezne ukrepe za doseganje načrtovanih ciljev, razen v primerih uporabe stanovanja, nakupih novih in starih stanovanj, subvencioniranju obratovalnih stroškov in dodeljevanju izrednih pomoči, kjer ni jasno določil ciljev in potrebnih aktivnosti za doseg cilja ter ni zagotovil merljivosti teh ciljev.

Javni stanovanjski sklad MOL je že med izvajanjem revizije izvedel nekatere popravilne ukrepe, in sicer je opredelil postopek preveritve stanovanjskega statusa in premoženjskega stanja upravičenca do neprofitnega najemniškega stanovanja pred pripravo in sklenitvijo najemne pogodbe, opredelil obnovitveni postopek glede upravičenosti do subvencionirane najemnine, opredelil zahtevane pogoje za delovno mesto tajnice uprave in v pogodbi o zaposlitvi določil nov osnovni količnik, z zaposleno sklenil novo pogodbo o zaposlitvi, v kateri dodatek za denacionalizacijo ni več določen ter zaposleni obračunal dodatke ob uporabi pravilnega osnovnega količnika. Računsko sodišče je od Javnega stanovanjskega sklada MOL zahtevalo še, naj začne postopke za razdrtje pogodbe o opravljanju storitev upravljanja stanovanjskih hiš in stanovanj ter začne z izvedbo postopka javnega naročila za izbor najugodnejšega izvajalca upravljanja stanovanjskih hiš in stanovanj, naj pri preseganju površinskih

normativov zaračunava prosto oblikovano najemnino ter naj predloži načrt aktivnosti za usklajitev dodatkov k plačam. Porevizijsko poročilo v letu 2008 še ni bilo izdano.

Pravilnost in smotrnost poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri podeljevanju koncesij za izvajanje dimnikarske službe in nadzoru nad izvajanjem te službe v letih od 2004 do 2006

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri podeljevanju koncesij za izvajanje dimnikarske službe in o smotrnosti poslovanja Ministrstva za okolje in prostor pri podeljevanju koncesij in nadzoru nad izvajanjem dimnikarske službe.

Računsko sodišče je Ministrstvu za okolje in prostor na podlagi ugotovitev o pravilnosti poslovanja izreklo *mnenje s pridržkom*. Na izrek mnenja so vplivale naslednje nepravilnosti:

- odločb o (ne)izbiri koncesionarjev za izvajanje dimnikarske službe ni izdalo pravočasno;
- v koncesijskih pogodbah ni določilo pravilnega števila zaposlenih dimnikarjev in je določilo napačen rok za izpolnitev pogojev glede števila zaposlenih dimnikarjev;
- za pripravo predlogov začasnih odločb o izvajanju dimnikarske službe za dimnikarski območji Ljubljana I in II v skrajšanem postopku ni imelo izpolnjenih pogojev za uporabo nujnih ukrepov, eden izmed vlagateljv pa je bil izbran, čeprav ni poslal popolne vloge o zainteresiranosti za izvajanje dimnikarske službe;
- javnih razpisov za dimnikarska območja, na katerih se dimnikarska služba ni opravljala, in za dimnikarska območja, v katerih se je dimnikarska služba izvajala v javnem podjetju, ni izvedlo pravočasno;
- poročila o preveritvi kalkulativnih elementov in časovnih normativov za izvajanje dimnikarske javne službe ni pripravilo pravočasno.

Računsko sodišče je pri reviziji smotrnosti ugotavljalo, ali je Ministrstvo za okolje in prostor pri podeljevanju koncesij

ravnalo učinkovito in ali je vzpostavilo učinkovit sistem nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe.

Po mnenju računskega sodišča Ministrstvo za okolje in prostor v letih od 2004 do 2006 pri podeljevanju koncesij za izvajanje dimnikarske službe ni bilo učinkovito, saj ni imelo oblikovane strategije izvajanja dimnikarske službe in izdelanega celotnega in popolnega pregleda o načinu izvajanja dimnikarske službe v občinah in njenih izvajalcih, s svojim ravnanjem ni pripomoglo k temu, da bi se dimnikarska služba do konca leta 2006, po dveh letih, ko je postala obvezna državna gospodarska javna služba, izvajala s koncesijo v večini dimnikarskih območij v državi in ni vzpostavilo učinkovitega sistema nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe.

Ministrstvo za okolje in prostor je med revizijskim postopkom že izvedlo nekatere ustrezne popravilne ukrepe, saj je izdelalo analizo prednosti in slabosti uvedbe licenčnega modela izvajanja dimnikarske službe in s tem seznanilo Vlado Republike Slovenije, izdelalo preveritev kalkulativnih elementov in časovnih normativov za izvajanje dimnikarske službe, objavilo javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje storitev dimnikarske službe za 52 dimnikarskih območij, pričelo s strokovnimi nadzori izvajalcev dimnikarske službe na dvanajstih dimnikarskih območjih in od okoljske in tržne inšpekcije pridobilo poročila o inšpekcijskih nadzorih izvajanja dimnikarske službe od leta 2005 dalje.

Računsko sodišče je od Ministrstva za okolje in prostor zahtevalo še:

- da pripravi časovni načrt izvedbe javnih razpisov za preostala dimnikarska območja, kjer še ni izbran koncesionar za izvajanje dimnikarske službe,
- izdelava načrta aktivnosti pri pripravi predloga dopolnitve predpisov, ki urejajo izvajanje storitev dimnikarske službe, v katerih naj bo opredeljeno, katere tehnološke postopke obsega prvi pregled male kurilne naprave, strokovna usposobljenost osebe, ki ga opravi ter opredeljena pravila dimnikarske stroke,
- izdelava načrta aktivnosti v zvezi s sklenitvijo aneksov h koncesijskim pogodbam, s katerim bo določeno ustrezno število zaposlenih delavcev,
- pripravi preglednico izpolnjevanja pogojev koncesionarjev glede števila zaposlenih in njihove usposobljenosti in odstotka zasedenosti na določenem dimnikarskem območju,

- vzpostavi evidenco zavarovalnih polic za zavarovanje škode in
- pripravi načrt izvedbe nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe.

Ministrstvu za okolje in prostor so bila podana priporočila, naj na podlagi izdelane analize prednosti in slabosti uvedbe licenčnega modela izvajanja dimnikarske službe pripravi predlog načrta aktivnosti izvajanja dimnikarske službe po preteku veljavnosti koncesijskih pogodb z izbranimi koncesionarji, se s pristojnimi inšpekcijskimi službami dogovori o načinu sodelovanja v postopkih nadzora nad izvajanjem dimnikarske službe in preveri, ali se v postopkih pridobivanja uporabnega dovoljenja pridobivajo soglasja izvajalcev dimnikarske službe.

Revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij

Računsko sodišče je revidiralo *uspešnost poslovanja* Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za promet in Ekološkega sklada Republike Slovenije pri izvajanju ratificiranih mednarodnih sporazumov in nacionalnih politik varovanja kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanja podnebnih sprememb v letih 2005 in 2006.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o uspešnosti poslovanja revidiranih oseb pri doseganju mednarodno in nacionalno zastavljenih ciljev varovanja kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanja podnebnih sprememb.

Računsko sodišče je ugotavljalo, ali so bile oblikovane celovite in popolne nacionalne politike varovanja kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanja podnebnih sprememb kot podlaga za uspešno doseganje sprejetih ciljev, ali so bili zastavljeni cilji doseženi ter ali so se ukrepi, ki so bili načrtovani za doseganje zastavljenih ciljev, učinkovito izvajali.

Po mnenju računskega sodišča je bila vzpostavljena celovita in popolna politika zaščite ozonske plasti, ni pa bila oblikovana in sprejeta celovita politika varovanja kvalitete zraka, ker niso

bili pripravljene in sprejeti programi ukrepov zmanjševanja emisij trdnih prašnih delcev (PM 10) za območja, kjer so bila ugotovljena presežanja dovoljenih dnevnih in letnih vrednosti. Tudi na področju obvladovanja podnebnih sprememb ni bila oblikovana in sprejeta popolna in celovita politika obvladovanja podnebnih sprememb, ker ukrepi zmanjševanja emisij toplogrednih plinov niso bili načrtovani in pripravljeni na podlagi dolgoročnih trendov emisij, ker ukrepi prilagajanja že nastalim posledicam podnebnih sprememb niso bili dovolj vključeni in ker povezane sektorske politike niso bile v celoti usklajene s politiko zmanjševanja emisij toplogrednih plinov. Ministrstvo za okolje in prostor ob pripravi revizij izvajanja ukrepov posamezne politike ni ustrezno ocenjevalo in vrednotilo učinkov izvajanja posameznega ukrepa.

Na podlagi trendov gibanja emisij žveplovega dioksida, hlapnih organskih snovi, amoniaka, težkih kovin ter obstojnih organskih onesnaževal računsko sodišče ocenjuje, da bodo zastavljeni cilji za leto 2010 doseženi. Prav tako bodo doseženi cilji za emisije dušikovih oksidov, ki pa so v večji meri posledica uvedbe spremenjene metodologije vrednotenja emisij dušikovih oksidov iz prometa kot pa učinkovitega izvajanja ukrepov za zmanjšanje emisij. Kljub oceni, da bodo ciljna zmanjšanja emisij dosežena, se nekateri ukrepi, ki naj bi prispevali k zmanjšanju emisij posameznih onesnaževal, niso izvajali v skladu z načrtovano dinamiko. V predpisanem roku je bilo podeljenih le 12,5 odstotka vseh integralnih okoljskih dovoljenj za obratovanje upravljavcem naprav, ki imajo velik vpliv na onesnaževanje okolja in kot posledico tega na onesnaževanje zraka.

V letih 2005 in 2006 so bile na nekaterih območjih prepogosto presežene dovoljene mejne koncentracije prašnih delcev (PM 10). Kljub ugotovljenim prekoraitvam Ministrstvo za okolje in prostor ni pripravilo in izvajalo ukrepov za zmanjšanje emisij teh snovi.

Naprave, ki vsebujejo snovi, ki tanjšajo ozonsko plast, se postopoma odstranjujejo iz uporabe, pri čemer je treba zagotoviti ustrezen zajem snovi, ki tanjšajo ozonsko plast. Ustrezno je bila zajeta le tretjina teh snovi. Ministrstvo za okolje in prostor ni učinkovito spremljalo in nadziralo zajema ozonu škodljivih snovi iz naprav, ki te snovi vsebujejo, in ni ustrezno nadzorovalo, ali imetniki naprav redno opravljajo preizkus njihove tesnosti.

Emisije toplogrednih plinov od leta 1992 nenehno naraščajo. Nenačrtovana rast emisij je posledica spremenjenih gospodarskih razmer in nezadovoljivega obsega izvajanja ukrepov zniževanja emisij, predvsem na področju energetike in prometa.

V letih 2005 in 2006 niso bili doseženi načrtovani učinki zmanjšanja emisij pri izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije in povečanja deleža rabe energije iz obnovljivih virov, predvsem zaradi premajhnega obsega izvajanja naložb s takšnimi učinki zaradi nezadostnih sredstev za neposredne spodbude, ki jih je podeljevalo Ministrstvo za okolje in prostor, in za ugodne kredite, ki jih je podeljeval Ekološki sklad Republike Slovenije. Razdelitev razpoložljivih sredstev ni bila učinkovita, ker je bilo kljub večjemu povpraševanju po subvencijah od njihove ponudbe za isto investicijo mogoče hkrati pridobiti nepovratna sredstva in ugoden kredit. Učinki investicije so bili ovrednoteni v obeh primerih, zaradi česar je ocena doseženih učinkov precejšena.

Načrtovanje prihodnjega izvajanja ukrepov ni bilo učinkovito, kar zmanjšuje možnost doseganja zastavljenih ciljev znižanja emisij toplogrednih plinov. V sektorju energetika Ministrstvo za okolje in prostor za izvajanje ukrepov povečevanja učinkovite rabe energije ter povečevanja deleža rabe energije iz obnovljivih virov ni zagotovilo ustreznih sredstev za izvedbo načrtovanega obsega investicij. V sektorju promet Ministrstvo za promet ni načrtovalo ukrepov preusmeritve tovornega prometa s cest na železnico in ukrepov povečanja deleža javnega potniškega prometa. Prav tako niso zagotovljena sredstva za njihovo izvajanje. Ministrstvo za okolje in prostor je prevelik poudarek zmanjšanja emisij namenilo trgovanju z emisijskimi kuponi, čeprav trgovanje pomeni kjotski mehanizem, ki naj bi bil predvsem dopolnilni ukrep izvajanja domačih ukrepov. Kljub sklenjenemu mednarodnemu dogovoru o znižanju emisij toplogrednih plinov, doseganje dogovorjenih ciljev ni predstavljalo prioritete pri dodeljevanju proračunskih sredstev.

Ocenjevanje doseženih učinkov ukrepov zmanjševanja emisij toplogrednih plinov po sektorjih ni pregledno. Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov je pri mnogih sektorskih ukrepih, ki jih izvajajo Ministrstvo za kmetijstvo, Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za promet, posredni učinek izvajanja drugih ukrepov, česar pa revidirana ministrstva niso ustrezno ovrednotila.

Računsko sodišče je vsem revidirancem za izboljšanje poslovanja izdalo vrsto priporočil, za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti pa je od Ministrstva za okolje in prostor zahtevalo, naj izkaže aktivnosti, ki so bile izvedene za zmanjšanje emisij trdnih prašnih delcev (PM 10) ter načrtovano časovno dinamiko priprave in izvajanja posameznih načrtovanih ukrepov, izkaže načrt potrebnih aktivnosti za dokončanje izdaje integralnih okoljskih dovoljenj, izkaže pripravo strategije dela in načrta dela Službe za podnebno varnost ter izkaže ukrepe, s katerimi bo zagotovilo pogoje za namensko porabo zbranih sredstev iz dodatka za obvezni odkup električne energije v višini 7,5 mio evrov.

Pravilnost izvajanja javnih naročil ter doseganje gospodarnosti pri nakupih blaga, storitev in gradenj v Pošti Slovenije, d. o. o., Maribor, v letih 2005 in 2006

Cilj revizije je bil podati mnenje o pravilnosti izvajanja javnih naročil ter o doseganju gospodarnosti pri nakupih blaga, storitev in gradenj v letih 2005 in 2006.

Pošta Slovenije pri nakupih blaga, storitev in gradenj v letih 2005 in 2006 ni poslovala v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila, saj skrbniki pogodb niso vselej spremljali izvajanja pogodb javnih naročil v skladu z določili internih aktov, opravila pa je tudi nekaj nakupov blaga in storitev v nasprotju z načelom transparentnosti porabe javnih sredstev. O pravilnosti poslovanja pri izvajanju javnih naročil je izrečeno *mnenje s pridržkom*.

Pri ocenjevanju gospodarnosti poslovanja pri nakupih blaga, storitev in gradenj je računsko sodišče ugotavljalo, ali je Pošta Slovenije upoštevala temeljna načela javnega naročanja in v kolikšni meri ter ali je zagotavljala, da je bila poraba sredstev zanj najbolj gospodarna glede na namen in predmet nakupa. Analizirali smo podatke o:

- doseženi ceni za kvadratni meter pri oddaji podobnih gradenj,
- doseženi ceni za kvadratni meter storitev beljenja v različnih poslovnih enotah Pošte Slovenije,

- cenah storitev istovrstnega prevoza pošilk v dveh časovnih obdobjih in
- doseženih cenah za nakupe mopredov in koles z motorjem v zaporednih časovnih obdobjih.

S primerjavo doseženih vrednosti z vrednostmi preteklega obdobja oziroma cenami primerljivih ponudb so revizorji računskega sodišča ugotovili, da je Pošta Slovenije za doseganje zadanih ciljev pri nakupih blaga, storitev in gradenj v letih 2005 in 2006 *ravnala gospodarno*.

Pošta Slovenije je že med revizijskim postopkom sprejela ustrezne popravilne ukrepe, saj je izvedla spremembo Akta o ustanovitvi družbe Pošta Slovenije, d. o. o. glede števila predstavnikov delavcev v nadzornem svetu, sprejela nov pravilnik o izvajanju javnih naročil in novo navodilo o uporabi Pravilnika o izvajanju javnih naročil ter posodobila računalniško orodje za spremljanje in evidentiranje izvajanja javnega naročila ter sprejela sklep, da bo pripravila predlog spremembe oblikovanja prihodka iz storitev plačilnega prometa v skladu z določbo SRS 18.4. Računsko sodišče zato ni zahtevalo odzivnega poročila, je pa posredovalo pobudo Davčni upravi RS, naj preveri ustreznost obračunavanja davka na dodano vrednost pri poslovnih dogodkih med Pošto Slovenije in Poštno banko Slovenije d. d., Maribor.

Mednarodne revizije varstva okolja

Revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij

V letu 2007 je Računsko sodišče pričelo z izvajanjem revizije izvajanja ukrepov za doseg ciljev ratificiranih mednarodnih sporazumov na področju varovanja zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb v letih 2005 in 2006. Računsko sodišče je revizijo izvajalo skupaj z vrhovnimi revizijskimi institucijami Republike Slovaške, Republike Češke in Republike Avstrije kot eno prvih mednarodnih okoljskih revizij na področju varovanja zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb. Cilj revizije je bil izreči mnenje o smotnosti ravnanja revidiranih oseb pri oblikovanju

politik zaščite zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb, pri izvajanju sprejetih ukrepov za uresničitev s tem povezanih sprejetih mednarodnih zavez in ciljev, ki jih mora doseči Slovenija in ciljev sprejetih nacionalnih politik.

Računsko sodišče je revidiralo *uspešnost poslovanja* Ministrstva za okolje in prostor, Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za promet in Ekološkega sklada Republike Slovenije pri izvajanju ratificiranih mednarodnih sporazumov in nacionalnih politik varovanja kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanja podnebnih sprememb v letih 2005 in 2006. Pri tem je ugotavljalo, ali so bile oblikovane celovite in popolne nacionalne politike varovanja kvalitete zraka, ozonske plasti in obvladovanja podnebnih sprememb kot podlaga za uspešno doseganje sprejetih ciljev, ali so bili zastavljeni cilji doseženi ter ali so se ukrepi, ki so bili načrtovani za doseganje zastavljenih ciljev, učinkovito izvajali.

Tako revizijsko poročilo računskega sodišča kot skupno poročilo vseh štirih sodelujočih vrhovnih revizijskih institucij je bilo izdano v letu 2008.

Mednarodna revizija obvladovanja podnebnih sprememb in doseganja ciljev mednarodnih konvencij

Zaradi pomembnosti zavedanja o tveganjih, ki jih prinašajo podnebne spremembe ter na podlagi izvedene revizije izvajanja ukrepov za doseganje ciljev ratificiranih mednarodnih sporazumov na področju varovanja zraka, zaščite ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb v letih 2005 in 2006, se je računsko sodišče odločilo za sodelovanje v skupini 14 vrhovnih revizijskih institucij (VRI Avstralije, Avstrije, Brazilije, Kanade, Estonije, Finske, Grčije, Indonezije, Norveške, Poljske, Južne Afrike, Združenih držav Amerike in Velike Britanije), pri pripravi obsežnejšega revizijskega poročila glede obvladovanja podnebnih sprememb na našem planetu, ki bo predvidoma izdano konec leta 2010.

Izvajanje revizij smotrnosti poslovanja

Poseben revizijski oddelek izvaja revizije smotrnosti poslovanja in revizije informacijskih sistemov. Pri tovrstnih revizijah, ki jih v tujini pogosto imenujejo kar študije, se morajo revizorji vsakič posebej poglobiti v naravo revidiranega področja, uporabljati pester nabor kvalitativnih in kvantitativnih tehnik in metod revidiranja ter pri tem izkazati veliko mero prilagodljivosti in vsestranskosti pri svojem delu.

V letu 2008 je oddelek pripravil le štiri revizijska poročila, čeprav je v tem obdobju izvajal enajst revizij, vendar pa načrtuje izdajo nadaljnjih treh revizijskih poročil oddelka v prvem četrtletju leta 2009. V letu 2008 je oddelek zaključil tudi tri predrevizijske poizvedbe, od katerih je ena imela obseg in naravo manjše revizije (Predrevizijska poizvedba o informacijskem sistemu za podporo računovodenja MFERAC), četrta pa je bila ob koncu leta v teku.

V enajstih revizijah je bilo obravnavanih 19 revidirancev (od tega je bilo v štirih izdanih poročilih sedmim izrečeno revizijsko mnenje). Odzivno poročilo je bilo zahtevano v eni izmed revizij, pri čemer je revidiranec nezadovoljivo izvedel enega izmed štirih zahtevanih popraviljalnih ukrepov. Pri tej reviziji je računsko sodišče v nadaljevanju leta 2008 spremljalo potek izvajanja ukrepov revidiranja in ga namerava tudi v prihodnje. V izdanih revizijskih poročilih smo podali tudi 60 priporočil za bolj uspešno in učinkovito delovanje revidirancev.

Revizije, ki jih je revizijski oddelek izvajal v letu 2007, so bile po vsebini, področju dela in revizijskih pristopih izrazito raznolike. Njihova skupna značilnost pa je bil izjemno dober odziv in zanimanje večine revidirancev ter različnih skupin javnosti za ugotovitve in priporočila. Glavni vzrok za to pa je po našem mnenju predvsem skrbna izbira revizijskih tem oziroma področij revidiranja, čemur smo posvetili zelo veliko pozornosti.

Revizija poteka projekta izgradnje Univerzitetne knjižnice v Ljubljani – NUK II

Z revizijo smo preverili potek izvajanja aktivnosti pri gradnji nove Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, katere začetki segajo že v leto 1989, a se gradnja do danes še ni pričela. Ocenili smo, da revidiranec (Ministrstvo za visoko

šolstvo, znanost in tehnologijo) ne zagotavlja pogojev za uspešno in učinkovito izvedbo projekta nacionalnega pomena. V odzivnem poročilu je revidiranec sicer izkazal, da so bili začeti postopki, ki bodo pripomogli k uresničitvi projekta, vendar je po naši oceni še vedno obstajalo veliko tveganje, da gradnja osrednjega objekta do leta 2011 ne bo končana. Zato smo v drugi polovici leta s predrevizijsko poizvedbo znova preverili, kako poteka izvajanje aktivnosti ter znova ugotovili, da tveganja, ki smo jih izpostavili v revizijskem in predrevizijskem poročilu ostajajo skoraj nespremenjena.

Kako država s programi socialnega varstva skrbi za pomoči potrebne

Revizija, ki smo jo izvedli z namenom, da bi odgovorili na vprašanje, kako Republika Slovenija skrbi za tiste, ki zaradi starosti, duševne ali telesne prizadetosti potrebujejo varstvo in nego drugih, v javnosti sprva ni imela velikega odmeva, kljub temu, da je problematika pereča. Po tem, ko je bilo revizijsko poročilo predstavljeno na posvetovanju, ki ga je na to temo organiziral Državni svet, pa se je v javnosti o njem pogosteje razpravljalo. Poleg ugotovitev revizije, da socialno varstveni programi ne pokrivajo potreb, da obstoječa mreža vsem upravičencem ne zagotavlja enakih možnosti vključevanja glede na kraj, v katerem bivajo, pa revizija kaže na tveganja, ki jih je tudi sicer zaznali v velikem delu državne uprave in so temeljna pri vodenju politike na določenem področju. Gre za to, da revidiranec (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve) ne razpolaga s popolnimi podatki o potrebah prebivalstva na obravnavanem področju, kar je posledica slabe povezanosti znotraj celotnega področja socialnega varstva. Prav tako ne razpolaga s podatkovnimi zbirkami, ki bi omogočale pregled stanja, predvsem pa ministrstvo nima izdelane strategije z jasno določenimi in merljivimi cilji.

Revizija učinkovitosti in uspešnosti pobiranja DDV

V revizijo, ki je bila najdlje trajajoča revizija oddelka do sedaj, so bili vključeni štirje revidiranci (Ministrstvo za finance, Davčna uprava RS, Carinska uprava RS in Statistični urad RS). Ocenili smo, da je na področju pobiranja DDV najti prostor

za izboljšave, predvsem z odpravo v revizijskem poročilu navedenih slabosti in izvedbo podanih priporočil. Glede na izredno dobro sodelovanje z revidiranci, predvsem pa glede na aktivnosti in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti pobiranja DDV, ki so jih revidiranci pričeli izvajati že pred izdajo revizijskega poročila, odzivnega poročila nismo zahtevali. Ker tudi po končani reviziji spremljamo upoštevanje in izvajanje v revizijskem poročilu podanih priporočil za izboljšave (letna in medletna poročila DURS, udeležba na Drugih davčnih dnevih, osebni kontakt s predstavniki revidirancev) ocenjujemo, da je pobiranje DDV učinkovitejše. Rezultate (12,8 odstotno povečanje javnofinančnih prihodkov iz naslova DDV v letu 2008 glede na leto 2007, za četrtno več opravljenih inšpekcijskih pregledov v letu 2008 v primerjavi z letom 2007, povečanje dodatno ugotovljenih neposrednih obveznosti na podlagi inšpekcijskih nadzorov v obdobju januar - september glede na leto 2007 za 62,6 odstotkov oziroma povečanje plačil dodatno ugotovljenih neposrednih obveznosti v tem obdobju v primerjavi z letom 2007 za 151,6 odstotkov), ki jih v letu 2008 dosega DURS kljub velikemu upadu števila aktivnih inšpektorjev, velja med drugim nedvomno pripisati tudi izvedbi revizije in podanih priporočil.

Doseganje ciljev Inšpektorata Republike Slovenije za delo

Računsko sodišče je pri izvedbi revizije uspešnosti Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (v nadaljevanju: ministrstvo) pri uveljavljanju k ciljem in rezultatom usmerjenega proračunskega procesa za podprogram *Inšpektorat za delo* v letu 2006 podalo skupno oceno *manj uspešno*. Ocenilo pa smo, da v okviru izvrševanja podprograma Inšpektorat Republike Slovenije za delo (v nadaljevanju: Inšpektorat) z manjšimi pomanjkljivostmi *uspešno* uveljavlja proračunsko usmerjenost k rezultatom dela. Skupna ocena uspešnosti ministrstva temelji na naslednjih ugotovitvah:

- ministrstvo za podprogram zaradi neustrezne programske strukture ni vzpostavilo dobrega proračunskega načrtovanja; pri načrtovanju ni upoštevalo usmeritev strateških dokumentov, ki opredeljujejo področje dejavnosti Inšpektorata in je za podprogram oblikovalo neustrezne in nedorečene dolgoročne in letne izvedbene cilje;

- ministrstvo za podprogram ni vzpostavilo sistema merjenja delovanja, zato metode ugotavljanja uspešnosti niso jasne; Inšpektorat sicer ima vzpostavljen ustrezno razvit informacijski sistem;
- Inšpektorat v svojih dokumentih formalno ne uveljavlja novega sistema upravljanja, ga pa vsebinsko uresničuje v svoji vsakodnevni praksi vodenja in upravljanja; delovanje Inšpektorata je načrtno usmerjeno k povečevanju učinkovitosti in k uspešnemu izvrševanju nalog v okviru podprograma;
- ministrstvo ni ustrezno in zadostno načrtovalo kadrovskih in materialnih virov za delovanje podprograma, kar inšpekcijskim službam onemogoča razvoj v obsegu, kot predvidevajo sprejeti razvojni dokumenti, predpisi, resolucija in evropske usmeritve;
- poročanje ministrstva o izvrševanju podprograma še ni na ravni, ki bi zagotavljalo uravnoteženo, celovito in objektivno sliko delovanja Inšpektorata; poslovno poročilo je premalo jasno, podatki niso primerjani niti s finančnim načrtom niti s preteklimi leti in je zaradi neustreznega finančnega načrta premalo usmerjeno k dosežkom; pri tem ima ministrstvo na voljo dovolj kvalitetnih informacij za dobro poročanje, saj na Inšpektoratu obstoji ustrezen informacijski sistem in Inšpektorat o rezultatih svojega delovanja poroča obsežno, vsebinsko in pregledno v letnem poročilu o delu.

Računsko sodišče od ministrstva ni zahtevalo predložitve odzivnega poročila, je pa ministrstvu dalo vrsto *priporočil* za izboljšanje načrtovanja, poročanja in zagotavljanja pogojev za delo Inšpektorata.

Druge aktivnosti

Poleg revizij je bil oddelek v letu 2008 pripravil peto srečanje delovne skupine za revizije informacijskih sistemov evropske organizacije vrhovnih revizijskih institucij EUROSAI, ki se ga je udeležilo 55 udeležencev iz 28 držav. Ocenjujemo, da je organizacija in izvedba sestanka pripomogla k prepoznavnosti in ugledu naše države in računskega sodišča.

Po nekaj letih delovanja oddelka, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da se revizijske teme, ki se jih lotevamo, tudi po izdaji revizijskega poročila še vedno pojavljajo

v družbenem okolju, pri čemer je vloga in pomen dela računskega sodišča jasno prepoznavna. Za leto 2008 lahko kot primer navedemo, da je bil v Uradnem listu 23/08 objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o brezplačni pravni pomoči (ZBPP-B), ki je v veliki meri nastal na podlagi priporočil in mnenj računskega sodišča, izdanega v revizijskem poročilu o izvrševanju instituta brezplačne pravne pomoči (aprila 2006). V aprilu 2008 so predstavniki računskega sodišča sodelovali na še enem v vrsti posvetov predstavnikov lokalnih skupnosti na temo sprememb v zagotavljanju predšolske vzgoje. Računsko sodišče je namreč 14. 2. 2007 izdalo revizijsko poročilo o tej tematiki, na katero se je pristojno ministrstvo odzvalo z aktivnostmi, ki so v veliki meri sledile zahtevam in priporočilom iz revizijskega poročila, vendar pa se je pri pripravi zakona odločilo še za uvedbo nekaterih drugih ukrepov, ki jih računsko sodišče nikakor ni predlagalo, ki pa so v nadaljevanju povzročile znatno povečanje zanimanja za vpis otrok v že prej prepolne vrtce.

V sklepu pregleda učinkov dela oddelka za revizije smotrnosti lahko ugotovimo, da so učinki naših naporov iz preteklih let pričeli rojevati sadove. Kadrovska okrepitev, vlaganja v znanje, strokovni razvoj, tehnike in metode revidiranja, ter nenazadnje načine komuniciranja z revidiranci in drugimi javnostmi, nam pričenjajo dajati rezultate v obliki revizijskih poročil, ki so ne samo odmevna ampak povzročajo tudi sistemske spremembe v ravnanju revidirancev.

Revidiranje porabe sredstev Evropske unije

Oddelek za revidiranje evropskih sredstev je v letu 2008 največ pozornosti posvetil revidiranju področja evropske kohezijske politike, pri tem pa se je posvečal predvsem smotnosti poslovanja. V letu 2008 smo izvajali osem revizij. Izdali smo pet revizijskih poročil in v njih izrekli mnenja petnajstim revidirancem.

V letu 2008 smo bili zelo dejavni na mednarodnem področju, saj smo kar dve reviziji izvajali v sodelovanju z vrhovnimi revizijskimi institucijami drugih držav članic Evropske unije. V okviru mednarodne delovne skupine za strukturne sklade sta bili do sedaj izvedeni že dve skupni reviziji. Tretja revizija, ki smo se ji pridružili, se je nanašala na smotnost izvajanja programov evropskih strukturnih skladov na področju zaposlovanja in/ali okolja. Mandat za izvedbo revizije je delovni skupini podelil Odbor za stike, katerega člani so predsedniki vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije, saj je to področje ocenil kot zelo pereče. Revizijo so hkrati izvajale vrhovne revizijske institucije v 14 državah. Izdali smo poročilo *Kako upravljamo z Evropskim socialnim skladom v Republiki Sloveniji*. V javnosti in medijih je osrednja pozornost v povezavi z evropskimi sredstvi namenjena obsegu in hitrosti črpanja sredstev, manj pa kvaliteti porabe teh sredstev oziroma ocenjevanju doseganja vidnih pozitivnih učinkov v okolju. Z revizijo smo opozorili na pomen koncepta k ciljem in rezultatom usmerjenega črpanja evropskih sredstev. Na mednarodni ravni so bile skupne ugotovitve vseh udeleženi državi združene v skupnem poročilu, ki ga je odbor konec leta 2008 potrdil na svojem rednem letnem srečanju. Skupno poročilo bo objavljeno na spletni strani odbora ter na spletni strani računskega sodišča. V njem so med drugim zbrana priporočila za nadaljnje delo držav članic in Evropske komisije ter predstavljene dobre prakse.

Povezali smo se z vrhovno revizijsko institucijo Nizozemske, ki je ena izmed najbolj aktivnih na področju revidiranja evropskih sredstev. V sodelovanju z njihovimi revizorji smo se lotili revizije izvajanja reformnega programa za doseganje ciljev Lizbonske strategije. Revizijo hkrati izvajamo v obeh državah in na ta način tudi izmenjujemo revizijske prakse, revizijsko poročilo pa bo izdano predvidoma sredi leta 2009.

Med revizijami, ki smo jih izvedli, je bila posebej odmevna revizija prikaza evropskih sredstev v zaključnem računu

državnega proračuna. Z revizijo smo želeli opozoriti predvsem na to, da v Republiki Sloveniji ni institucije, ki bi imela pregled nad vsemi prejetimi sredstvi iz evropskega proračuna. Pri izvedbi revizije smo sodelovali z Evropsko komisijo, ki nam je že tretje leto zapored poslala podatke o plačilih v Republiko Slovenijo. Na podlagi naših priporočil je Evropska komisija podatke ustrezno prilagodila in tako izboljšala njihovo sporočilno vrednost. To je tudi Evropska komisija ocenila kot pomemben prispevek k aktivnostim v zvezi z akcijskim načrtom za integriran okvir notranjih kontrol in nas povabila v pilotni projekt ter se s tem zavezala k večji kooperativnosti. Tako prilagojene podatke bo pošiljala tudi vrhovnim revizijskim institucijam drugih držav članic Evropske unije, na našo pobudo pa jih je poslala tudi Ministrstvu za finance. Predstavitev naših dosežkov pri usklajevanju podatkov je bila zelo pozitivno sprejeta na delavnici vseh vrhovnih revizijskih institucij in Evropskega računskega sodišča v zvezi s pripravo nacionalnih deklaracij, saj smo s tem dokazali, da lahko vrhovne revizijske institucije s svojo revizijsko dejavnostjo veliko pripomorejo k smotrnejšemu in boljšemu upravljanju z evropskimi sredstvi. Ministrstvu za finance smo naložili, da pripravi standardni format poročanja, ki bo lahko služil kot osnova za pripravo skupnega poročila o črpanju za celotno državo. Ker je v medijih potekala obširna razprava glede obsega črpanja, je bilo poročilo že v začetku leta 2009 obravnavano v Državnem zboru na sejah Komisije za nadzor javnih financ in Odbora za lokalno samoupravo in regionalni razvoj.

V obdobju od leta 2004 do 2015 namerava država iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada zasebnim subjektom dodeliti skoraj 1,3 milijarde evrov. Za vsa ta sredstva obstaja verjetnost, da bi morala biti dodeljena v skladu s pravili državnih pomoči. Ker smo to področje ocenili kot tvegano, smo posebno revizijo namenili preverjanju sistema, ki naj bi zagotavljal skladnost upravičenih izdatkov s pravili državnih pomoči. Organ upravljanja za strukturne in Kohezijski sklad smo na ta način spodbudili, da je začel razmišljati o svoji odgovornosti na omenjenem področju. Na podlagi ugotovitev revizije in zahtev po popravilnih ukrepih se je organ upravljanja v programskem obdobju od leta 2007 do 2013 s Sektorjem za spremljanje državnih pomoči pri Ministrstvu za finance dogovoril, da preverja vse razpise za evropska sredstva in je na ta način že pravočasno vključen v postopke dodeljevanja sredstev. Organ upravljanja je pripravil

tudi navodila o državnih pomočeh za kohezijsko politiko. Z revizijo smo dosegli pomembno povečanje zavedanja koncepta državnih pomoči pri izvajanju kohezijske politike tako pri odgovornih za izvajanje kot tudi v javnosti in izboljšanje koordinacije med vpletenimi institucijami.

Področje evropske kohezijske politike je Evropsko računsko sodišče v svojem poročilu ob vsakoletni reviziji evropskega proračuna izpostavilo kot najbolj tvegano. To področje predstavlja več kot tretjino evropskega proračuna, po oceni na podlagi vzorca, ki jo je pripravilo Evropsko računsko sodišče, pa na ravni Evropske unije kot celote vsaj 11 odstotkov vrednosti povrnjenih zahtevkov za povračilo stroškov ne bi smelo biti izplačanih. Opozorilo je, da so bili nadzorni in kontrolni sistemi v državah članicah samo delno uspešni. V *Izjavi o zanesljivosti* je za področje strukturnih skladov priporočilo, da bi bilo treba za nosilce projektov in uslužbenke držav članic, ki pregledujejo in ocenjujejo projekte, zagotoviti usposabljanje in ustrezna navodila. Tudi zaradi tega smo področju kontrol posvetili dve reviziji. S prvo smo želeli oceniti, ali je izobraževanje kontrolorjev, ki preverjajo upravičenost izdatkov iz evropskih strukturnih skladov, primerno organizirano in zagotavlja, da so kontrolorji ustrezno usposobljeni. Čeprav smo ocenili, da sistem usposabljanja ni povsem učinkovit, pa je še večjo težavo predstavljala visoka fluktuacija kadrov, ki izničuje učinke izobraževanja. Organu upravljanja, ki je bil odgovoren za usmerjanje in vodenje usposabljanj v procesu črpanja evropskih sredstev, smo podali vrsto priporočil za izboljšanje in skoraj vsa je organ upravljanja uresničil že do konca leta 2008. Z naslednjo revizijo smo želeli oceniti, ali je bil sistem preverjanja upravičenih izdatkov v Republiki Sloveniji postavljen smiselno. Revizija bo zaključena v letu 2009.

V letu 2008 smo izvajali dve reviziji na področju Evropskega sklada za regionalni razvoj. Preverjali smo uspešnost doseganja ciljev na področju športno-turistične infrastrukture na primeru Hotela Astoria Bled. Ker smo med revizijo ugotovili, da z investicijo ni bil v celoti dosežen ključni namen, omogočiti športnikom ugodnejše in kvalitetnejše pogoje bivanja, smo priporočili, da se izvede celovita prenova hotela, ki bi omogočila upravičenost investicije in dodelitve sredstev v okviru javne infrastrukture. Revizija vlaganja v obnovo slovenskih gradov s pomočjo evropskih sredstev še poteka, poročilo pa bo izdano sredi leta 2009.

Ugotovitve in priporočila, ki izhajajo iz izvedenih revizij na področju črpanja evropskih sredstev, smo predstavljali na regionalnih posvetih z občinami. Na posvetih smo obravnavali tudi značilnosti oziroma spremembe v novem programskem obdobju črpanja sredstev, to je obdobju od leta 2007 do 2013. V razpravi s predstavniki občin smo pridobili neposredne informacije o problemih in predlogih občin na področju koriščenja evropskih sredstev.

Sodelovali smo v delovni skupini pod okriljem Evropskega računskega sodišča, ki pripravlja skupne revizijske standarde za revidiranje evropskih sredstev. Delovna skupina želi opozoriti na posebnosti, na katere je treba biti pozoren pri revidiranju evropskih sredstev in interpretaciji ugotovitev v okviru deljenega upravljanja med Evropsko komisijo in državami članicami. Sodelovali smo tudi pri analizi mandатов, ki jih imajo na področju revidiranja evropskih sredstev vrhovne revizijske institucije v različnih državah.

Evropska sredstva in državne pomoči

Računsko sodišče je revidiralo uspešnost delovanja sistema zagotavljanja skladnosti s pravili državnih pomoči pri dodeljevanju sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada v obdobju od 25. 1. 2006 do 15. 6. 2007. Revidiranec je bila Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki je v vlogi organa upravljanja sredstev strukturnih skladov odgovorna za vzpostavitev sistema upravljanja in nadzora strukturnih skladov.

V skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti so državne pomoči nezdržljive s skupnim trgom in prepovedane, kljub temu pa so dovoljene nekatere izjeme. Država članica mora dodeljevanje nove pomoči pravočasno prijaviti Evropski komisiji in pomoči ne sme dodeliti, preden Evropska komisija ne odobri takšne pomoči. Pri dodeljevanju sredstev strukturnih skladov programskega obdobja od leta 2004 do 2006 so morale države članice upoštevati dodatne omejitve glede višine prispevka skladov, ki se nanašajo na naložbe v podjetja.

Republika Slovenija namerava v obdobju od leta 2004 do 2015 zasebnim subjektom dodeliti 1.296 milijonov evrov sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega

socialnega sklada. Pri tem mora upoštevati omejitve, ki izhajajo iz pravil državnih pomoči. Z revizijo je računsko sodišče želelo preveriti, ali je Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko pri dodeljevanju sredstev strukturnih skladov prepoznala tveganja s področja državnih pomoči, ali je vzpostavila elemente za obvladovanje teh tveganj in ali se ti elementi izvajajo, nadzirajo in dopolnjujejo. Revizija ni vsebovala preverjanja pravilnosti posamezne dodelitve sredstev končnim prejemnikom.

V obdobju, na katerega se nanaša revizija, so se izvajali ukrepi programskega obdobja od leta 2004 do 2006 in delno prednostne usmeritve programskega obdobja od leta 2007 do 2013, ki so se začele izvajati z letom 2007. Ker operativni programi, opisi sistema in navodila za programsko obdobje od leta 2007 do 2013 še niso bili v celoti pripravljeni oziroma jih Evropska komisija še ni potrdila, računsko sodišče ni celovito presojalo sistema zagotavljanja skladnosti s pravili državnih pomoči za programsko obdobje od leta 2007 do 2013.

Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko je vzpostavila sistem upravljanja in nadzora za dodeljevanje sredstev strukturnih skladov, vendar po mnenju računskega sodišča v naslednjih pomembnejših primerih ni ravnala smotno:

- ni vzpostavila sistematičnega oziroma celostnega in vsebinskega spremljanja področja državnih pomoči pri dodeljevanju sredstev strukturnih skladov, vključno z opredelitvijo odgovornih oseb in njihovih nalog;
- pri potrjevanju izvajanja ukrepov in instrumentov programskega obdobja od leta 2004 do 2006 ni izvajala ustreznih aktivnosti za obvladovanje tveganj s področja državnih pomoči: potrjevala in izdajala je dokumente, ki so imeli navedene sheme državnih pomoči, katerih veljava se je že iztekla oziroma so bile sheme že nadomeščene z novimi; potrjeni ukrepi in instrumenti so omogočali, da se podjetjem dodelijo sredstva Evropske unije v višjem deležu, kot je dovoljeno z Uredbo Sveta (ES) št. 1260/1999 za strukturne sklade in Enotnim programskim dokumentom;
- ni izvedla aktivnosti, s katerimi bi se prepričala, da kontrole oziroma kontrolni listi za izvajanje preverjanj skladnosti s pravili državnih pomoči pri organih, ki z razpisi in programi dodeljujejo sredstva strukturnih skladov končnim prejemnikom, obstajajo, so ustrezne vsebine ter se dejansko izvajajo;

- ni vzpostavila sistematičnega evidentiranja in obravnavanja ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti zunanjih nadzornih institucij, tudi na področju državnih pomoči.

Računsko sodišče je ugotovilo, da Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko ni izvajala takšnih aktivnosti, na podlagi katerih bi lahko zagotavljala skladnost s pravili državnih pomoči pri dodeljevanju sredstev strukturnih skladov. Za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti je morala predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo. V predpisanem roku 90 dni je računskemu sodišču predložila odzivno poročilo in izkazala naslednje popravljalne ukrepe:

Minister je izdal *Navodila organa upravljanja za ugotavljanje skladnosti in izvajanje spremljanja ter ocenjevanja učinkovitosti državnih pomoči v zvezi z izvajanjem kohezijske politike v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2007 – 2013*. Navodila o državnih pomočeh vsebujejo navedbo aktivnosti na posameznih ravneh izvajanja strukturnih skladov in navedbo sektorjev v okviru organa upravljanja in drugih organov, ki so za aktivnosti odgovorni. Navodila o državnih pomočeh tudi opredeljujejo, da Ministrstvo za finance – Sektor za spremljanje državnih pomoči potrjuje skladnosti javnega razpisa za izbor operacij ali neposredno operacije s shemo državne pomoči. Med prilogami izdanih navodil o državnih pomočeh je podana analiza tveganja, kjer so v obliki razpredelnice navedeni notranji in zunanji dejavniki tveganja

Minister je izdal *Akt o spremembah in dopolnitvah akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Službi vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko*. Akt spreminja sistemizacijo na način, da delovnemu mestu svetovalec v sektorju za sistem in nadzor dodaja nalogo finančnega spremljanja izvajanja državnih pomoči v zvezi z izplačili iz državnega proračuna. Nadalje akt v sektorju za sistem in nadzor na delovnem mestu pripravnik svetovalec dodaja nalogo systemskega spremljanja izvajanja državnih pomoči.

Ocenili smo, da so ukrepi, ki jih je sprejela Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko za odpravo nesmotrnosti, *zadovoljivi*. S popravljivimi ukrepi so bili opredeljeni postopki, ki naj bi zagotovili, da se ugotovljene nesmotrnosti ne bodo ponovile.

Za boljše obvladovanje tveganj s področja državnih pomoči pri dodeljevanju sredstev strukturnih skladov v programskem obdobju od 2007 do 2013 je računsko sodišče Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko priporočilo, naj okrepi svojo vlogo pri usposabljanju oziroma koordiniranju usposabljanja organov v sistemu izvajanja strukturnih skladov. Od organov v sistemu izvajanja strukturnih skladov naj pridobiva opise postopkov za zagotavljanje skladnosti s pravili državnih pomoči in preverja ustreznost vsebine vseh kontrolnih listov in sistematično preverja njihovo uporabo. Natančno naj spremlja in obravnava nepravilnosti in pomanjkljivosti in obravnava naj vsa revizijska poročila, ki se nanašajo na dodeljevanje sredstev strukturnih skladov.

Izobraževanje kontrolorjev sredstev strukturnih skladov

Preverjanje upravičenosti izdatkov je obvezen in zelo pomemben korak pri črpanju sredstev evropskih strukturnih skladov. Sprotno in kakovostno izvajanje kontrol omogoča nemoteno črpanje sredstev strukturnih skladov in zmanjšuje tveganje za finančne popravke in trajno izgubo dela sredstev. V tekočem programskem obdobju, to je od leta 2007 do 2013, se bo morala funkcija kontrol glede na programsko obdobje od leta 2004 do 2006 krepiti, saj je Republiki Sloveniji na voljo desetkrat več sredstev strukturnih skladov, ki bodo vsa predmet kontrole.

Strokovna usposobljenost kontrolorjev je eden od osnovnih pogojev za kakovostno izvedene kontrole, zato je računsko sodišče z revizijo želelo oceniti, kako učinkovito je bilo izobraževanje kontrolorjev glede usposabljanja in izpopolnjevanja v Republiki Sloveniji v obdobju od 1. 1. 2004 do 30. 6. 2007. Revizorji računskega sodišča so izvedli revizijo na Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (v nadaljevanju: služba vlade), ki jo je Vlada RS oktobra 2004 določila, naj usmerja in vodi usposabljanje javnih uslužbencev, ki sodelujejo v procesu črpanja sredstev iz evropskih skladov.

Za presojo učinkovitosti izobraževanja kontrolorjev smo preverjali, kako so opredeljene odgovornosti organov državne uprave na področju izobraževanja. Ocenjevali smo, ali obstajajo procesi,

ki zagotavljajo, da je izobraževanje kakovostno, in ugotavljali, ali se pridobljeno znanje ohranja v kontrolnih enotah. Ugotovili smo, da sistem izobraževanja ni bil dovolj učinkovit, ker so se v obdobju od leta 2004 do 30. 6. 2007 pojavljale nekatere pomanjkljivosti, predstavljene v nadaljevanju.

Za izobraževanje posameznega kontrolorja je pristojnih več organov državne uprave in njihove naloge se med seboj prepletajo, zato ni jasno, katere naloge naj bi služba vlade kot koordinator izobraževanja izvajala. Služba vlade je nalogo usmerjanja in vodenja izobraževanj sprejela in jo vnesla tudi v svoje notranje akte, izvaja pa jo predvsem tako, da organizira izobraževanja. Način izobraževanja, ki ga je izvajala služba vlade, s tem, ko je prevzela nalogo, da sama izvaja izobraževanja, je smiselni, saj se je z razmeroma majhnimi stroški usposabljal večji krog udeležencev.

Za realizacijo potrebnih izobraževanj je bilo na voljo dovolj sredstev, predvsem v okviru tehnične pomoči Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije 2004-2006. Kontrolorji so imeli možnost udeleževati se izobraževanj pri različnih ponudnikih izobraževanj tako v Sloveniji kot tudi v tujini, kar je računsko sodišče ocenilo kot dobro.

Pri načrtovanju vsebine izobraževanj je služba vlade v letu 2004 pripravila celovito zbiranje in analizo potreb pri uporabnikih izobraževanj, v naslednjih letih pa je potrebe zbirala sproti. To ji je omogočalo hitro odzivnost pri izvedbi potrebnih izobraževanj. Pri načrtovanju izobraževanj pa ni sistematično upoštevala ugotovljenih nepravilnosti, nesmotnosti in drugih težav v postopku črpanja, ki jih ugotavljajo plačilni organ in nadzorni organi in ki izvirajo iz premajhne usposobljenosti izvajalcev nalog.

Služba vlade ni imela pregleda nad tem, o katerih vsebinah so se kontrolorji najpogosteje izobraževali in ali so bila ta izobraževanja odraz tistih vsebin, pri katerih je bilo pri črpanju zaradi neustrezne usposobljenosti zaznanih največ težav. Služba vlade tudi ni ugotavljala, kako so izobraževanja prispevala k vsakodnevnemu kakovostnejšemu opravljanju delovnih nalog. Zaradi pomanjkanja znanja in izkušenj v preteklem programskem obdobju so bile skoraj vse vsebine izobraževanj s področja izvajanja strukturnih skladov za kontrolorje primerne. V začetku programskega obdobja

od leta 2007 do 2013 so kontrolne enote že veliko bolj usposobljene za izvajanje kontrol, zato bo treba odslej bolj ciljno usmerjeno izbirati izobraževanja, ki bodo najbolj prispevala k učinkovitemu delu kontrolorjev.

V letih 2004 in 2005 je bilo značilno veliko kadrovskih menjav pri opravljanju nalog kontrolorja. Po tem obdobju so se te menjave nekoliko umirile, v zadnjem obdobju pa je bilo značilnih predvsem veliko dodatnih zaposlitev na področju opravljanja nalog. Menjave kontrolorjev in dodatne zaposlitve so pomenile tudi nihanje usposobljenosti kontrolnih enot. Služba vlade tega gibanja ni upoštevala pri načrtovanju izobraževanj.

Za odpravo ugotovljenih nesmotrnosti je morala služba vlade predložiti odzivno poročilo. V odzivnem poročilu je izkazala, da je pripravila pregled ključnih ugotovitev in priporočil iz revizijskih poročil različnih nadzornih institucij in seznam najpogostejših napak, ki se v teh poročilih pojavljajo. Navedla je najpomembnejše razloge, zaradi katerih je plačilni organ zavračal zahteve za povračilo, ter pripravila program usposabljanja v letu 2008. Program je vseboval tudi usposabljanja na področjih, ki jih je služba vlade v odzivnem poročilu navedla kot tista, pri katerih so nadzorni organi ugotovili največ napak. V program so bila vključena tudi usposabljanja, ki so bila po vsebini namenjena manj izkušenim kontrolorjem. Zaradi navedenih aktivnosti smo popravljalne ukrepe ocenili kot zadovoljive.

Računsko sodišče je službi vlade podalo tudi nekaj priporočil za izboljšanje učinkovitosti izobraževanja kontrolorjev, med drugim, naj vzpostavi pregled nad udeležbami na izobraževanjih, izobraževanja organizira na čim bolj praktičen način, da se pri odobritvi izobraževanj usmeri tudi na ugotavljanje njihove ustreznosti glede na ugotovljene potrebe za učinkovitejšo črpanje ter da skupaj z Ministrstvom za javno upravo najde rešitve, ki bi pripomogle k dolgoročni kadrovske stabilnosti sistema izvajanja kohezijske politike.

Kako upravljamo z Evropskim socialnim skladom

Računsko sodišče je revidiralo, kako nacionalne institucije zagotavljajo doseganje rezultatov in ciljev Evropskega

socialnega sklada na področju zaposlovanja in razvoja človeških virov. Da bi odgovorili na to vprašanje, smo preverjali delo institucij na področju načrtovanja, izvajanja, spremljanja in ocenjevanja ukrepov, dejavnosti in projektov ali programov, sofinanciranih iz Evropskega socialnega sklada.

V javnosti in medijih je osrednja pozornost v povezavi z evropskimi sredstvi namenjena obsegu in hitrosti črpanja sredstev, manj pa kvaliteti porabe teh sredstev oziroma ocenjevanju doseganja vidnih pozitivnih učinkov v okolju. Ustrezen delež črpanja evropskih sredstev še ne pomeni, da je Republika Slovenija sredstva usmerila v takšne projekte, ki prinašajo najvišjo dodano vrednost v smislu ciljev strukturnih skladov, Strategije gospodarskega razvoja Slovenije in povečevanja blaginje prebivalcev.

Revizijo smo izvedli pri Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, ki ima vlogo organa upravljanja sredstev strukturnih skladov in na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvu za šolstvo in šport ter Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, ki so vključeni v izvajanje programov sofinanciranih iz Evropskega socialnega sklada.

Menimo, da so revidiranci pri načrtovanju programov in načrtovanju izbire projektov, ki so sofinancirani iz Evropskega socialnega sklada v programskem obdobju od leta 2004 do 2006, upoštevali cilje Evropskega socialnega sklada na področju zaposlovanja in razvoja človeških virov. Odločitve o izbiri konkretnih dejavnosti na nižji ravni načrtovanja pa niso bile dokumentirane na način, ki bi omogočal kasnejše ugotavljanje in presojanje razlogov za izbiro teh dejavnosti oziroma presojo, ali je bil izbor usmerjen v tiste dejavnosti, ki lahko največ prispevajo k doseganju opredeljenih ciljev.

Pri *izvajanju* Evropskega socialnega sklada v programskem obdobju od leta 2004 do 2006 so bile upoštevane načrtovane dejavnosti in ciljne skupine, ne pa v celoti merila za izbor projektov, potrjena na nadzornem odboru. Postopki oziroma kriteriji za izbiro projektov so bili takšni, da so dajali prednost kvalitetnejšim projektom, ne pa vedno projektom, ki bi imeli, ob predpostavki enake kvalitete, koristi oziroma prispevka, nižje stroške.

Sistem *spremljanja in poročanja* za programsko obdobje od leta 2004 do 2006 je bil vzpostavljen, vendar v delu, ki se nanaša na doseganje vsebinskih ciljev, ne zagotavlja kakovostnih in zanesljivih podatkov za ocenjevanje uspešnosti doseganja ciljev. Slabosti obstajajo pri opredelitvi kazalnikov, opredelitvi načina merjenja in agregiranja podatkov, delovanju računalniško podprtega informacijskega sistema, opredelitvi nalog in odgovornosti na področju vsebinske obravnave podatkov, poročanju o uspešnosti izvajanja dejavnosti.

Nadzorni odbor Enotnega programskega dokumenta je formalno sprejel in potrdil vse dokumente, ki jih je glede na Uredbo Sveta (ES) št. 1260/1999 moral, vendar menimo, da člani niso dovolj aktivno izvajali svoje nadzorne funkcije. Neaktivni so bili predvsem predstavniki partnerjev, ki niso vključeni v izvajanje Enotnega programskega dokumenta, imajo pa večino glasovalnih pravic. Menimo, da bi imelo delo nadzornega odbora v obstoječi sestavi in načinu delovanja večjo dodano vrednost, v kolikor bi bili pri izvajanju nadzora bolj aktivni tisti člani, ki niso neposredno vključeni v izvajanje.

Načrtovanje programov in izbire operacij Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje od leta 2007 do 2013 je temeljilo tudi na Lizbonski strategiji. Iz programskih dokumentov in navodil je razvidno, da se organi v sistemu izvajanja zavedajo nekaterih slabosti iz prejšnjega programskega obdobja, predvsem na področju spremljanja in poročanja, in jih načrtujejo odpraviti oziroma zmanjšati. Pomembno je, da bodo zagotovili dejansko izvajanje tistega, kar opredeljujejo z opisi sistema in navodili, ter da bodo na nižjem nivoju pri izboru operacij, sofinanciranih s sredstvi Evropskega socialnega sklada, najprej identificirali potrebe nato načine zadovoljitve potreb in nazadnje izbrali le tiste načine, ki bodo najbolj koristni glede na razpoložljive finančne vire.

Z namenom prispevati k ustreznemu izvajanju Operativnega programa razvoja človeških virov je računsko sodišče revidirancem podalo priporočila. V nadaljevanju navajamo najpomembnejša:

- naj zagotovijo dokumentiranje razlogov glede sprejetih odločitev pri načrtovanju na način, ki bo omogočal naknadno ugotavljanje in presojanje razlogov za sprejeto odločitev; le na tak način so tistim, ki kasneje spremljajo ali

vrednotijo izvajanje, znani argumenti za izbrano odločitev in predpostavke, ob katerih so bile odločitve sprejete;

- naj v vseh primerih, razen kadar gre za dodeljevanje vnaprej opredeljenih zneskov subvencij posameznikom, vključijo stroškovno učinkovitost projektov med merila za izbor projektov in na ta način zagotovijo, da bodo imeli neposredno ali posredno prednost pri izbiri tisti projekti, ki bi imeli, ob predpostavki enake kvalitete, koristi oziroma prispevka, nižje stroške;
- naj jasno definirajo način merjenja in agregiranja kazalnikov, ki so opredeljeni v Operativnem programu razvoja človeških virov; način merjenja in agregiranja je potrebno vnaprej uskladiti z izvajalci operacij, oziroma vsemi tistimi, ki bodo na nižjih ravneh merili in zagotavljali podatke o vsebinski realizaciji izvedenih operacij in vplivih;
- naj z namenom poenostavitve postopkov skupaj preverijo, katere informacije o izvajanju in realizaciji posamezni organ v sistemu izvajanja potrebuje, katere lahko zagotovijo z enotnim računalniškim informacijskim sistemom in za katere je potrebno pisno poročanje; treba je jasno ločiti, kdo v sistemu izvajanja je odgovoren za spremljanje in obdelavo posameznih vsebinskih podatkov in tudi opredeliti, kakšne so naloge in pristojnosti glede obravnave vsebinskih podatkov posameznih organov v sistemu.

Uspešnost pri doseganju ciljev obnove Hotela Astoria Bled

Revidirali smo uspešnost doseganja ciljev obnove Hotela Astoria Bled v obdobju od 1. 4. 2005 do 15. 9. 2007.

Revidirani projekt je bil sofinanciran s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 1,1 milijona evrov, kar predstavlja nekaj več kot polovico od 2,1 milijona evrov, kolikor je znašala skupna vrednost projekta. Cilj finančne podpore Evropskega sklada za regionalni razvoj je bil z obnovo Hotela Astoria Bled prispevati k razvoju športno turistične infrastrukture.

Revizijo smo izvedli na Ministrstvu za šolstvo in šport, ki je bilo v tem obdobju odgovorno za izvajanje nalog, povezanih s strukturnimi skladi na področju športa in s tem realizacijo programa za izvedbo objektov športno turistične infrastrukture, in na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem

Bled, ki je bila odgovorna za vodenje investicije in doseglo zastavljenih ciljev delne obnove Hotela Astoria Bled.

Delna obnova Hotela Astoria Bled se je začela 3. 11. 2005 in se zaključila 5. 3. 2006 ter vključuje adaptacijo sob, preureditev recepcije, kavarne, preureditev in dozidavo seminarskega dela ter ureditev pisarniških prostorov uprave Hotela Astoria Bled.

Ob prijavi projekta delne obnove Hotela Astoria Bled je Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Bled navedla cilje obnove hotela, s katerimi naj bi poleg izboljšanja kakovosti izobraževanja bodočih gostinskih in turističnih delavcev in prostorov za kongresne dejavnosti dosegli tudi izboljšanje obstoječih ter ureditev novih dodatnih visoko kvalitetnih nastanitvenih kapacitet in ostalih spremljajočih prostorov za športnike, ureditev dodatne ponudbe turističnega objekta predvsem za potrebe športnega udejstvovanja in aktivnega preživljanja prostega časa (bazenski kompleks, fitnes, savne, masaže...) in zdravstvenih storitev ter ustvarjanje prihodka in ustvarjanje novih delovnih mest.

Uspešnost doseganja ciljev delne obnove Hotela Astoria Bled smo ugotavljali tako, da smo ocenili uspešnost Ministrstva za šolstvo in šport pri zagotavljanju skladnosti ciljev izbranega projekta s cilji iz Enotnega programskega dokumenta Republike Slovenije za programsko obdobje 2004 - 2006 in ostalih izvedbenih dokumentov ter ocenili uspešnost Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Bled pri doseganju zastavljenih ciljev projekta, pri tem pa menimo, da je bilo ministrstvo delno uspešno. Delno uspešna pri doseganju zastavljenih ciljev je bila tudi Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Bled, saj zastavljenih ciljev ni uresničila v celoti.

Delna prenova Hotela Astoria Bled je prispevala predvsem k dvigu kakovosti dela hotelskih storitev in nastanitvenih kapacitet. Ker v projekt ni bila vključena izgradnja oziroma obnova spremljajočih prostorov za športnike, cilji obnove, ki upravičujejo sofinanciranje projekta s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru programa za izvedbo projektov športno turistične infrastrukture, niso bili v celoti doseženi.

Pri dodelitvi višine sredstev Ministrstvo za šolstvo in šport ni upoštevalo omejitve glede največje dovoljene višine sofinanciranja, kot to določa Uredba Sveta (ES) št. 1260/99.

Višja strokovna šola za gostinstvo in turizem Bled je zaključila delno obnovo Hotela Astoria Bled marca 2006. Ker je bila izvedena le delna obnova hotela, rezultati takšne obnove niso prispevali k doseganju ciljev projekta v delu, kjer naj bi realizacija prispevala k ciljem športno turistične infrastrukture, to je k izboljšanju ostalih spremljajočih prostorov za koriščenje športnikov in ureditvi dodatne ponudbe turističnega objekta predvsem za potrebe športnega udejstvovanja. Delež nočitev športnikov se je po delni obnovi hotela sicer povečal za 13 odstotkov, kljub temu pa športniki, tudi po delni obnovi hotela, predstavljajo najmanjši delež v strukturi gostov, ki ni večji od 10 odstotkov.

Za povečanje uspešnosti doseganja ciljev projektov, sofinanciranih s sredstvi strukturnih skladov, smo Ministrstvu za šolstvo in šport priporočili, da pred izborom projektov preveri in zagotovi skladnost pričakovanih rezultatov projektov s cilji programa oziroma sklada ter da pri dodeljevanju javnih sredstev upošteva naravo financiranih projektov in s tem povezane omejitve glede upravičenosti izdatkov.

Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Bled smo tudi priporočili, da dokonča celovito obnovo Hotela Astoria Bled in v to vključi izgradnjo ostalih spremljajočih prostorov za koriščenje športnikov in zagotovi boljše pogoje za njihovo nastanitev ter povezanost športne infrastrukture s turistično dejavnostjo ter da sklene pogodbe o poslovnem sodelovanju z nacionalno panožno športno zvezo o uporabi objekta po neprofitni ceni, kot to zahteva Pogodba o financiranju in tako zagotovi pomoč pri pripravi in nastopih državne reprezentance, in s tem izvajanje javnega interesa na področju športa.

Sredstva Evropske unije v zaključnem računu državnega proračuna

Računsko sodišče je preverjalo, kakšne informacije o črpanju evropskih sredstev so dostopne javnosti in Državnemu zboru. Ker celovito poročilo o črpanju sredstev evropskega proračuna javnosti ni na voljo, smo preverjali preglednost informacij iz zaključnega računa državnega proračuna.

Računsko sodišče je ugotovilo, da so iz zaključnega računa proračuna 2007 razvidna prejeta sredstva in plačila sredstev v

evropski proračun, poraba namenskih sredstev pa je razpršena znotraj izvrševanja proračuna posameznih neposrednih proračunskih uporabnikov. Iz podatkov zaključnega računa državnega proračuna izhaja, da je bilo v državnem proračunu realiziranih le slabih 60 odstotkov načrtovanih prihodkov, saj ni bilo realiziranih za 235 milijonov evrov načrtovanih prihodkov. Tako so plačila sredstev v evropski proračun za 8,7 milijona evrov presegala prejeta sredstva iz evropskega proračuna, kolikor je torej znašal primanjkljaj državnega proračuna do evropskega proračuna.

Vsa plačila, ki jih državni proračun prejme iz evropskega proračuna, pa niso takoj evidentirana kot prihodek proračuna, ampak so najprej nakazana na posebne namenske podračune v okviru enotnega zakladniškega računa države ali pri Banki Slovenije. Teh podračunov je veliko, prav tako njihovih skrbnikov, nobena institucija pa ni zadolžena za sistemsko spremljanje vseh prejetih sredstev. Poleg tega Evropska komisija del sredstev izplača tudi neposredno upravičencem v Republiki Sloveniji mimo državnega proračuna.

Ker podatki o prejetih sredstvih na podračune in prejemnikov izven državnega proračuna javnosti niso na voljo, tudi ni bilo znano, kakšen je dejanski neto položaj Republike Slovenije do evropskega proračuna. Zaradi tega je Računsko sodišče na osnovi podatkov, ki jih je prejelo od Evropske komisije, poleg neto položaja državnega proračuna izračunalo še dva neto položaja Republike Slovenije. Ugotovilo je, da je neto položaj Republike Slovenije brez prejemnikov izven državnega proračuna pozitiven, saj so prejeta sredstva iz evropskega proračuna na namenske podračune in neposredno v proračun za 6,5 milijona evrov presegala plačila sredstev v evropski proračun. Na ravni Republike Slovenije kot celote, to je vključno s prejemniki izven državnega proračuna, je bil izkazan presežek v znesku 31,3 milijona evrov.

V letu 2007 je bilo načrtovano, da bo državni proračun evidentiral za 582 milijonov evrov prejetih sredstev iz Evropske unije, dejansko pa je bilo realiziranih le 347 milijonov evrov. Najslabša realizacija, le 25-odstotna, je izkazana pri prejetih sredstvih iz strukturnih skladov. Računsko sodišče je ugotovilo, da tako nizka realizacija na področju strukturnih skladov ni bila le posledica dinamike črpanja, ampak tudi neustreznega načrtovanja, ki je temeljilo na nerealnih predpostavkah. Na neustrezno načrtovanje plačil Republike Slovenije iz

evropskega proračuna je opozorila tudi Evropska komisija.

Leto 2007 je bilo prvo leto, ko je Republika Slovenija lahko črpala sredstva evropskega proračuna iz dveh programskih obdobj, to je obdobja od leta 2004 do 2006 ter obdobja od leta 2007 do 2013. Prejeta sredstva iz Evropske unije v zaključnem računu niso prikazana tako, da bi bilo razvidno programsko obdobje, na katerega se nanašajo. Tako tudi ni bilo razvidno, da je iz programskega obdobja od leta 2007 do 2013 izhajalo le 8,8 odstotka prejetih sredstev iz Evropske unije. Takšne informacije so v računovodskih evidencah sicer zajete, niso pa sestavni del objavljenega zaključnega računa.

Struktura zaključnega računa je bila prilagojena strukturi evropskega proračuna v programskem obdobju od leta 2004 do 2006, ni pa bila prilagojena spremembam v programskem obdobju od leta 2007 do 2013. Postavke namenskih sredstev EU niso ustrezno poimenovane, da bi omogočale enostavne analize izplačil za namene evropskih politik.

Plačila sredstev v evropski proračun ne prikazujejo plačil v polnem znesku, saj vračila sredstev iz evropskega proračuna niso ustrezno evidentirana. Neupoštevanje bruto načela evidentiranja pa ne vpliva na neto položaj državnega proračuna do Evropske unije.

Računsko sodišče je v reviziji upoštevalo, da zaključni račun proračuna v sedanjih obliki ne more dati informacij o vseh prejetih plačilih v Republiko Slovenijo, to je vključno s tistimi, ki jih Evropska komisija izplača neposredno upravičencem v Republiki Sloveniji mimo državnega proračuna. Prav tako iz zaključnega računa proračuna ni razvidna izguba sredstev zaradi finančnih korekcij ali neuresničevanja pravila »n+2«. Takšne informacije iz zaključnega računa proračuna ne morejo biti razvidne, vendar pa bi bile za ustrezno vodenje politik nujno potrebne.

Ker v Republiki Sloveniji ni institucije, ki bi celovito zajemala podatke o prilivih iz evropskega proračuna, je računsko sodišče Ministrstvu za finance naložilo, da sproži postopke za pripravo standardnega formata poročanja, ki bo celovito obravnavalo finančne tokove evropskih sredstev in stanje na področju črpanja. Podalo je tudi nekaj priporočil, ki bi omogočala bolj pregledno predstavitev sredstev evropskega proračuna. Ministrstvo za finance mora odzivno poročilo predložiti konec februarja 2009.

Viri, uporabljeni za dosego ciljev

Finančni viri

V sprejetem proračunu Republike Slovenije za leto 2008 so bila za opravljanje dejavnosti računskega sodišča določena finančna sredstva v znesku 6.940.277 evrov. V navedeni znesek so vključena tudi načrtovana namenska sredstva v znesku 1.200 evrov.

Na podlagi ocene, da zagotovljena sredstva na proračunski postavki plač ne bodo zadoščala za pokritje vseh obveznosti, so bile narejene prerazporeditve med postavkami. O prerazporeditvah je odločalo računsko sodišče samo, v okviru predpisanih pristojnosti. Veljavni finančni načrt za leto 2008 je tako znašal 6.941.040 evrov, od tega je 1.963 evrov namenskih sredstev.

Računsko sodišče je za svoje delovanje porabilo 6.833.980 evrov. Realizacija finančnega načrta je v primerjavi z veljavnim načrtom 98,46-odstotna, v primerjavi s sprejetim proračunom pa 98,47-odstotna.

Na podlagi opravljenih in zaključenih aktivnosti in primerjave odhodkov z veljavnim finančnim načrtom lahko zaključimo, da v letu 2008 ni večjih bistvenih odstopanj med načrtovanimi in porabljenimi finančnimi sredstvi. V primerjavi s preteklim letom je bilo porabljeno 269.063 evrov več, kar predstavlja 4,10-odstotno višjo porabo.

Bilanca stanja

Dolgoročna sredstva

V letu 2008 je bilo evidentirano za 140.133 evrov novih nabav, od tega 24.004 evrov premoženjskih pravic, 101.779 evrov razne opreme, 9.154 evrov vlaganj v poslovne stavbe - nepremičnine in 5.196 evrov drobnega inventarja. Premoženjske pravice vključujejo pridobitve novih programskih paketov ter posodobitev že obstoječih programov, primarno za potrebe priprave revizijskih poročil. Med nabavami opreme je bilo največ strojne računalniške opreme (46.380 evrov). Brezplačno je bila v garancijski dobi prejeta strojna računalniška oprema v znesku 1.200 evrov. Nadaljevala se je tudi posodobitev voznega parka –

nabavljeni sta bili službeni vozili v skupni vrednosti 36.000 evrov. Vlaganja v nepremičnine vključujejo investicijsko vzdrževanje in manjše posodobitve poslovnih prostorov v Ljubljani. V letu 2008 je bilo tudi nekaj neposrednih pridobitev drobnega inventarja v skupnem znesku 5.036 evrov, brezplačno pa so bila prejeta tudi protokolarna darila manjših vrednosti (160 evrov).

Ugotovljeno je bilo, da je določena oprema tehnično zastarela, poškodovana, nekatera celo neprimerna za nadaljnjo uporabo, zato je bilo v letu 2008 več izločitev opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev. Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 47803-247/2008/2 z dne 20. 10. 2008 se je pravica upravljanja za določeno računalniško in programsko opremo prenesla na novega upravljavca, Center za usposabljanje, delo in varstvo, Črna na Koroškem. Preostala oprema je bila predana v uničenje pristojnemu podjetju. Osnovna sredstva na dan izločitve in prenosa na novega upravljavca niso imela več knjigovodske vrednosti. Izločeno je bilo za 116.486 evrov opreme, predvsem strojne računalniške.

Vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2008 je 3.972.200 evrov, kar je 168.888 evrov manj kot na dan 31. 12. 2007.

Kratkoročna sredstva

Na dan 31. 12. 2008 ima računsko sodišče v bilanci stanja izkazano za 563.022 evrov kratkoročnih terjatev in aktivnih časovnih razmejitev, ki jih je preneslo v leto 2009.

Te terjatve se nanašajo na:

- terjatve za obračunano in izplačano nadomestilo plače za obdobje izvrševanja vojaške dolžnosti na MORS SV v znesku 840 evrov,
- terjatve za obračunane in še neizplačane plače in dajatve za mesec december 2008 ter za opravljene in neplačane storitve in dobave v decembru 2008 v znesku 555.628 evrov (od tega je 67.384 evrov za najemnino za poslovne prostore v Ljubljani),
- terjatve za obračunana nadomestila pri plačah v znesku 6.551 evrov in terjatev do delavca v znesku 3 evre.

Tabela 6: Realizacija odhodkov za leto 2008 v primerjavi s sprejetim finančnim načrtom in veljavnim finančnim načrtom

Naziv	Finančni načrt	Veljavni finančni načrt	Odhodki 2008	Indeks	Indeks
1	2	3	4	5= 4:3	6=4:2
Plače	4.395.269	4.434.969	4.424.654	99,77	100,67
Plače in dodatki	3.999.710	4.061.610	4.052.270	99,77	101,31
Regres za letni dopust	89.170	88.270	88.237	99,96	98,95
Povračila in nadomestila	205.909	198.109	197.877	99,88	96,10
Sredstva za delovno uspešnost	74.680	74.180	73.894	99,61	98,95
Sredstva za nadurno delo	4.000	1.000	776	77,60	19,40
Drugi izdatki zaposlenim	21.800	11.800	11.600	98,31	53,21
Prispevki delodajalca	701.757	714.157	712.321	99,74	101,51
Prispevek za ZPIZ	360.584	372.184	371.377	99,78	102,99
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	288.874	289.574	288.853	99,75	99,99
Prispevek za zaposlovanje	2.445	2.495	2.447	98,08	100,08
Prispevek za starševsko varstvo	4.074	4.124	4.074	98,79	100,00
Premije KDPZ	45.780	45.780	45.570	99,54	99,54
Materialni stroški	866.838	835.951	761.162	91,05	87,81
Pisarniški in splošni material in storitve	216.933	197.733	178.882	90,47	82,46
Posebni material in storitve	18.990	21.590	21.470	99,44	113,06
Energija, voda, komunalne storitve	69.362	71.362	69.276	97,08	99,88
Prevozni stroški in storitve	35.380	37.380	34.763	93,00	98,26
Izdatki za službena potovanja	143.201	141.201	112.260	79,50	78,39
Tekoče vzdrževanje	30.756	30.469	23.273	76,38	75,67
Poslovne najemnine in zakupnine	93.381	90.781	82.801	91,21	88,67
Davek na izplačane plače	150.752	135.652	135.522	99,90	89,90
Drugi operativni odhodki	108.083	109.783	102.915	93,74	95,22
Investicije in investicijsko vzdrževanje	976.413	955.963	935.843	97,90	95,84
Nakup zgradb in prostorov	786.179	802.328	797.070	99,34	101,39
Nakup prevoznih sredstev	26.655	36.105	36.000	99,71	135,06
Nakup opreme	82.128	79.128	66.238	83,71	80,65
Investicije in investicijsko vzdrževanje	11.346	9.346	9.154	97,945	80,68
Nakup nematerialnega premoženja	70.105	29.056	27.381	94,24	39,06
SKUPAJ	6.940.277	6.941.040	6.833.980	98,46	98,47

Kratkoročne obveznosti

Na dan 31. 12. 2008 ima računsko sodišče v bilanci stanja izkazano za 1.214.263 evrov kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev, ki jih je preneslo v leto 2009.

Te obveznosti se nanašajo na:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih v znesku 380.122 evrov, kar izhaja iz obračuna plač za mesec december 2008,
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v znesku 112.829 evrov za dobavljeni material in opravljene storitve v novembru in decembru 2008 ter za eno mesečno najemnino za obstoječe poslovne prostore,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v znesku 62.677 evrov za obračunane dajatve pri plačah za mesec december 2008,
- obveznost iz finančnega najema, ki zapade v plačilo v letu 2009 v znesku 651.241 evrov,
- prehodno obračunane odhodke za vračunane odhodke v znesku 7.394 evrov.

V letu 2008 so bili izvedeni javni natečaji za zaposlitev sedmih uradnikov in dve objavi prostih strokovno-tehničnih delovnih mest. Delovno razmerje je sklenilo osem uslužbencev, prekinilo pa pet zaposlenih. V letu 2007 smo tako zabeležili 3,7-odstotno fluktuacijo, kar pomeni znižanje za skoraj polovico glede na leto 2007.

Izobrazbena struktura se je v letu 2008 izboljšala, saj se je povečalo število zaposlenih z doktoratom, magisterijem, specializacijo ter univerzitetno ali visoko izobrazbo in zmanjšalo število zaposlenih s poklicno izobrazbo.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Računsko sodišče ima v poslovnih knjigah na dan 31. 12. 2008 evidentiran splošni sklad v znesku 3.972.200 evrov, zmanjšan za splošni sklad za drugo, ki se nanaša na dolgoročne obveznosti iz poslovanja iz naslova najema poslovne stavbe s postopnim odkupom - finančni najem v znesku 651.241 evrov.

Dolgoročne obveznosti v znesku 651.241 evrov se nanašajo na najem s postopnim odkupom obstoječih poslovnih prostorov. V skladu s slovenskimi računovodskimi standardi so obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2009, izkazane med kratkoročnimi obveznostmi.

Zaposlovanje

Na računskem sodišču je bilo 31. decembra 2008 zaposlenih skupaj 134 javnih uslužbencev in funkcionarjev, kar pomeni, da se je v primerjavi z letom 2007 število zaposlenih povečalo za štiri osebe.

Tabela 7: Zaposleni po delovnih mestih

Področje dela	Število zaposlenih 31. 12. 2007	Število zaposlenih 31. 12. 2008
Vodenje		
- člani	3	3
- vrhovni državni revizorji	6	6
- sekretar računskega sodišča	1	1
Skupaj vodenje	10	10
Izvajanje revizij		
- svetovalci	10	12
- namestniki vrhovnih državnih revizorjev	9	8
- pomočniki vrhovnih državnih revizorjev	15	16
- višji strokovni sodelavci za revidiranje	26	36
- strokovni sodelavci za revidiranje	30	22
Skupaj izvajanje revizij	90	94
Podpora		
- vodja kabineta	1	1
- tajnice	11	11
- javni uslužbenci v podpornih funkcijah	18	18
Skupaj	30	30
Skupaj vsi	130	134

Tabela 8: Zaposleni po stopnji izobrazbe

Stopnja izobrazbe oz. znanstveni naslov	Število zaposlenih 31. 12. 2007	Število zaposlenih 31. 12. 2008
Doktorat	1	2
Magisterij, specializacija	27	30
Univerzitetna ali visoka izobrazba	90	91
Višja izobrazba	2	2
Srednja izobrazba	9	9
Poklicna izobrazba	1	0
Skupaj	130	134

**Računsko sodišče Republike Slovenije /
The Court of Audit of the Republic of Slovenia**

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel.: +386 (0) 1 478 58 00; fax: +386 (0) 1 478 58 91; sloaud@rs-rs.si, www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija

tel.: +386 (0) 2 250 58 80; fax: +386 (0) 2 250 58 96